National Library
Nemonalo

B103|A|40|3

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER
PUBLISHED WEEKLY BY THE
LATVIJA AMERIKA PUBLISHING LIMITED
Business Office: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9. Editor-in-Chief KRISS SIDARS. Phone 465-7902. United States Editorial Offices: New York; Editor V. IRBE, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N.Y 10466; V. Jaunkalnietis, 1305 Taylor Ave, Racina, Wis 53403; — California — Editor KARLIS KALEJS, 3622 Markridge, La Crescenta, Ca. 91214.

NR. 8 SESTDIENA, 1979. GADA 24. FEBRUĀRIS, 29. GADS SATURDAY, FEBRUARY 24, 1979

SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NUMBER 2240 Cena 70 centu

Pekinga kaitina Kremli

ALEKSANDRA ĶEGUMNIEKA
SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ

Kārters acīm redzot vēl neaptver, ka Irānas zaudējums ASV vitālajām un stratēģiskajām interesēm ir simtreiz lielāks nekā kapitulācija piespiestā Vietnamas kara laikā. Irānā pamazām dienas gaismā nāk tie spēki, kas slēpjas aiz vecīgā un godkārīgā Khomeinī muguras. Jau tagad var teikt, ka Khomeinī spēkos nav savaldīt viņa paša palaistos garus. Šinī laikā kā joks izklausās Kārtera sūtņa Apvienotajās Nācijās Janga neizprotamais apgalvojums, ka stāvoklis Irānā beigšoties ar to, ka Khomeinī autoritāte līdzināšoties reliģiski svētam vadonim. Pagaidām šis „svētais' ar austrumniecisku nežēlību izrēķinās ar saviem politiskajiem pretiniekiem. Desmit noslepkavoto Irānas armijas ģenerāļu ir tikai pirmais solis uz tālāko asinspirti. Starplaikā Teherānā notikušas zīmīgas lietas. Līdzšinējo valsts drošības ministrijas celtni okupējusi irāniešu komūnistu partija un tur iekārtojusi savu galveno mītni. Komūnistu uzbrukums ASV un Marokas sūtniecībām droši vien sagādāja lielas galvassāpes tagadējās valdības galvam Bazargānam.

Izraēlas diplomātiskā pārstāvniecība Teherānā revolūcijas norisē bija vairākkārt izlaupīta un izdemolēta. Tagad šī celtne kļuvusi par nozīmīgu simbolu Irānas tālākām attiecsmēm ar Izraēlu. Kad Teherānā kā Khomeinī viesis ieradās palestīniešu atbrīvošanas kustības vadonis Arafats, revolūcijas tēvs Khomeinī Izraēlas misijas ēku nodeva savam draugam Arafatam pirmās Palestīnas atbrīvošanas kustības sūtniecības iekārtošanai. No šejienes Palestīnas atbrīvošanas teroristi kopā ar irāniešu sabiedrotajiem sāks kaŗagājienu Palestīnas atbrīvošanai no cionistu un starptautiskā žīdisma žņaugiem. Pats Arafats preses pārstāvjiem izteicies, ka Irānas notikumu rezultātā stāvoklis esot kardināli mainījies un palestīniešu triumfāla atgriešanās savā zemē vairs neesot nekāds sapnis, bet drīzumā īstenojama reālitāte.

Zīmīgi, ka Arafatam savu brālīgo palīdzību piesolījuši tieši irāniešu komūnisti, kas jau tagad paziņojuši, ka cīņu par Irānas atbrīvošanu no kapitālisma un imperiālisma paliekām tie turpināšot līdz galējām konsekvencēm. Pats Khomeinī pašreiz atrodas slimības gultā, jo pēdējo nedēļu notikumu slodze ietekmējusi jau tā viņa vājo veselību. Uz skatuves tagad parādījies Khomeinī dēls Ahells. Ar vecā Khomeinī nāvi kuŗu katru dienu var rasties jauna politiska atmosfaira, un jāšaubās, ka viņa dēlam būs tāds pats atbalsts tautas masās, kā tas vismaz kādu laiku bija tēvam. Iegaumēsim Khomeinī jr. zīmīgo deklarāciju: „Mēs cīņu turpināsim, līdz atbrīvosim visas islama valstis." Te jāievēro, ka tieši Pad. savienībā dzīvo vairāki miljoni islāma ticības brāļu. Vai pieteiktais islāma renesanses kaŗš attieksies arī uz šīm territorijām?

Pēdējais vārds Irānā nebūt vēl nav sacīts. Irānas bruņoto spēku neitrālā nostāja varbūt aizkavēja asins izliešanu, bet jāievēro, ka Irānas bruņotajos spēkos ir turpat pusmiljons viru, kas labi apbruņoti un amerikāņu apmācīti. Manuprāt nemaz nav neiespējams, ka pūļa histeriskai aktīvitātei atdziestot, irāniešu tautas vairākums paliekamu mieru varbūt meklēs tieši savu bruņoto spēku aizsardzībā. Tās divdesmit dažādu uzskatu bandas, kas šobrīd gandrīz bez kontroles operē dažādos Irānas apvidos, nebauda tautas vairākuma uzticību. Šīs bandas pat apkaŗo viena otru, bet, diemžēl, viņu aktīvitātei galu darīt Khomeinī nav spējis.

Tālajos austrumos Ķīnas iebrukumu Ziemeļvietnamā var uzskatīt par bīstamu spēlēšanos ar uguni. Ķīniešu spēki dažās dienās ietriecās 10 — 20 km Hanojas territorijā un pēc pēdējām ziņām virzīšanos tālāk esot pārtraukuši vai arī gatavojoties tālākam triecienam. Būtībā tā ir Maskavai paklausīgās Hanojas sodīšanas akcija par Vietnamas iebrukumu Kambodijā. Labi, ka Kārters te neiebāza savu degunu.

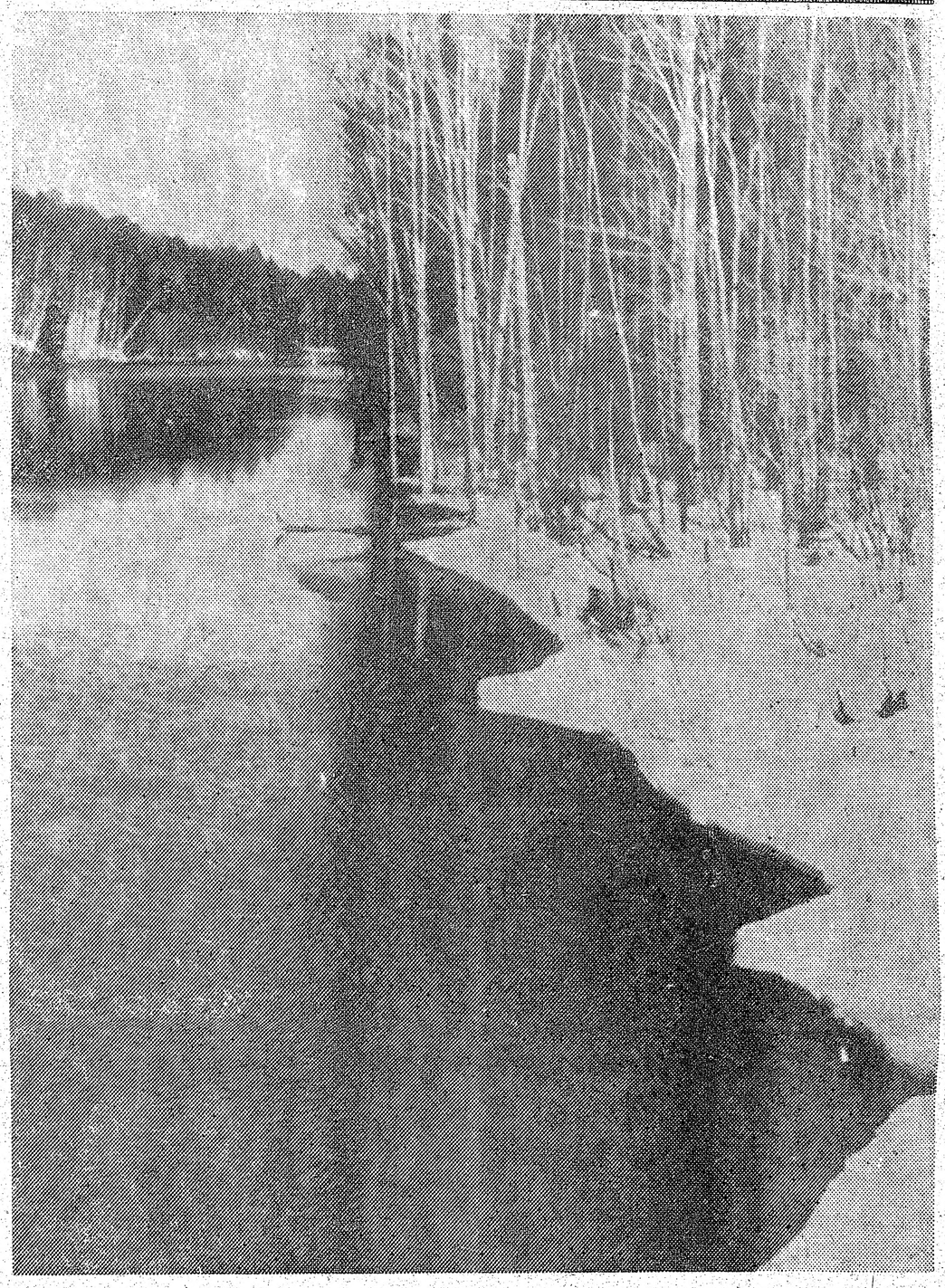

AIZSALUŠIE ŪDEŅI SĀK RUNĀT

Tas ir jauns fainomens, ka viena reakcionāra komūnistu valsts uzbrūk otrai nehumānai par to, ka tā iedrošinājusies uzbrukt visasiņainākajai. Kur palikusi darba ļaužu solidāritāte? Pad. savienības atbalsts Ziemeļvietnamai neaprobežojas ar Kambodijas okupāciju vien. Kremļa uzdevumā Hanojai bija jārada Indoķīnas telpā komūnistu valstu apvienība, kuŗā dominētu Maskavas atbalstītā Hanoja, citiem vārdiem, ar to būtu radīti priekšnoteikumi militāras konfrontācijas gadījumā — uzbrukt Ķīnai no dienvidiem.

Kārtera diplomātiskā misija Meksikā jāuzskata par jaunu ASV ārpolitikas fiasko. Prezidents gauži maz panāca no iecerētā eļļas piegādes plāna, kā arī nelegālo meksikāņu strādnieku ierobežošanas jautājumu ASV. Meksikas prezidents Kārteru uzņēma laipni, bet vēsi. Ar to viņš nepārprotami uzsvēra, ka Meksika nepadosies ASV diplomātiskam un saimniecisskam spiedienam.

Šīs nedēļas vidū Kārtera ierosinājumā Kemp Dēvidā atjaunojās Izraēlas un Ēģiptes miera sarunu otrs un varbūt izšķirīgais gājiens. Izraēlu pagaidām pārstāv tās ārlietu ministrs Moiše Dajāns, bet Ēģipti ministru prezidents Kalils. Domājams, ka pēc nedēļas uz nometni do sies pats prezidents Kārters, kā arī Ēģiptes prezidents Sadats un Izraēlas valdības galva Begins. Pēdējie notikumi Irānā pašos pamatos grozījuši Izraēlas tālākas izredzes par drošību. Izraēlas un Ēģiptes separāts miers varbūt pavērtu durvis uz tālāku mēreno valstu kopīgu aliansi un ciešu militāru un saimniecisku sadarbību.

Maskava un Vašingtona daudziem par lielu pārsteigumu vismaz ārēji uzskata, ka nekas nopietns nav noticis. Kārters pat deklarējis, ka ASV ārpolitikas svarīgākais panākums būs

(Turpinājums 20. lp.)

Piedalaities DV LIELAJĀ LOTERIJĀ

Lozes var pieprasīt DV namā Toronto, 125 Broadview Ave.; pasta kods: 4M4 2E9.

Lielākie laimesti: ● AUTO ● CEĻOJUMS DIVĀM PERSONĀM ● KRĀSU TELEVĪZIJA ● FILMU KAMERA ● UN DAUDZI CITI VĒRTĪGI LAIMESTI

Izloze 1979. gada 5. maijā, DV namā

Nenokavējiet ložu iegādi!

Katra loze tikai 1 dolaru! Grāmatiņa (10) — 9 dol.

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1979. G. 24. FEBRUĀRIS, 8. NR.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevēja — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Atbildīgais redaktors Krišs SIDARS. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9; tālr. 465-7902. Ņujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N. Y. 10466, U.S.A. Tālr. 994-7917. — Čikagas redakcijas vad. V. Jaunkalnietis, 1305 Taylor Ave., Racine, Wis. 53403. Redakors Austrālijā Ed. Šmugajs, 28. Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības labināt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet pēc vēlēšanās sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītos rakstos izteiktās domas ir raksītāja personiskais uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV: par vienu gadu — 30 dol., 6 mēnešiem — 16 dol., 3 mēnešiem — 8.50 dol. Atsevišķa numura cena 70 centu.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $3.50, tekstā $5.75, pirmajā vai pēdējā lp. $10.00 par 1 collas telpu. Sarīkojumu kalendārā $1 par rindiņu, atkārtojot atlaide.

Laikraksta abonēšana un sludinājumi — tālrunis 466-1514

Voldemārs Korsts

Kas slēpjas aiz SALT-II līguma?

Dr. Igors Glagolevs, Pad. savienības bijušais konsultants SALT līguma sarunās, kas pārbēdzis pie amerikāņiem, brīdina, ka jaunais SALT-II līguma projekts nemazinās padomju militārā pārspēka iespējas. Gluži pretēji, tas oficiāli apstiprinātu Pad. savienības tiesības šādu militāru pārsvaru vēl tālāk izveidot. Kremļa diktātoriem būtu atļauts paturēs visspēcīgākos ieročus, skaitlisko pārākumu, kur tajā pašā laikā Amerikai būtu jāturpina vienpusīga, kaut arī tikai daļēja atbruņošanās, ieskaitot stratēģiskās aviācijas ļoti jūtamu samazināšanu.

Tagad, kur ASV ir atjaunojušas diplomātiskās attieksmes ar sarkano Ķīnu, krievu prasības vēl vairāk pieaug, kaut arī prezidents Kārters deklarējis, ka ASV nepārdos Ķīnai ieročus un nelīgs nekādus līgumus, kas būtu nepieņemami Maskavai. Pie tam nebūtu jāaizmirst, ka Pad. savienība neievēro nevienu līgumu, kas tai nav izdevīgs. Pretēji tam, ASV un pat komūnistiskā Ķīna, kas arī līgst tikai tai izdevīgus līgumus, tos arī ievēro. Komūnistiskā Ķīna, kas militāri un saimnieciski nav visai spēcīga, ar diplomātisko attieksmju atjaunošanu cer ar ASV atbalstu un technoloģiju izveidoties par spēcīgu lielvalsti, kas, protams, prasīs laiku un pašreiz nav izšķirīgais faktors eventuālam konfliktam ar Pad. savienības imperiālismu.

Dr. Igors Glagoļevs aprāda, ka SALT-II līguma sarunas ar čekas priekšnieka Andropova svētību Maskavā turpinot vienīgi šādu mērķu dēļ: 1. lai sasniegtu tādu militāru pārsvaru, kas Pad. savienībai garantētu neapšaubāmu uzvaru ne tikai karā, kur tiktu lietoti parastie ieroči, bet nodrošinātu arī uzvaru visās zemes lodes vietās, ja lietotu arī nukleāros ieročus, ņemot vērā varbūtību, ka Ķīna nostājas amerikāņu pusē. Tā kā šāds līgums ar Ķīnu neeksistē, tad pastāv iespēja, ka Ķīna tikai noskatās, ka iznīcina ASV. Smagi ciestu arī Pad. savienība. Ķīna tad kļūtu par vienīgo komūnistisko varu, kas varētu diktēt savas prasības.

Sarkanā Ķīna gan ļoti gribētu līgt ar ASV draudzības un savstarpējās palīdzības līgumu. Šāda līguma dēļ Ķīna pat oficiāli deklarētu, ka nelietotu nekādus spaidu līdzekļus, lai pievienotu sev Taivanu. Kārtera piekāpība Maskavai jau sāk sasniegt tādu robežu, kur Pad. savienība ir pārliecināta, ka var dabūt visu, ko vien prasa.

2. SALT līguma sarunas un tā parakstīšana ir Kremļa interesēs arī tādā ziņā, ka ar to var slēpt krievu nepārtraukto bruņošanos pašā Pad. savienībā, cenzējot publikācijas, bet brīvajai pasaulei paužot savu „miermīlību" ar Padomijas labvēlīgajiem televīzijas raidījumiem un preses komentāriem.

3. Turpināt padomju ietekmes augšanu Indoķīnā un Afrikā, tagad arī Irānā, ar vietējo komūnistu un dažādu līdzskrējēju grupām, kas apbruņotas ar krievu ieročiem.

Kā Dr. Igors Glagoļevs konstatē, minētie punkti ir Padomju savienības ārpolitikas pamats, kas visiem līdzekļiem noklusējami. Brīvajām valstīm SALT līgumsarunas nozīmē vienpusīgu atbruņošanos, pazemošanos un piekāpšanos, turpretim Pad. savienībai SALT līgums sagādātu netraucētas bruņošanās iespējas un turpmāko ofensīvu.

Pirms SALT līguma sarunām ASV nukleāro ieroču kapacitāte pārsniedza 20.000 megatonu, kurpretim krievi varēja stādīt pretī tikai 15.000 megatonu, ko Pad. savienība tagad četrkāršojusi, kamēr ASV stacionārais megatonu lielums noslīdējis uz 4000. Pirms SALT perioda sākšanās ASV rīcībā bija pāri par 1000 vidējās distances stratēģisko bumbvedēju lidmašīnu. Tagad to skaits noslīdējis uz 60! Tāllidojošo stratēģisko bumbvedēju skaits ir deaktivizēts par 50 proc., bet atlikušie un jau novecojušies B-52 nav aizstāti ar modernajiem B-1, kas varētu pārspēt modernās krievu bumbvedējas lidmašīnas. Bez tam krievi ik gadus pievieno savai modernajai gaisa flotei vismaz 25 vismodernākos un spēcīgākos „Backfire" lidaparātus.

Jaunu aizsardzības ieroču ražošana ASV tagad apturēta ar prezidenta Kārtera valdības politiku, kas ir naīva acu aizdarīšana pret aizvien pieaugošo Maskavas imperiālismu un pasaules henemoniju.

Pirms kardināli nemaiās tagadējā ASV ārpolitika, arī mūsu cīņa Latvijas labā kļuvusi grūtāka. Taču tāpēc mums nebūtu jānododas nevajadzīgam pesimismam un jākļūst par pasīviem nogaidītājiem, līdz laika rats pagriezīsies mums labvēlīgā virzienā, bet jāturpina strādāt par mūsu apspiestās valsts un tautas tiesību atjaunošanu, pirmkārt, prasot genocīda nekavējošu izbeigšanu, kas pašlaik ir lielākais drauds mūsu tautai apspiestajā tēvzemē. Mēs neesam vieni, jo par savu brīvību cīnās arī pārējās Baltijas tautas — igauņi un lietuvieši, kā arī poļi, ukraiņi, čechi un citas apspiestās tautas padomju imperijā un šo tautu piederīgie brīvajā pasaulē.

Lasītāju vēstules

KLCT VAI LKCT?

Latviešu kreditsabiedrību gada grāmatā 1979. gadam, sarakstā „Citas organizācijas Toronto un apkaimē" (83. lp.) lasāms: „Latviešu centra Toronto izveidošanas komiteja". Turpat pieliktā lapiņā bija lasāms: „Vēlos atbalstīt Kanadas latviešu centru Toronto." — (KLCT). Latvija Amerikā 10. februāra numurā, rakstā „LNAK valdes atbilde centram", figūrē „LK CT". V. Liepiņa atbildē LNAK Latvija Amerikā (17. febr. nr.) centrs apzīmēts ar burtiem KL CT, līdzīgi kā LNAK rakstā, tikai burtu sakārtojums citāds. Vai nevajadzētu pieturēties pie vienveidīga apzīmējuma?

St. Vasarājs Toronto

KUŖAS LIETAS SAUKSIM ĪSTĀ VĀRDĀ, VASARĀJA KUNGS?

Kad kāda prominenta bezbērnu „trimdiniece" publiski bija skaļi aprājusi kādu māti par meitas sūtīšanu „uz to komūnistu skolu", nebija šaubu, ka mūsu sabiedrības lieļu dalu ir pārņēmusi vai nu sarkanā vajāšanas manija, vai kāda tumša roka ir uzsākusi jaunas „raganu medības", kur pat nevainīgi bērni ir izvēlēti par upuriem. Šai sakarībā ir radusies mana 18. novembŗa runas doma, ka „latviešiem komūnistu nav, bet ir tikai komūnistu pakalpiņi." (Šī doma tomēr ir labāk saprotama visā kontekstā.) Ar to esmu gribējis izteikt savu augstāko ticību latvietībai, kuŗas gars, pēc manām domām, nekad nevar būt identificējams ar šauro krievu bezdievības ideju, kas ir komūnisms. Īsts komūnists zaudē latvietību! Varbūt šī doma ir bijusi par dziļu un komplicētu daudziem, ieskaitot pat prātīgo Vasarāju, kam pat pēc divu reižu manas runas izlasīšanas tomēr vienmēr ir bijis tas pats."

Tās lietas, kuŗas St. Vasarājs grib saukt īstā vārdā, mēs esam saukuši, lādējuši un ar kājām spārdījuši jau vairāk nekā 30 gadus — un vienmēr tas pats. Vienmēr paliks tas pats un kļūs vēl launāk, kamēr vien turpināsim katrā, kas citādāk domā, saskatīt komūnistu. Mūsu Sibirijas moceklis Viktors Kalniņš, kas nesen viesojās Toronto, nemaz nepārspīlēja, kad atklāti nosauca par „idiotiem" tos, kas katrā dzimtenes redzamākā cilvēkā vispirms saskata komūnistu vai komūnistu kalpu. Šāda mūsu trimdas līdz šim dominējošā pieeja šai jautājumā, visus šos gaŗos gadus ir kavējusi ikkatru redzamāku palīdzības sniegšanu tautai dzimtenē. Tagad, kad jau, šķiet, ir par vēlu, mēs sākam ar lielām grūtībām kā no murga atmosties.

Ka Vasarājs varēja atļauties uz mani attiecināt „dezertēšanu no nacionālpolītiskā ciņas lauka, ir tikpat absurdi kā apgalvot, ka bišu tēviņš būtu varējis sakost pašam bitiniekam galvu.

Par manu nacionālpolītisko pārliecību Vasarājam ir bijusi iespēja pārliecināties neskaitāmās LNAK padomes sesijās, Tas, ka mani aiciņājumi un ierosinājumi ir atdūrušies pret nedzirdīgām ausīm, tā nav mana vaina. Kā neaizmirstamāko šādu piemēru varu minēt no savas pēdējās piedalīšanās padomes sesijā 1973. gadā, kad es, ieņemot jauno posteni, vēlējos ieteikt, lai LNAK valde sava darba plānā uzņemtu rūpēšanos par mūsu tautas problēmām dzimtenē, kas radušās sakarā ar ziemo dzimstību, alkoholismu un izceļošanu no Latvijas. Biju ļoti pārsteigts un vīlies, kad padome ar lielu vairākumu šo ierosinājumu noraidīja kā nevajadzīgu, To noraidīja „katoļi" un „kārtīgie dievkalpojumu apmeklētāji" un pat tādi, kas 18. novembŗa aktos slaŭka acis. Tāpat biju vienīgais, kas pretojās rezolūcijas pieņemšanai, lai visi latvieši vienoti balsotu par konservātīvo partiju. Par šo kļūdu mēs maksāsim tik ilgi, kamēr vien liberāļi valdīs Otavā. Igauņi un lietuvieši šo mūsu soli vēl arvien nespēj saprast. — Neatceros, Vasarāja kungs, ka kādreiz 18. novembŗa aktā būtu sēdējis Jums blakus un „slaucījis asaras" Vienmēr esmu sēdējis vai nu divas rindas aiz Jums vai priekšā.

E. Upenieks Toronto

KAS NOTIKS TĀLĀK?

Latviešu nacionālās jaunatnes apvienības Kanalā (LNJAK) apkārtrakstā lasu, ka LNJAK

(Turpinājums 4. lp.)

Dieva un taisnības meklētājs

ANDRIEVS NIEDRA — MANA BĒRNĪBA UN MANI PUIKAS GADI, APGĀDS GAUJA, 268 LP.

Pēdējos gados mūsu trimdas grāmatu tirgū parādās arvien vairāk atmiņu grāmatas, kuŗās autors raksta par sevi un pārdzīvoto laikmetu. Daži izplūst personiskos sīkumos, cits prot stāstīt kodolīgi un interesanti, kas lasītāju negaŗlaiko.

Tāds plūstošs stāstījums, īsi un kodolīgi uzrakstīts, ir arī Andrieva Niedras bērnības atmiņas, kas uzrakstītas divās daļās, iznākušas Gaujas apgādā un pie lasītājiem nokļuvušas pagājušā gada rudenī. Pirmajā daļā autors stāsta par savu bērnību, otrā — par ,,puikas gadiem", kas nobeidzas ar ģimnazijas gatavības apliecības iegūšanu un gatavošanos universitātei Rīgā.

Pirmā daļa 1926. gadā iespiesta laikrakstā Latvis, Rīgā, otrā tanī pašā laikrakstā, 1930. gadā. Īsi pirms nāves autors iesniedzis apgādam laikrakstu izgiezumus ar labojumiem un iestarpinājumiem. Darbs iznāca Kreišmaņa apgādā četrdesmito gadu sākumā Rīgā, kad autors bija no trimdas atgriezies dzimtenē. Niedra neizvairās rakstīt arī par nepatīkamiem notikumiem, kādu viņa bērnībā nav bijis mazums, liekas, vairāk nekā priecīgu atmiņu. Vienmēr gadījušās kādas rūpes, bēdas, kāds nepatīkams starpgadījums, ne vienmēr tīši meklēts.

Grāmatas sākumā aprakstīts laikmets, vietējie apstākļi un ģimenes piederīgie, tuvie un tālākie radi. Vēl mazam esot autoram rodas dažādi piedzīvojumi gana gaitās, rotaļās, mājās pie vecākiem, skolā. Viņam rodas sirdsapziņas pārmetumi, pat ja viņu sit ar grābekļa kātu. Trīs dienas viņš nedzeŗ pienu, līdz pārliecināts, ka kaimiņu zāles piens ir ,,izslaukts".

Kaut tēvs mirst agri, dēlam rodas iespējas iet skolā. Dažreiz rodas pārpratumi ar mācībām un skolotājiem, citreiz konflikts nonāk tiktāl, ka skola jāatstāj. Vienmēr jāmokās ar naudas grūtībām, bet vienmēr gadās arī kāds atrisinājums. Vēlākās izglītības gaitās viņš ierodas dažādu priekšlasījumu vakaros, kur piedalās pārrunās, dažkārt samulsinot pat piedzīvojušus vīrus. Trūcīgajos materiālos apstākļos vienmēr rodas arī kāds labdaris, kas atbalsta ar līdzekļiem. Visur redz tiekšanos pēc izglītības, kaut vai pašmācības ceļā.

Kalamazū Latviešu biedrības tautas deju kopas Raibie cimdi jaunāko dejotāju grupa, kas piedalīsies Kultūras daudzināju mā no 2. līdz 4. martam. Attēlā, pēdējā rindā no labās, kopas vadītājs Valdis Ārums un mūziķe Dace Galēna.
Foto: V. Namatēva

Dzīves un uzskatu cīņā notikumi neiet vēlamā virzienā, sāktais ceļš pārtrūkst, lai pēc tam meklētu atkal citu, citādā veidā un vietā. Tas varbūt arī izskaidro, kāpēc Andrievam Niedram bija maz draugu, bet daudz nelabvēļu, pārpratumu, ciešanu. Viņš cieta arī savu politisko uzskatu dēļ, izpelnoties tautas nodevēja nosaukumu un beidzot trimdu. Andrievs Niedra Latvijas neatkarības gadus pavadīja Vācijā un atgriezās dzimtenē tikai pēc padomju okupācijas varas padzīšanas, kur arī mira, izvadīts Rīgā ar lielu godu.

Viktors Irbe

Taurenītis atlidoja Klīvlandē

TORONTA TEĀTRA TEĀTRINIEKU VIESIZRĀDE

Toronto darbojas vairāki ļoti labu teātrinieku ansambļi un režisori, kuŗi šad un tad apciemo arī Klīvlandi. Esam pieraduši pie viņu sniegumu augstā standarta, tāpēc arvien apmeklētāju pilna zāle.

Režisora Dzintara Pūpēža iestudējumā šoreiz skatījām angļu rakstnieka Leonarda Geršes trīs ainu komēdiju Taurenītis lido. Nevar samierināties ar lugas raksturojumu kā komēdiju, jo komiskais tur savijies kopā ar cita notonējuma norisēm un situācijām. Varbūt to vajadzētu saukt par traģikomēdiju, kaut arī šis vārds nav īsti piemērots, bet ne jau par tipisku komēdiju. Lugas saturs un uzbūve neliecina par kādām autora izcilākām veiksmēm. Ir jau patīkami noskatīties, bet vairāk arī nekas. Ir gan asprātīgi, gan arī diezgan lēti jociņi.

Lugā tikai četras personas, tāpēc ar mazu personālu vieglāk izkārtot ciemošanos arī citos latviešu centros. Kaut arī lugas saturs diezgan pasekls, tomēr intriģējošs.

Neredzīgo jaunekli Dīnu Beikeru ar atzīstamu izmaņu tēloja Vilnis Brastiņš. Lielisku, dzīvīgi dabīgu ,,vieglās meitenes" (taurenīša) Džilas Teneres atveidu nodemonstrēja Anna Briede. Viņas dabija jāvērtē kā izrādes spožākais sniegums.

Beikera māte - māksliniece bija uzticēta Skaidrītei Pūpēdei. Viņas — kā mātes — ārējā parādība bez vainas, bet citā aspektā prasās pēc izteiktāka mākslinieces šarma.

Režisora Ralfa Tora niecīgi mazā nedaudzu minūšu dēbija nedeva iespēju vairāk papriecāties par režisora, aktiera un deklamētāja Voldemāra Pukata arvien apgstvērtīgo sniegumu. Viņš bija tiešām lielisks ākstīgā, iedomīgā režisora Tora atveids. Pukats bija parūpējies arī par iedziedājumiem un skaņu efektiem, bet Vilnis un Edgars Brastiņi — par vienkāršu, bet labi izdomātu skaturves iekārtu.

Paldies Toronto cieminiem par mākslinieciski prasīgi un pārliecinoši paveikto darbu! Toronto teātrinieki nekad nav mūs pievīluši.

J. Kalnietis

24. februārī pl. 19,30 Jāņa baznīcas zālē Toronto

„BALSIS UN ATBALSIS"

Referēs PBLA Kultūras fonda balvas laureāti

prāv. ARTURS VOITKUS

un

Dr. HERONIMS TICHOVSKIS.

Vēl piedalās Ingrīda Vīksna, Inta Purva un Jānis Mežaks.

Toronto simfoniskais koncerts

otrdien, 27. februārī, trešdien, 28. februārī, piektdien, 2. martā pl. 8.30 vak.

Piedalās:

JOHN PRITCHARD, diriģents

PETER SERKIN, pianists

Otrdienas, 27. februāŗa un trešdienas, 28. februāŗa programma:

BERLIOZ — Uvertīra: Beatrice and Benedict

MOCARTS — Piano Concerto nr. 22, K 482

R. STRAUSS — Symphonia Domestica, Op. 53

Piektdienas, 2. marta, programma:

BERLIOZ — uvertīra: Beatrice and Benedict

MOCARTS — Piano Concerto nr. 22, K 482

BRĀMS — Simphony nr. 2 in D Major, Op. 73

MASEJA HALLĒ

Victoria un Shuter Str.

Biļešu cenas: $5, $8.50, $11, $13.50.

Pērkamas Maseja Halles biļešu kasē.

Tuvākai informācijai zvanīt 363-9797.

Ausekļa piemiņas vakars

Tautiskās atmodas laika dzejnieka Ausekļa 100 gadu nāves dienas atceres sarīkojumā, kas notika Kultūras dienu ietvaros un Latviešu preses biedrības Kanadas kopas izkārtojumā, 18. februārī bija pulcējušies 80 apmeklētāju, kas, nebaidīdamies stindzinošo salu, bija nākuši uz Latviešu namu. Zālē bija novietots galdiņš, rotāts ziediem un Ausekļa ģīmetnī.

Auseklim veltīto literāri mūzikālo sarīkojumu ar uzrunu atklāja preses kopas valdes priekšsēdis Rūdolfs Norītis, pieminot, ka 6. februārī pagājuši simt gadu, kopš miris Auseklis, īstā vārdā Krogzemju Mīkus, kas bija viens no brāzmainākiem latviešu tautas nacionālās apziņas modinātājiem un veidotājiem. Nesasniedzis 29. dzīves gadu, viņš ar savu darbu paspēja nodrošināt paliekamu vietu kā mūsu tautas vēsturē ,tā arī literātūrā. R. Norītis apskatīja parallēles, kas mūsu laika norises saista ar tautas atmodu un Ausekli, ka arī viņa līdzgaitniekiem un domu biedriem, kas veidojuši Latvijas idejiskos pamatus, uz kuŗiem vēlāk balstījās mūsu cīnītāji, kas ar ierōčiem izkaroja brīvu un neatkarīgu Latvijas valsti. Tagad latviešu tautas lielākai daļai okupētajā dzimtenē brīvības jēdziens liekas tāls un nesasniedzams. Un tomēr viņu vidū radušies aizrautīgi brīvības cīnītāji, kam bijusi drosme sacelties pret režīma žņaugiem un kļūt par disidentiem, runas nobeigumā sacīja preses kopas valdes priekšsēdis.

Programmas centrā bija Imanta Alkšņa lietpratīgi un labi izstrādāts referāts, kuŗā viņš apskatīja dedzīgā latviešu tautas nacionālā darbinieka tēvzemes mīlestību, literāro mantojumu un skolotāja darbu. Auseklis dzīvoja klausu laiku Latvijā, kad saimniecisko dzīvi noteica cariskā Krievija un kultūra bija vācu ietekmē. Pēc atbrīvošanas no dzimtniecības sākās latviešu tautas garīgās atmodas laikmets, radās tā sauktie jaunlatvieši ar savu nacionālo ideoloģiju, ko akceptējam arī tagad: pašnoteikšanos savās etniskajās robežās, savu valodu un kultūru.

Auseklis dzimis 1850. gada 18. septembrī Alojas pagastā, Vidzemē. Viņa vecāki bija hernhūtieši. Skolas gaitas sākās Alojā, tad turpinājās Diklos un Ērglu draudzes skolā. Pēc skolotāju semināra (Jāņa Cimzes vadībā) Auseklis bija spiests strādāt pavisam astoņās skolās, jo viņa uzskati nesaskanēja ar vācu muižnieku un mācītāju domām. Ejot no vienas vietas uz otru, viņam bija izdevība plašāk iepazīties ar latviešu tautu. Lielvārdē Auseklis nostrādāja pusotra gada par palīgskolotāju, un kopā ar Andreju Pumpuru pievērsās latviešu tautas gara mantām. Zenta Mauriņa nosaukusi Ausekli par gaismas kareivi, kas iezīmējis mūsu nacionālās dzejas rītausmu.

Sarunās ar domu biedriem Auseklis atklāja ieceres par brīvas Latvijas ideju, ko pauda savās runās un rakstos. Lielvārdē viņš iepazīstas ar sentēvu paražām, tautas dziesmām un teikām, meklējot skaidru latviešu valodu. Krogzemju Mīkus, Auseklis, sēžot pie Kaibaliņas upes, sacerēja tur Dievozolu trijotni. Viņš arī studēja vācu dzejnieku Šilleru un tulkoja viņa darbus latviski, piem., Pie tēvu zemes, dārgās,

(Turpinājums 12. lp.)

Lasītāju vēstules

(Turpinājums no 2. lp.)

no 23. līdz 25. martam „Šī māksla ir jauna" ietvaros rīkos Filmu festivālu. Kas tad īsti būs šis filmu festivāls"? Vai rādīs okupantu ražotās filmas? Turpat rakstīts, ka tuvāku informāciju varot dabūt no Baibas Rubesas. Tad nu es tādu publiski pieprasu.

Latvija Amerikā lasīju, ka Jaunās Gaitas draugu klubs ir „iekorporējies" ar interesantu, bet nevainīgu nosaukumu. Mērķis, kāpēc tas darīts, neesot zināms. Man gan tā lieta ir skaidra. Inkorporēta kultūras organizācija taču var pieprasīt telpas kultūras sakaru sarīkojumiem (kā, piem, okupantu ražotu filmu rādīšanai un okupantu sūtīto mākslinieku sarīkojumiem), kas eventuāli varētu notikt Kanadas latviešu centrā. Un ja telpas viņiem nedos — tad tūlīt uz tiesu! Labi izdomāts, viss legālā ceļā. Vienīgā cerība, lai no šīs legālās ķibeles izglābtos, būtu, ja KLC komitēja tagad, pēc LNAK pamatotā brīdinājuma, apdomātos un šādas iespējas viņiem nesagādātu. Ja Centrs nebūtu, „inkorporācija" būtu izdarīta par velti...

Lasu Montrealas Latviešu biedrība Ziņotāju, kuŗa redaktors Mārtiņš Štauvers raksta: „Gadījās iegriezties Latvijas valstssvētku sarīkojumā Toronto. — — — Pieminētajā Toronto sarīkojumā LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs asi kritizēja daļu jaunās un jaunākās paaudzes, it sevišķi to, kas nav vienis prātis ar pašreizējo LNAK līniju, aicināja to atgriezties. Daudziem tas patika, citiem tas bija nevietā Latvijas dienā! Fakts, kas norāda, ka pastāv domstarpības, dažādi uzskati. Nekas neparasts, nekas slikts demokratiskā valstī. Ko nevaram darīt — pie visa tā tik vienkārši vainot komūnistus vai citus negātīvus spēkus. Tas ir lēts un nonēsāts triks."

Aktā piedalījos arī es, bet nedzirdēju nekā no tā, ko Štauvers par Kronbergu raksta. Tieši otrādi! Cik atceros, Kronbergs teica, ka mūsu vidū nav komūnistu, bet gan lētticīgi, savā maldīgajā pārliecībā apņemti ideālisti, kuŗi ar savu kultūras sakaru organizēšanas darbu neapzināti pakalpo mūsu tautas apspiedējiem. Viņš aicināja tos atgriezties tautas kopējā darbā.

Nesaprotu Štauvera vēlēšanos radīt situāciju, it kā „asi kritizēja jaunās un jaunākās paaudzes". Kultūras sakaru darbā man nav zināma nedz jaunās, nedz vēl jaunākās paaudzes līdzdalība. Tieši otrādi — šo aplamo darbu veic vidējās paaudzes locekļi un daži no vecās paaudzes. Pēdējais teikums, ka „tas ir lēts un nonēsāts triks," gan ļoti labi būtu attiecināms uz Štauveru, kas faktus sagrozījis. Kanadieši šādu rīcību apzīmē par „Yellow journalism"!

No 18 novembŗa dalībniekiem, kas dzirdēja Kronberga runu, varu apgalvot, ka vismaz 95 proc to atzina ar ilgiem aplausiem; tie 5 proc, kas domāja citādi, tātad laikam būs bijuši Štauvera „draugi"?

Bet brīnumi vēl nav beigušies. Nesen PBLA valdes loceklis un un Dienvidamerikas Latviešu apvienības valdes priekšsēdis Vilis Vītols apciemojis okupēto Latviju. Aizbraucis, protams, ar visu amatu. Vai tas noticis ar PBLA valdes priekšsēža Dr. I. Spilnera ziņu? LNAK nostāja turpretim bijusi, ka centrālo organizāciju vadītāji nedrīkstētu braukt uz okupēto Latviju ar visu amatu.

Laikam taisnība, ka par latviešiem saka, ka mēs no visām Baltijas tautām esam visvieglāk pakļaujamā tauta Pad. savienībai. Bet tādi esam arī brīvībā. Neviens igauņu vai lietuviešu centrālo organizāciju loceklis gan vēl nav braucis uz savu okupēto dzimteni. Bet ar latviešiem ir citādi — mēs taču „drīkstam darīt, ko gribam," jo esam brīvā zemē — arī nokaut tautas kopību . . .

Bijušais izsūtītais Sibirijā

MAN PATĪK O. LIEPIŅŠ ARĪ AR KĻŪDĀM

Ar lielu interesi lasu O. Liepiņa Tālos atspulgos un apbrīnoju viņa fainomenālo atmiņu. Kaut arī viņa memuāros ir kļūdas, sevišķi kur viņš raksta par Latgales lietām (un kur gan to nav?), tomēr viņa materiālu bagātība, plašais personu klāsts par tā laika cilvēkiem, — sevišķi rakstniekiem, politiķiem, lieliem vīriem un viņu darbību, ar visām pozitīvām un negātīvām īpašībām, — var interesēt katru lasītāju.

Mēs, tā laika puikas, kas ar apbrīnu un bijību noraudzījāmies uz „lieliem vīriem" tikai no tālienes, tagad, lasot O. Liepiņa Tālos atspulgos, iepazīstam viņus tuvāk. Lai par to pateicība!

Atspulgu 85. turpinājumā ir teikts, ka Vl. Rubulis izdevis laikrakstu Jaunais Vords. Būtu derīgi piezīmēt, ka pirms tam Vl. Rubulis izdeva ilgu laiku savas Demokratisko zemnieku partijas avīzi Zemnīka Ziņas.

Kristīgo zemnieku partijas līderis nebija V. E. bīsk. J. Rancāns, bet gan māc. Alfons Pastors.

Pazīstamā Latgales politiķa vārds ir inž. Francis Kemps, nevis Kamps. Ja Fr. Kemps būtu dzīvs, viņš atkal teiktu, ka tie „čovļi" pat viņa vārdu neraksta pareizi. Bet viņš mira izsūtījumā pie Tomskas, 1950-tos gados.

Nevērojot šos un citus sīkumus, mūsu rakstniecības veterāns Oļģerts Liepiņš mūsu kultūrvēsturei būs devis lielāku pienesumu nekā jebkurš cits. Ar interesi gaidām viņa grāmatas iznākšanu.

Alberts Raidonis Čikagā

Pirmo reizi tik plašs stāstījums par dzīvi okupētajā Latvijā.

Veterinārārsta Eduarda Ātrena

Nekad nevar zināt, ko tie . . . atkal izgudros.

Grāmatā pastāstīts 30 gados redzētais un piedzīvotais gan pilsētās, gan dažādos lauku novados. Latviešu dzīve kolchozos un sovchozos un tur bezjēdzīgā saimniekošana lauksaimniecībā.

Grāmatas, kas iznāks 1979. g. pirmajā pusē, cena 18 ASV dol., un brīvā tirgū nebūs dabūjama. Sakarā ar to iepriekš pieteikšanās termiņš pagarināts līdz š. g. 30. martam. — Cena $14 — ASV dolaros.

Pasūtinājumi adresējami: Latviešu kreditsabiedrība, 491 College St., Toronto, Ont., Canada M6G 1A5 E. Ātrena Grāmatu kontā Nr. 5618 vai Amber Printers and Publishers Ltd., c/o E. Ātrens, 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9. E. Ātrena tel. 767-0592.

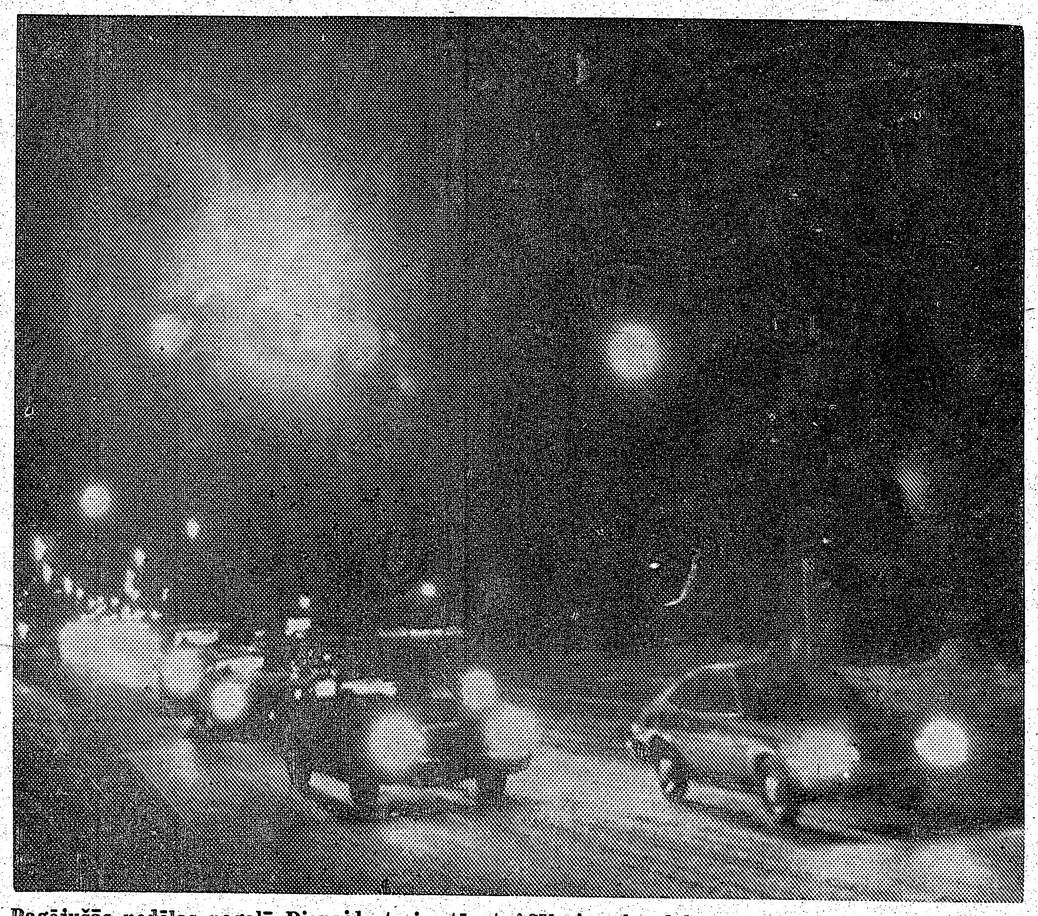

Pagājušās nedēļas nogalē Dienvidontario, tāpat ASV ziemeļu daļu, pārsteidza stindzinošs sals, turoties turpat 30 gradu zem nulles pēc Celsija skālas, lai gan parastā temperātūra šinī gada laikā ir tikai divi gradi zem nulles. Auto braucēji cīnījās ar iesalušiem motoriem, kas bieži nebija iedarbināmi. Augšējā attēlā auto ugunis ziemas naktī.

Foto: Aleksandrs Kalniņš

Jāni Kronlinu pieminot

Šī gada 14. janvārī saņēmu ziņu, ka Mūžības dārzos 27. decembrī aizsaukts viens no mūsu krietnākajiem sabiedrisko un paidagoģiski politisko rakstu autoriem — Jānis Kronlins. Lai gan viņš bija sasniedzis respektējamu (92. g.) vecumu, ziņa tomēr bija sāpīgs sitiens, — smeldz sirds.

Jānis Kronlins bija tīrā sirsnība, uzticība un patiesība. Katrā viņa rakstā elpoja viņa dziļā, nopietnā valoda, noteiktība un darba mīlestība. Kronlinā mājoja stipra griba un vesels gars. Viņš bija mūsu skolas dvēsele un sirdsapziņa, nemīlēja izlekt un spīdēt citu priekšā. Viņš neprasīja, kas būs par padarīto darbu, bet strādāja klusu, sabiedrībai derīgu darbu savas skolas un tautas labā. Kronlins sekoja latviešu skolas gaitām, krāja par tām materiālus, tos apstrādāja un publicēja periodikā. Kad Jāņa Kronlina lielais darbs Latviešu trimdas skolas vēsture — bija manuskriptā pabeigts, Dievs sirmajam darba rūķim izņēma spalvu no rokām. Viņš bija arī mūsu pirmā latviešu skolas vēsturnieka Jāņa Kriškāna darba turpinātājs.

Žēl, ka viņš nepiedzīvoja sava lielā darba izdošanu, kuŗu viņš cerēja īstenot Gotlandes latviešu dziesmu dienās.

Saldu dusu, mīļais Kronlin!

A. Kriškāns

LONDONA, ONT.

Londonas latviešu kopa, godinot Kultūras fonda 1978. g. laureāti jaunatnes darbā profesori emeritus Elfrīdu Karlsoni-Bērziņu, svētdien, 4. februārī, bija sarīkojusi viņai veltītu pēcpusdienu. Kaut arī plosījās bargs putenis, klausītāju bija sanācis krietns pulks. Pēcpusdienu ievadīja prof. A. Dreimanis, pastāstot īsu laureātes biografiju. Pēc tam prof. E. Karlsone-Bērziņa pastāstīja savas atmiņas par darbu ar jaunatni; pēc referāta dāmu komitejas pārstāve S. Jurjāne pasniedza viņai rozes. Pēc īsa pārtraukuma, kuŗā dāmas pacienāja ar kafiju, sekoja pārrunas ar referenti, īpaši fiziskās audzināšanas jautājumos. Pēcpusdienas dalībnieku vidū bija vairāki laureātes bijušie skolnieki un audzēkņi. Sanāksmes dalībnieki ieejas maksas vietā ziedoja latviešu bibliotēkai un jaunatnes atbalstam.

A.

Kreditsabiedrība atbalsta nacionālos mērķus

Grand Rapidu latviešu kreditsabiedrības paplašināto valdes sēdi Latviešu biedrības namā vadīja priekšsēdis T. Zeltiņš, protokolēja V. Tarbunas. Priekšsēdis raksturoja kreditsabiedrības darbību aizvadītā gadā. Klāt nākuši 20 jauni biedri, to kopskaits pašreiz 649. Aizdevumu kopsumma pagājušā gadā bijusi 338.600 dol. Apstiprināti 108 aizdevumu pieprasījumi. Iepriekšējā gadā apstiprināti 84 aizdevumi par 337.400 dol. Liela daļa no kreditsabiedrības biedriem ir pensionāri. Dividendēs par noguldījumiem aizvadītā gadā nolēma izmaksāt 6½ proc. Sadalīja tīro atlikumu izglītības, kultūras un nacionālpolitisko mērķu sekmēšanai: Gaŗezeram jaumo būvju atbalstam 1000 dol., stipendijām Gaŗezera vidusskolā 300 dol., Grand Rapidu latviešu skolai 250 dol., Kalamazū latviešu skolai 250 dol., Minsteres latviešu ģimnazijai 200 dol., balvām latviešu skolās Grand Rapidos un Kalamazū 200 dol., Mazputniņam 100 dol., Latviešu nacionālam fondam Zviedrijā 100 dol. un Tautiskā mantojuma latviešu izstādes iekārtošanai Grand Rapidu pilsētas publiskā mūzejā 250 dol. Kopsummā sadalīja 2.650 dol.

Kreditsabiedrības gada sapulce notika 28. janvārī Latviešu biedrības namā. To vadīja valdes priekšsēdis Teodors Zeltiņš, protokolēja sekretārs Pēteris Zāģeris, piedalījās 40 biedri. Ar piecelšanos godināja pagājušā gadā mirušos septiņus biedrus. Vicepriekšsēdis J. Venners pieskārās jautājumiem, kas varētu sekmēt bankas darbību. Kreditsabiedrības Kalamazū nodaļas vadītāja V. Lietapura liecināja par nodaļas sekmīgu darbu. Kasieris V. Tarbunas ziņoja par kases pārskatu, norādot, ka tikai viens no studējošiem izmantojis izdevīgo naudas aizņēmuma veidu izglītības iegūšanai. Vēl ar ziņojumiem nāca aizdevumu komisijas priekšsēdis A. Grīnbergs, komisijas sekretārs H. Ritums un revīzijas komisijas priekšsēdis V. Valts.

Sapulce pieņēma valdes izstrādāto tīrā atlikuma sadalījumu bez grozījumiem. Šogad bija pārvēlami valdes locekļi — vicepriekšsēdis J. Venners, valdes loc. O. Jirgensons, nodaļas vadītājs V. Lietapurs, aizdevuma komisijas loc. H. Ritums un revīzijas komisijas priekšsēdis V. Valts. Sapulce viņiem dāvāja savu uzticību arī turpmāk. Par sapulces dalībnieku pacienāšanu bija rūpējušās Brigita Valta un Austra Rituma ar palīdzēm.

V. Z.

Trešā daļa labības palikusi uz lauka

Biežo lietavu un izmirkušās zemes dēļ pagājušā rudenī Latvijā grūtības radās ne tikvien ar labības, bet arī kartupeļu un sakņu novākšanu. Palīgā lauciniekiem no pilsētām izdzina strādniekus, ierēdņus, skolniekus, studentus, pat mākslinie-kus un ārstus no slimnīcām. Ar visu to daļa labības, kartupeļu un sakņu palika nenovākti. Cik tieši, to nepieminēja ne laikraksti, ne arī radio ziņotāji, kaut arī rakstos dažreiz nosauca kolchozus vai valsts muižas, kur raža palikusi uz lauka.

Izrādās, ka trešā daļa labības palikusi uz lauka zem sniega nenovākta. To atklāja pats Latvijas sagādes ministra pirmais vietnieks Arnolds Straume sarunā ar Cīņas ziņotāju D. Grīnblati. Šī laikraksta 28. janvāŗa numurā ievietota viņas reportāža — Graudu plūsmas krustcelēs. Tanī Straume atklāj, ka republikā trešā daļa labības palikusi nenovākta. Tāpat ministra pirmais vietnieks atklāj, ka notiek labības sadale visā valstī resp. Padomijā, jo visus labības resursus uzkrājot un izlietojot centrālizēti. No šiem kopīgajiem krājumiem katrai republikai izdalot nepieciešamo graudu daudzumu maizes cepšanai un putraimu ražošanai, tāpat arī koncentrētās lopbarības iegūšanai. Praktiski tas notiekot tā: Latvijas valdība (rakstā gan minēts — republikas) ziņojot Maskavai par sagādātās lauksaimniecības produkcijas krājumiem. Valdība Maskavā izskatot paziņojumu, pieņemot lēmumu un dodot norādījumu sadales ministrijai, kuŗa pārdalot centrālizētos resursus. Kā izlietot no kopējā fonda saņemto labību, to gan varot izlemt „Latvijas republikas" valdība. Tālāko ceļu līdz tiešajam patērētājam nosakot rajonos un pilsētās.

No valsts krājumiem Latvijai iedalīts 200.000 tonnu pārtikas labības. No Tambovas un Sarātovas apgabaliem saņemot auzas un miežus, rudzus piegādājot no Baltkrievijas, bet kviešus no Orenburgas apgabala un Ziemeļkaukaza. Spēkbarības ražošanai no citām republikām ievedot 800.000 tonnu graudu. Ievērojot aizvadītā rudens grūtības, Maskava žēlīgi iedalījusi Latvijai vēl papildus 450.000 tonnu graudu. Kopā no „brālīgajām republikām" lopbarībai vien saņemot 1,2 milj. tonnu labības. Tā esot liela „brālīgo tautu" palīdzība, nerēķinot, cik no Latvijas labumiem aizvests „brālīgajiem" un cik daudz Latviju izēd tās ļaužu masas, kas nometinātas tur pastāvīgai dzīvei no Pad. savienības.

Šī sagādes ministra pirmā vietnieka paskaidrojums rāda, kāpēc Latvijas kolchoziem un valsts muižām vispirms jānodod valstij noteiktās normas, jo katra republika drīkst izlietot tikai tik, cik visai žēlīgi atvēl Maskava.

Protams, ka Straume neminēja ne vārda par to, ka Maskava iepērk kviešus Kanadā, ASV, Austrālijā un citur, kur vien var dabūt. Tāpat lopiem spēkbarību. Tās jau nav „brālīgo republiku" tautas, bet kapitālisti, kas apgādā Padomiju ar maizi. Maskava tautai to noklusē, un laikam arī neviens netic, ka paši nevar izaudzēt dienišķo maizi.

Reportāžā tieši uzsvērts, kā pieņem sūtījumus no „brālīgajām republikām". Galvenā pārsūtīšanas stacija esot Daugavpils, kur dažreiz diennaktī pienākot 3500 vagoni ar labību.

Maskava rudenī lielījās, ka visā Padomijā ievākta rekorda raža, tikai saviem iedzīvotājiem noklusēja, ka tā „ievākta" no nīstajiem kapitālistiem rietumos. Maskava tagad metusies uz gaļas pirkšanu. Pagājušā gada beigās Austrālijā jau iepirkts 10.000 tonnas gaļas, bet Holandē un Rietumvācijā 15.000 tonnas izkautu cāļu.

P. B.

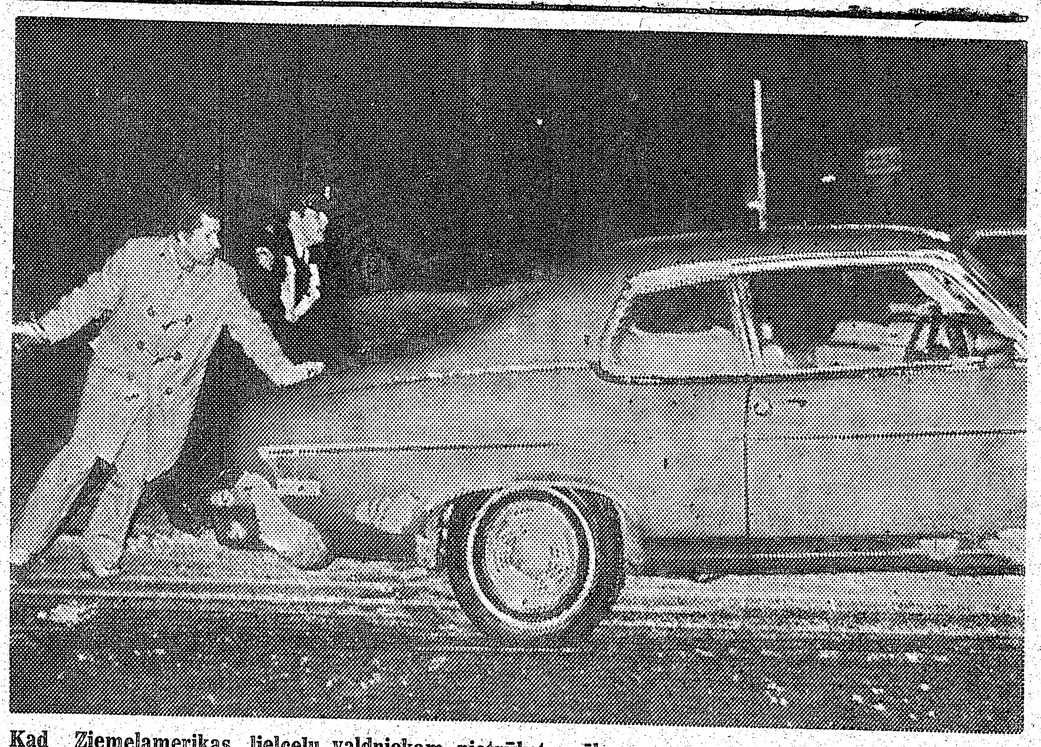

Kad Ziemeļamerikas lielceļu valdniekam pietrūkst spēka...

Foto: Aleksandrs Kalniņš

Londonas latviešu kopas atbalsts Centram

ZIEDOJUMS TORONTO LATVIEŠU SKOLAI VALODIŅA

Londonas latviešu kopas gada sapulcē svētdien, 21. janvārī, piedalījās 32 biedri. To vadīja R. Epneris, protokolēja E. Bite. Par kopas 1978. gada darbību ziņoja valdes priekšsēdis A. Dreimanis un kasieris M. Stanga. Ar klusuma brīdi pieminēja pagājušā gadā mirušos 3 biedrus, kas Londonas latviešu kopā darbojušies kopš pašiem pirmajiem gadiem. 1978. gadā iestājušies 8 jauni biedri, tā ka pašreizējais skaits ir 112.

No 1978. gada sarīkojumiem plašākais bijis Latvijas neatkarības pasludināšanas 60 gadu atcere. Par krievu denacionālizācijas potītiku Latvijā, minot daudz statistiskus datus, runāja profesors J. Dreifelds; pēc tam notika koncerts un saviesīgs vakars. Pagājušā gada rudenī kopa atzīmēja savus 30. gada svētkus, kuŗos par latviešu pirmajiem pieciem gadiem Londonā stāstīja prof. A. Dreimanis. Detroitas operdziedātāja Astra Kalniņa un viņas ansamblis Dziesma piedalījās ar koncertu.

Trešais lielākais sarīkojums bija dāmu komitejas rīkotais Ziemas svētku tirdziņš un bazārs, kas kļuvis par tradicionālu Londonas un apkārtnes latviešu un viņu paziņu kanadiešu satikšanās vietu. Šogad par to bija rakstījis The London Free Press.

Kopas 1978. gada budžets krietni pārsniegts ar 2920 dol. ienākumos un izdevumos, ieskaitot 740 dol. atlikumu. Galvenie izdevumi bijuši Latvijas brīvības darbam un ārējai informācijai (581 dol.), jaunatnes atbalstam (365) un pašu latviešu bibliotēkai (271). No sarīkojumiem, galvenokārt no LLK dāmu komitejas rīkotā Ziemas svētku tirdziņa, ieņemti 1541 dol.

Kopā ar pārējām Londonas organizācijām izdod informācijas biļetenu, kuŗa tehnisko darbu visus pēdējos gadus kārto LLK biedrzinis F. Arnds. LLK atbalsta Brīvības fondu, Latviešu fondu, BATUN, Tautas mākslas padomi un pārstāv Latviešu nacionālo fondu Zviedrijā.

Par dāmu komitejas darbu ziņoja priekšniece un bibliotēkāre L. Zvagule. Dāmu komi-

(Turpinājums 18. lp.)

Latviešu novietne Grand Rapidu mūzejā

Grand Rapidu un apkārtnes latviešu tautiskā mantojuma izstāde pilsētas publiskā mūzejā ilga trīs mēnešus. To iekārtoja pagājušā gada 18. novembrī. Tagad tur ir latviešu tautiskā mantojuma pastāvīga novietne, kuŗas atklāšanā priekšnesumus sniedza Grand Rapidu latviešu koris, koklētāju grupa Ritenītis un tautas deju kopa Liesma.

Runu teica ALA Kultūras biroja vadītāja Dr. Līga Ruperte. Mūzeja direktors V. D. Fankforters uzslavēja latviešus, kas kopj savas tradicijas. Latviešu tautiskā mantojuma izstādes rīcības komitejas priekšsēdis V. Valkovskis iepazīstināja ar ALA kultūras biroja vadītāju Dr. Līgu Ruperti, kas sveicināja ALA valdes vārdā. Latviešu tautiskā mantojuma izstādes rīcības komitejas priekšnieka vietniece Biruta Auziņa pieteica PBLA valdes priekšsēža Dr. I. Spilnera un ALA priekšsēža J. Riekstiņa rakstveida apsveikumus.

Koklētāji Māras Zirnes vadībā atskaņoja tautas dziesmas. Dziedāja latviešu koris dirigenta Rob. Zuikas vadībā. Dziesmas pieteica Biruta Auziņa, īsumā paskaidrojot tekstu. Jauniešu grupa Lūcijas Kalējas vadībā dejoja tautas dejas.

Latviešu tautiskā mantojuma pastāvīgo novietni atklāja mūzeja valdes viceprezidents V. C. Galmeijers, pārgriežot lenti. Programmā kā izstādes izkārtotāja bija vēl pieminēta Milda Puriņa un latviešu mākslinieku gleznu skates sarūpētāja Pauline Zadvinska. Beigās visus bagātīgi pacienāja DV apvienības vanadzes, Latviešu biedrības un draudžu dāmas.

V. Z.

Aviācijas pulka 60 gadu dibināšanas atcere

notiks 1979. g. 9. un 10. jūnijā Toronto. Pieteikties līdz 1979. g. 31. martam pie A. Bambera, Toronto, 225 Quebec Ave., M6S 2T9, tālr. (416) 782-1848 un J. Āboltiņa, Toronto, 11 Maxwell Ave., M5P 2B4, tālr. (416) 481-5353.

Gaŗezeram 1979. g. sezonai vēl vajadzīgi darbinieki

	Atalgojums nedēļā
ADMINISTRĀCIJĀ:	
Saimniecības strādnieki (4)	$ 85.00
Ambulances māsa	$ 85.00
Pārdevēja kantīnē	$ 60.00
Biroja sekretāres izpalīdze	$ 60.00
VIRTUVES DARBINIEKI:	
Galvenā saimniece	$170.00
Saimnieces palīdzes (2)	$120.00
Virtuves strādnieces (15) un strādnieki (3)	$ 85.00
BĒRNU NOMETNĒ:	
Zēnu un meiteņu vecākie audzinātāji	$ 80.00
Zēnu un meiteņu audzinātāji	$ 70.00
Zēnu un meiteņu audzinātāju palīgi	$ 55.00
Skolotāji un nodarbību instruktori	$ 75.00
VASARAS VIDUSSKOLĀ:	
Zēnu un meiteņu vecākie audzinātāji	$ 80.00
Zēnu un meiteņu audzinātāji	$ 70.00

Visiem darbiniekiem brīvs novietojums Gaŗezera telpās un brīvs uzturs Gaŗezera virtuvē.
Pieteikties nekavējoties, rakstot

Latvian Center Garezers, Inc.
55732 Lone Tree Rd.
Three Rivers, MI 49093.
Tālrunis — (616) 244-5441.

Latvis - 1979. g.

Mākslinieku vienības Latvis kataloga ievadrakstā Tālis Ķiķauka pieskaras ļoti svarīgai mākslas problēmai. Vai mēs drīkstam prasīt izstādītajos darbos jaunu ideju risinājumus, pie tam jaunos neredzētos paņēmienos, vai arī mums jāsamierinās ar evolūcionāru pakāpenisku mākslas formu attīstību. Šķiet — abi šie ceļi ir pieņemami. Vienīgi mākslinieka tematikas sastingums un rutīnas ceļā atkārtoti darbi nedrīkstētu saņemt atzinīgu vērtējumu.

Tā kā vairums Latvja mākslinieku ir savas darbības kalngalos, tad varam novērot tikai nelielus uzlabojumus un izsmalcinājumus lietotajā technikā.

Agrim Anšmitam daudzsološākais ir mazais darbs — Rudens Sidrabenē, Nr 5. Daudz dzidrāks krāsās nekā citi līdz šim viņa redzētie. Ērika Bebra darbus varētu kvalificēt par krāsu kompozicijām. Ja 8. nr. Uzdzīve prasītu mazliet vairāk zīmējuma, toties 7. nr. — Sapnis glezniecīskos elementos pilnīgi līdzsvarots. No Elmāra Damberga darbiem Vakarīga noskaņa ļoti labi uzgleznota.

Alfreds Jaunzems devis dažādību tematikā. Teicamā techniskā apdare vairāk piemērota drūmi noskaņotiem sižetiem. Sevišķi izdevies mistiskais darbs — Parādība. Savās skulptūrās Zigfrīds Jurševskis sniedz raksturojumu, kas rāda daudz vairāk nekā ārējās formas līdzību. Ļoti raksturīgs izteiksmīgais 27. nr. — Balodis. Adolfs Kerāns nodevies šifera zemciļņu veidojumiem, sniedzot arvien jaunas virsmas apdares dažādības. Arī zīmējums kļuvis daudz stingrāks, pārliecinošāks. Tāļa Ķiķaukas lielā formāta darbi rāda uzmanīgu iedziļināšanos kā toņu, tā gaismas problēmās. Efektīgākais noteikti ir 32. nr. — Viduslaiku mūri. Edgaru Krūmiņu interesē tikai idejas simbolisms — tās dēļ viņš ar mieru upurēt kaut vai visus citus glezniecības elementus.

Dzintars Mežulis vēlreiz apliecina savu technisko filigrāno veiksmi sīko detaļu veidošanā — tomēr paturot darba stilistisko vienību. Jāapbrīno viņa 36. nr. — Sasauksim aitas. Valdis Didrichsons, kam martā būs pašam sava gleznu izstāde, šoreiz reprezentējas ar lielu stilizētu skulptūru metallā — Putns. Varbūt darbs, veidots kompaktākā mērogā, būtu vēl spēcīgāks. Ēriks Dzenis izstādījis četrus darbus. Katrā no tiem viņš koncentrējas tikai uz vienu mākslinieciskū vērtību. Tā 13. nr. — Portretā dominē gaismas problēma. 16 nr. Mēģinājuma starpbrīdī pamatideja ir radniecīgu toņu attiecības. 14., un 15. nr. formas raksturojumu izceļ lineārā kompozicija.

Savos linо griezumos Emma Dzeguze atradusi sev piemērotu vidi. Kā reālistiskie Rīgas jumti un Lībieša portrets, tā arī divas dekorātīvi abstraktas kompozicijas atstāj skatītājam spēcīgu, paliekamu iespaidu. Eižens Janišs izstādījis divus darbus. Sevišķi 22. nr. — Labsajūta komplicētā technikā sasniegta teicama stila vienība — pārliecinoša kompozicija, veikla virsmas apdare. Valija Mērniece joprojām atrod jaunas vērtības sava „zilā perioda" darbos. Visi četri izstādītie, šķiet, līdzvērtīgi. Rakstītājam tuvākais ir 37. nr. — Atpūta — galvenokārt aizmugures toņu un priekšplāna figūru tonālo attiecsmju dēļ.

Vecmeistars Arnolds Nulītis reprezentējas ar trim darbiem. Interesants telpas problēmas risinājums darbā Teiksma — 43. numurs. Ārija Ozola savā īpatnējā technikā sniedz divus darbus: vienu vēsos, otru siltos toņos. Cerēsim, ka monochromatisms nebūs galīgais glezniecības atrisinājums. Ita Ozola turpina risināt latviešu tautasdziesmu motīvus. Tušas zīmējums — 47. nr. spirālā kompozicijā sniedz greznāku detaļu risinājumu, tādējādi kvalitātīvi pārsniedzot pārējās viņas trīs grafikas. Ilzes Prikules akvarelī — Kritušais, 50. nr., labi atrisināta gaismas un telpiskuma problēma. Ausmas Puķītes Saules puķes gleznotas spēcīgā diagonālā kompozicijā, bet nesniedz gaidīto lapu un ziedu formas dinamiku.

Visvaldis Reinholds sniedz četrus dažādās technikās darinātus darbus. Šoreiz efektīgākais liekas 54. nr., Eposs. Tāpat arī 53. nr. — Tālos laukos intuitīvi ielikti pievilcīgi gaismas efekti. Arvīds Strucis izstādījis divus darbus. Lielos, plakanos laukumos gleznotais 57. nr. — Rudens saule ļauj skatītājam vieglāk nojaust autora domu nekā samērā sīkās formās darinātais 58. nr. — Novakare. Kā parasti, Ilgvars Šteins mūs iepriecina ar stilistiski izsvērtiem un techniski izsmalcinātiem darbiem. Viņa 60. nr. — Klinšu veidols arī koptoņa gradācijas veidojumā ir izcils sasniegums mūsu mākslā. Jānis Zuntaks, diemžēl, sniedzis tikai vienu ainavu. Pretēji sarkanīgiem saulrietiem, viņa 61. nr. — Aust rīts, pārliecinoši sniedz oranži dzelteno un itin vēso rīta gaisotni.

Mākslinieku vienības Latvis gadskārtējā izstāde Toronto Sv. Jāņa draudzes telpās risinājās no 16. — 18. februārim. To atklāja LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs.

Jānis Kuga

Latviešu sporta apvienības Kanadā 28. sporta kongresa laikā Toronto apbalvoja pagājušā gada sezonas izcilākos sportistus un sporta darbiniekus. Attēlā no kreisās — ar Latvijas 60 gadu pieminas medaļu apbalvotais Oskars Zvirgzdgrauds (šaušanā) un Vija Grimba (golfā), bet diplomu par ilggadēju darbu sporta dzīves vadīšanā saņēma Romāns Auptmanis, Nikolajs Brasliņš un Voldemārs Galviņš.
Foto: J. Ligers

Lietuviešu valstssvētki Toronto

Toronto lietuviešu kolonija savu 61. valsts proklamēšanas dienu atzīmēja svētdien, 18. februārī, Misisagā, kur tiem liels iespaidīgs sabiedrisks centrs. Ap 1.500 lietuviešu no Toronto un apkārtējiem lietuviešu centriem pulcējās Anapili centra ēkā, lai noklausītos svētku runas, kurām sekoja plaša priekšnesumu daļa ar dziesmām un tautas dejām.

Svētku akts arī šogad bija iedalīts divās daļās: lietuviešu daļa sākās stundu agrāk, tad angliskā. Viss akts, ieskaitot priekšnesumus, ilga vairāk nekā četras stundas. Lietuviešu valodā īsu uzrunu teica A. Juzukonis, liturģisko daļu vadīja māc. A. Žilinskis, bet galveno svētku runu teica Omahas universitātes politisko zinātņu profesors Dr. Vitauts Vardis. Angliskajā daļā lietuviešu nacionālās komitejas priekšsēdis J. R. Simanovičs iepazīstināja klausītājus ar lietuviešu seno vēsturi un pretestību tagadējai padomju okupācijas varai.

Pēc uzrunām skatuvē parādījās septiņi lietuviešu jaunieši, tērpušies cietumnieku drānās, katrs no tiem turot rokā uzrakstu ar attiecīgā cietumnieka vārdu. Tie liecināja, ka joprojām padomju cietumos un Sibirijā netaisni ieslodzīti: N. Sadienaite, O. Praskunaite, V. Petkus (viens no pazīstamākajiem brīvības cīnītājiem), V. Lapienis, B. Gajauskas, P. Plumpa un P. Paulaitis.

Lietuviešu ģenerālkonsuls Dr. J. Žmuidzinas uzrunā angļu valodā atgādināja cittautu viesiem, ka daudzas lielvalstis, ieskaitot Kanadu un ASV, joprojām neatzīst Baltijas tautu inkorporāciju Pad. savienībā, „bet vai mums vispār ir kādas cerības atgūt zaudēto brīvību?" Dr. Žmuidzinas arī atbildēja: „Vēsturē vienmēr atrodam dažādus pārsteigumus. Jauns politisks pagrieziens atkal var kļūt mums labvēlīgs." Šai sakarā viņš minēja pašreiz nepārredzamo konfliktu Tālajos austrumos un norādīja uz Ķīnas un Pad. savienības pieaugošām domstarpībām.

Galveno akta runu šinī sarīkojuma daļā teica Kanadas federālā parlamenta loceklis Jurijs Šimko, kas ir arī konservātīvo partijas izraudzītais humāno tiesību (Human Rights) komitejas priekšsēdis. Šimko savā pretkomūnistiski asajā runā uzsvēra, ka daudzas lielvalstis „joprojām tirgojas ar citām tautām". Šāda „izpārdošana" sākusies jau pirms Otrā pasaules kara beigām — Jaltā un Potsdamā. „Šis nožēlojamais tirgus turpinājās vēl nesen Helsinkos un Belgradā," teica Šimko, nobeigumā uzsverot, ka brīvībā esošajiem apspiesto tautu piederīgajiem jācīnās ne tikai par humānām tiesībām, bet arī par nacionālām tiesībām (National Rights). Viņa runa izpelnījās ilgas ovācijas.

Pirmo reizi lietuviešus uzrunāja jaunievēlētā Misisagas pilsētas galva Hezela Makkallona, cildinot lietuviešus kā ļoti rosīgus darbiniekus visāda veida pasākumos.

Īsu apsveikuma runu teica arī ASV ģenerālkonsuls Kanadā Džons Digins, kas pieminēja jau visiem pazīstamo prezidenta Kārtera cilvēka tiesību platformu. Viņš piebilda, ka šī ASV valdības „Human Rights" platforma aptver ne tikai domu brīvību, bet vēršas arī pret cilvēku spīdzināšanām un ieslodzījumiem darba nometnēs un cietumos. Kā svarīgus brīvības simbola uzturēšanas faktorus J. Digins vēl pieminēja ASV „Bill of Rights" un jau plašāk pazīstamo Apvienoto Nāciju „Human Rights".

Latviešu vārdā mūsu kaimiņtautu sveica LNAK priekšsēdis T. Kronbergs, nolasot arī mūsu konsula Dr. E. Upenieka rakstveida sveicienu angļu valodā. Pārējie apsveicēji šajā sarīkojumā bija: igauņu konsuls Heinso, senātore Biseta Nimane, Ontario parlamenta loceklis Terijs Džons, lietuviešu profesors Romas Vistokas u. c.

Priekšnesumu daļā piedalījās Toronto lietuviešu koris ar četrām patriotiskām dziesmām, Toronto lietuviešu tautas deju kopa Atzalynas 30 dejotāju sastāvā un bass-baritons J. Paulionis. Programmas pieteicēja nobeigumā nolasīja lietuviešu politisko rezolūciju, prasot brīvību visām apspiestajām tautām.

A. K.

Draudze ar uzkrātu rezerves fondu

Toronto Austrumu draudzes gada sapulci 18. februārī, piedaloties 61 locekļiem, vadīja Vilhelms Liepiņš, protokolēja draudzes sekretārs R. Pētersons. Pieņēma draudzes 1978. gada darbības pārskatu, ko komentēja draudzes priekšnieks Arvīds Bērziņš. Revīzijas komisijas ziņojumu nolasīja priekšsēdis Vold. Bērziņš.

Uz šī gada sākumu draudzē bija 714 locekļu, bet māc. A. Brieža aprūpējamā Bramptonas draudzē — 78. Notikuši 35 dievkalpojumi Toronto un 11 Bramptonā. Kristīti 7 bērni, iesvētīti 7 jaunieši, no 5 laulātiem pāriem 2 bijuši nacionāli jaukti, apbedīti 19 draudzes locekļi un 6 ārpus draudzes. Mācītājs apmeklējis slimniekus 93 gadījumos. Svētdienas skolā Anitas Ziedares un Ingrīdas Kollinas vadībā mācījušies 9 bērni.

Draudzes padome (priekšnieks A. Bērziņš) ieņēmusi 32.555 dol., no tiem draudzes nodevās 24.172 dol. Bramptonas kopa budžetu balstījusi ar 600 dol. Atlikums uz šo gadu bijis 4748 dol. Draudzes rezerves fondā uzkrāti 18.630 dol. Dāmu komiteja iemaksājusi fondā vienu trešdaļu no bazāra atlikuma 981 dol. Dāmu komiteja, ko vada O. Jeckalēja, izdevusi palīdzībai 901 dol., atbalstījusi latviešu skolas ar 200 dol. un pavisam apgrozījusi 7485 dol. ar 4312 dol. atlikumu. Draudzes lauku īpašumā Tālavā notikuši trīs sarīkojumi, iznomāti 39 zemes gabali. Apgrozīti 2793 dol. ar atlikumu uz šo gadu 856 dol.

Šā gada draudzes budžetu sapulce pieņēma 33.450 dol. apmērā. Gada sapulcē no 18 padomes locekļiem pārvēlot sešus, ievēlēja līdzšinējos: Arvīdu Bērziņu, Regīnu Bērziņu, Elmāru Grotānu, Georgu Sosti, bet no jauna Mirdzu Haliveli un Albertu Jēkabsonu nākamajiem trim gadiem; kandidātos Z. Esenbergs. Revīzijas komisijā uz diviem gadiem ievēlēja Valdi Bērziņu, Vilhelmu Liepiņu un Jāni Vanagu, kandidātos Dr. A. Šteins.

Draudzes dāmu komiteja rīko draudzes vakaru 11. martā pēc dievkalpojuma Barnaba baznīcas telpās.

— ls —

(88. turpinājums)

Grīnu uzskatīja par uzticamu režīma cilvēku, viņu aicināja uzstāties uz laukiem. Reiz bija iebraukusi skolotāja no Sventes lūgt Edvartu Virzu. „Kādēļ tad nesaucāt Grīnu?" Virza, jau savārdzis, vaicāja. „Grīns nav Virza!" atbildēja sūtne. „Tā, tā, nav Virza!" atņēmis otrs slavenība.

Teātrus piepulkoja Grīna patriotiskie tēli no viņa darbu drāmatizējumiem. „Dvēseļu puteni" skatuvei pārveidoja Zonbergs-Sauleskalns, par pašpuikas-strēlnieka veiksmīgu tēlojumu balvu saņēma no prezidenta Jānis Šāberts. Dailes teātrī pacēlās hercoga Jēkaba melnais krabis sarkanā laukumā, attiecīgu dziesmu deklamējot. Sociāldemokrats Valdis Grēviņš bija anonimais iekārtotājs fantastiskajam romānam „Tobago".

Grīns sāka apskatīties pēc īpašumiem. Nopirka māju Vidzemē, ko pārbūvēja ar redakcijas locekļa Friča Strazdiņa padomiem, apprecējās. Strazdiņš bija uzticības persona visiem trim Brīvās Zemes varenajiem: Druvam, Virzam un Grīnam. Liels klusētājs, bet allaž baumu zinātājs.

„Atļauj aizrādīt, ka Grīnam nebija Rīgā nekustama īpašuma," man rakstīja Strazdiņš no Flensburgas uz Libeku 1949. gada 25. janvārī. „Viņš gan gribēja iegādāties, bet nepaspēja."

Dzīves augšupeju pārtrauca boļševiki. Aleksandrs iestājās „territoriālajā korpusā", cerēdams, ka tur būs vieglāk patverties, bet gan jau viņam sekoja. Kopā ar citiem virsniekiem A. Grīnu nosūtīja uz Litenes nometni. Latvijas brīvības sapņotājs un paudējs tur redzēts ar dzeloņstieplēm uz muguras sasietām rokām. Citiem lielajiem rakstniekiem Viktoram Eglītim, Kārlim Jēkabsonam, Ādolfam Ersam moku ceļā pievienojās arī Aleksandrs Grīns.

Man kollēgas apliecina, ka Grīns pats esot teicis, „pie krieviem armijā drošāk," bet tas nepiepildījās. Vai mazumu viņi iznīcinājuši arī paši savu virsnieku, pat augstāko kamandieru, kā Tuchačevski, Blicheru, Bērziņu, neskatoties uz „mundieriem"? Jau rakstīju, ka ar vienu tādu vēlāko upuri — virsnieku un rakstnieku Tarasovu-Radionovu iepazinos Maskavā 1934. gadā, latvju žurnālistu ekskursijā. Diezgan spējīgais Īzaks Bābels, kas gājis bojā 1941. gadā, bija sarkanais kavalērists un pat dienējis čekā, bet tas viņu neglāba. Un Solžeņicins taču arī bija virsnieks, bet kādas cenzētas vēstules dēļ viņu gadiem izvārdzināja pa gulagiem!

Uzglabājusies kāda reta vēsturiska piemiņa no mūsu „heroiskā laikmeta", kā Segodņas izdevējs Jēkabs Brāmss sauc Latvijas laiku žurnālistikā. Kad visi centās iespiest režīma mīluli (Jaunākās Ziņas gan ne), krievu lapā parādījās tulkojumā „Tobago", kas tagad zināmā mērā kļuvis aktuāls sakarā ar prof. E. Andersona vadītajiem ceļojumiem uz seno Kurzemes koloniju. Par godu romāna iesākšanai Brāmss rīkoja pusdienas savā grezni izbūvētajā dzīvoklī Jāņa Benjamiņa namā, Brīvības un Karlīnes ielu stūrī) autoram un Preses biedrības valdes locekļiem. Galda karti ar obligāto hercoga Jēkaba kaŗakuģi, protams, bija gravējis krietnais grafiķis Nikolajs Puzirevskis, vīniem, desertiem bija improvizēti zīmīgi nosaukumi: „Irbes cepetis a la Tobago", „Kurzemes hercoga saldējums" un līdzīgi. Tika teiktas īsas runas.

Nezin par ko Ješka, panākumu spārnots, tomēr tolaik bija pažēlojies viņa un manam draugam Edvīnam Mednim. „Nu, to varēs paspēt uz citu gadu", Edvīns bija piezīmējis.

Aleksandrs Grīns nopietni paraudzījies sarunu biedrā. „Vai tu domā, ka nākamgad kāds mani lasīs?"

Rakstnieka dvēselē dunēja drūmas priekšnojautas, asinis un rozes māca un kaltēja daimoniski spēki. „Velna kustība vienmēr ir uz leju!" viņš teica Mednim, kad tam iznāca pāriet no militārā dienesta mazāk interesantajā civīlajā. Latvijas izkaŗotāju paaudzē bija rakstu vīri, kas saprata, vērtēja gloriju un cieta viņas un tēvzemes mīlestības dēļ.

NE TIK VULKĀNISKAIS BRĀLIS

Kādā vietā esmu jau nopriecājies, ka man bijuši labi skolotāji, īpaši mācībā, kas vēlāk izrādījās mans tiešais arods — latviešu valodā. Tāpat varu lepoties ar pirmklasīgiem redaktoriem.

Nevarēju jau gist, pirmo humoristisko dzeju prozā Latvim aizsūtījis, ka lielā, nopietnā avīze samērā drīz uzņems pašu par līdzstrādnieku un vadītāju. Tas tā iekārtojās laimīgu apstākļu sagadīšanās dēļ.

Ieraudzīju savu darbu iespiestu pantos, patīkamā noskaņā aizgāju ar balto cepurīti un tēva dāvāto spieķi uz redakciju, kas atradās nelielā istabā ar „atsevišķu ieeju no trepēm". Saņēma mani Asars un Grīns laipni un ar acīm redzamu interesi. Tūlīt man prasīja jaunus manuskriptus un laikam mēģinājuma kārtā deva arī citus pienākumus — referēt par kādu disputu vai priekšlasījumu. 1922. gadā Latvijā zaļoja jauna un rosmes pilna . . .

Palikuši atmiņā Jāņa Grīna tumšie, gludie, atpakaļ atglauztie mati virs zeltītām acenēm. Viņā bija kas skolmeistarīgs, ne velti tas darbojās Bauskā, Rūjienā, Cēsīs un Rīgā. Kad 1919. gadā tik daudz labu spēku sapulcējās Latvijas Kareivī pie Plensnera, to vidū bija arī Grīns. Tāpat kā Asars, viņš referēja par Satversmes sapulces sēdēm. Kad dibinājās Latvja redakcija 1921. gadā, H. Asars bija ievērojis lietisko un intelligento žurnālistu un piedāvāja tam saziņā ar Bergu literārās nodaļas vadītāja vietu, ko Grīns pieņēma. Viņš avīzei rakstīja teātŗa, dažreiz grāmatu kritikas. Atceros apskatu par Rūdolfu Blaumani uz kādu piemiņas dienu, tāpat pacildinājumu krievu romantiķim Blokam. Pašu Grīnu ar dzejoļu krājumiem „Pirmdiena" un „Rožu ugunī" literātūrvēsturnieks Andrejs Upītis — vienīgais, kas toreiz bija novedis savu vēsturi līdz jaunākajiem laikiem — pieskaitīja jaunromantiķiem. Avīzes vajadzībām Jānis rakstīja sīkos feļetonus par dienas notikumiem ar pseudonimu Ģederts Zars un citiem, jo humoru visos izdevumos toreiz uzskatīja tikpat kā par obligātu. Grīna jautrās mūzas ražojumos bija gan zināma „klusa dzēlība", kā Pēteris Ērmanis atzīmēja, bet tieši pašas jautrības maz. Viņš bija skeptiķis, kā brālis, intellektuālists un vairāk vērotājs. eksplozīvs jaunradītājs.

Jau no sākuma Latvis bija iezīmīgs ar stipri kareivīgu poziciju — bet vai bija vērts mazpilsoņu, mazo tirgotāju, provinces mājīpašnieku it kā interesēs tā cīnīties? Neko sevišķu viņi neieguva, un Latvijas partiju apstkļos „šķiru cīņa" nedraudēja ar mantas, dzīvības un brīvības atņemšanu kā Krievijā.

(Turpinājums seko)

Valdis Mežezers

VĒSTULE JAUNAM DRAUGAM

Es rakstu, draugs, Tev
rindu dažu,
Pats atskatoties pagātnē —
Daudz prieka bijis,
laimes, bažu,
Jo dzīves dzirnas lēni maļ.

Kas saka — lēni? Kur tie gadi,
Kur palikušas dienas tās,
Kur mirkļi tie, lai kā tos vadi,
Sen apbedīti krāsmatās?

Laiks tā kā straume
projām skalo
Pat to, ko sirds grib paturēt.
Viss ievirzās, gaist,
projām palo.
Kas spējīgs laiku apturēt?

Bet — skaista tā kā agra ausma,
Pirms dienas steigām iesākties,
Ir novakara klusā jausma,
Ka lielais miers
sauks apstāties. —

Tā saņem labdienas, ko sūtu,
Kā draugam draugs var
vārdus rast —
Par dzīvi vieglu, krustu grūtu
Teikt Dievam paldies
vajag prast.
Dzimšanas dienā, 1979. g. janv.

Biruta Senkēviča

CILVĒCĪBA

Nav dzīvē cilvēcības īstas,
Kas sīkō rūpju nomākts nīstas,
Par lielo liktenības spēli,
Kas izsviež sava naida kvēli.

Tas īsti liels, kas dzīvot prot
Ar smaidu naidu apkaŗot.
Kas sajūt lielās pretējības
Kā vienas dzīves esamības.

Jūlijs Celmiņš

Biezas, baltas sērsnu sagšas
noliec priežu celtās rokas.
Posušās kā egļu māsas,
kad tās Ziemas svētkus nes.

Velti cerat, māsas priedes,
nedegs sveces jūsu zaros.
Svētku prieki — egļu daļa,
skujas kaisīt mūža ceļam.

Edvarts Tūters

VISU REDZU

Gaišus ceļus, skumjus ceļus
Izstaigājis,
Atskatos, kur reiz es bijis,
Gaŗām gājis.

Vidzemīti, Kurzemīti,
Rīgu sirmo
Iemīlējis, sirdī slēdzis —
Pieminu to.

Pelēks svešums. Palsa migla —
Solī katrā.
Redzamas nav ceļa zīmes —
Tukšums apkārt.

Sirdī veŗos, visu redzu
Kā uz delnas.
Sveicinātas mīļās takas,
Es vēl jūsu,
Jūs — vēl manas!

TORONTO ZIŅAS

Akciju sabiedrības Latviešu nams Toronto valde sasauc nama akcionāru gadskārtējo pilnsapulci svētdien, 25. martā, pl. 15, Latviešu namā, 491 College St. Pilnsapulcē varēs piedalīties tikai šīs sabiedrības kvīšu turētāji, kādiem ir jābūt arī balstiesīgo akcionāru vienību pieteiktiem pārstāvjiem. Visus ieradušos pie ieejas reģistrēs. Nama statūti nosaka, ka akcionāru vienībām pilnsapulcē apskatāmie jautājumi, vēlākais sešas stundas pirms sapulces sākuma, ir jāiesūta valdes sekretārei Mirdzai Lejiņai, 491 College Str.. Tāpat iesniedzama valdes piesūtītā veidlapa, kurā jāpieteic un jāapliecina izvēlētie balstiesīgie pārstāvji pilnsapulcei, kā arī kandidāti nama valdei, dāmu komitejai un revīzijas komisijai. Nākošā nama valdes sēde notiks 7. martā. Līdz tam laikam kvīšu turētājiem, kuri vēlētos savas balstiesības pārskaitīt, jāiesniedz savi lūgumi valdei apstiprināšanai. Lūgumi, kuŗus saņems pēc 7. marta, tiks caurskatīti tikai pēc pilnsapulces.

Pensionāru apvienības 15. februāŗa saietā 120 dalībnieki Anitas Bencones lasījumā no klausījās rakstnieces Birutas Senkēvičas stāstiņu Pensionārs. 8. marta saietā paredzēta pulkv. O. Kalpaka piemiņas pēcpusdiena. Biruta Senkēviča rādīs slīdītes ar paskaidrojumiem par Rudbāržiem. Pēc tam loterijas un priekšlasījumi, piedalīties solistei Martai Ādamai Rutas Āzes klavieŗpavadījumā un apvienības korim.

Sv. Andreja draudzes dāmu komitejas rīkotajā pēcpusdienā pēc 18. februāŗa dievkalpojuma ap 70 apmeklētāju baznīcas zālē noklausījām māc. I. Gaides referātu: Nostāsti par Jēzus bērnību un jaunības gadiem. Pēc referāta apmeklētāji pārrunās apmainījās domām. — Draudzes dāmu komiteja bija sagādājusi kafijas galdu. Nākošais draudzes dāmu komitejas sarīkojums — draudzes bazārs pēc 25. februāŗa dievkalpojuma.

Vīru koŗa Viesturs 25 gadu atceres koncerta atkārtojums paredzēts 27. martā Sv. Katrīnās.

Kultūras dienu sarīkojumi beigsies ar LNAK kultūras nozares sarīkojumu Balsis un atbalsis, sestdien, 24. februārī, pl. 19.30 Sv. Jāņa baznīcas zālē. Piedalīsies pagājušā gada KF laureāti prāv. A. Voitkus un Dr. H. Tichovskis. Vēl piedalās Ingrīda Vīksna, J Mežaks, Inta Purva un citi

Mākslinieku vienības Latvis gadskārtējo izstādi Kanadas latviešu kultūras dienu ietvaros 16. februāŗa vakarā Sv. Jāņa baznīcas izstāžu telpās atklāja LNAK valdes priekšsēdis T. Krombergs. Viņš izteica prieku, ka mākslinieku vienības biedru skaits aug un ka mūsu mākslinieki ceļ latvisko kultūru šeit svešumā. Vakaru ar uzrunu ievadīja Latvis valdes priekšsēdis E. Krūmiņš. LNAK kultūras nozares vadītāja Inta Purva paziņoja, ka LNAK komplektējamai mākslas darbu kollekcijai ieguva Valijas Mērnieces liela formāta gleznu par eskimu temu Ceļotāji par 700 dol., pasniedzot gleznotājai čeku. Izstādi trijās dienās apmeklēja ap 300 skatītāju; pārdoti 8 darbi, divi aizrunāti. Izstādē piedalījās 23 mākslinieki ar 61 darbu. Mākslinieku dāmas pacienāja viesus ar vīnu un uzkodām.

TLB sestdienas skolas plkv. O. Kalpaka un pārējo brīvības cīnītāju piemiņas akts 10. martā pl. 8.55 skolā. Vecāki un skolas labvēļi aicināti piedalīties. Draudzīgā aicinājuma dienā 3. klases audzēkņi audzinātājas S. Zubānes vadībā, piedaloties 9 vecākiem, kopā 27 personas, apmeklēja ledus baleta izrādi. Skolā ar 13. janvāri kā palīgskolotāja sāka strādāt Inta Kusmane. Skolas paidagogu padomes ierosinātā rotaļu mācīšanās bērniem S. Pogules vadībā skolas zālē skolēniem no 1.—6. klasei notiks 3., 17. un 31. martā un 7. aprīlī, pārējām klasēm pēc vēlēšanās.

Toronto 13. februārī mirusi 53 g. v. Ruta Bernharde. Aizgājēju 16. februārī uz Jorkas latviešu kapiem izvadīja māc. J. Cālītis. Nelaikei paliek vīrs Voldemārs, dēli Uldis un Pēteris ar vedeklu Ritu un meita Kristīne.

Toronto latviešu tautas augstskolas saimniecības padomes sēde pirmdien, 26. februārī, pl. 19.30 TLB telpās, Latviešu namā. Darba sekā TLTA darbības pārskats un ziņojumi, pārrunas par darbību un TLTA prezidija locekļu vēlēšanas. Pie TLTA darbojas neklātienes skola un skolotāju praktiskais seminārs.

Latviešu nama dāmu komitejas tradicionālā Pankūku balle 17. februāŗa vakarā Latviešu namā bija pulcinājusi pāri par 100 apmeklētāju, kas nogaršoja dažādu šķiru pankūkas, kuŗas cepa dāmu komitejas darbinieces priekšnieces Sofijas Zaķes vadībā. Atspirdzinājumu bufeti pārzināja nama valdes priekšnieka vietnieks E. Koks. Daudzo laimestu loteriju vadīja Valdis Briedis ar Sofiju Zaķi. Toronto Latviešu biedrības deju kopa Diždancītis nodejoja 6 tautas dejas, piedaloties 20 dejotājiem. Jaunākā Diždancīša dejotāja Daina Volmere ir tikai 5 gadus veca, tāpat Kristofers Sīrls. Par deju mūziku rūpējās J. Galējs.

Savā ASV apmeklējumā Gunārs Rode apciemoja arī Kalamazū, kur runāja vairāk nekā 200 klausītājiem. Viņu sveica Latviešu biedrības pārstāve V. Ozoliņa ar ziediem. Uzrunu teica biedrības priekšnieks V. Miķelsons un DV apvienības priekšnieks A. Elksnis. Uzņēmumā redzama daļa no klausītājiem V. Miķelsona uzrunas laikā. Pirmajā rindā no kreisās: A. Tīdemane, A. Tīdemanis, R. Zuika, J. Avotiņš, Gunārs Rode, M. Reinvalde, V. Ozoliņa, E. Brože, E. Pavasaris un J. Vaseris. Foto: V. Namatēva

Sidrabenē būs vēl viena jauna ēka

Toronto Sv. Andreja draudzes lauku īpašuma Sidrabenes apbūves gabalu un vasarnīcu īpašnieku gada sapulcē 11. februārī Sv. Andreja baznīcas zālē piedalījās 20 dalībnieki. To atklāja Sidrabenes pārvaldes priekšnieks M. Blūms. Par sapulces vadītāju izraudzīja V. Ozolu, par protokolistu U. Maksiņu.

Pārvaldes priekšnieks informēja par nākamā gada darbību: 12. maijā sezonas atklāšana ar balli, koncertu un maija karalienes vēlēšanām. Jāņu sarīkojums — 23. jūnijā ar Birutas Senkēvičas saraksto Jāņu uzvedumu. Nolēma parvaldes kafejnīcu iznomāt līdzšinējai A. Regai. Plānota pārvaldnieka ēkas būve, ko jau apstiprinājusi Burlingtonas pilsētas valde.

Pērngad Sidrabenes pārvalde ieņēmusi 13.642 dol., no kuŗiem Jāņu sarīkojums vien devis 4132 dol., lielsarīkojums 4233 dol. un auto novietošanas maksas 1794 dol., bet kopā ar 1977. g. 4724 dol. atlikumu — 18.366 dol. Atskaitot izdevumus, atlikums uz šā gada sākumu bijis 6601 dol. Lielākie izdevumu posteņi bijuši: pašvaldības nodoklis — 1587 dol. nometnes ēku apdrošināšana — 525 dol., ēkas un kafejnīcas uzturēšana un apdrošināšana — 977 dol., zāles plaušana — 1000 dol.

Šā gada budžeta projekts pieņemts 16.206 dol. apmērā.

Sidrabenē vasarnīcu kopskaits: 59 uzbūvētās vasarnīcas, 4 neapbūvēti zemes gabali. Par Sidrabenes pārstāvjiem Sidrabenes pārvaldē ievēlēja līdzšinējos M. Blūmu, Art. Gulbi un Vili Ozolu, bet no jauna K. Kunavu un Alfredu Raģi. Bez tam pārvaldē vēl darbojas pieci draudzes pārstāvji, kā arī māc. J. Cālītis un draudzes priekšnieks J. Pētersons.

—ls—

DV Hamiltonas nodaļas gada sapulce

Hamiltonas nodaļas gada sapulci Hamiltonas latviešu biedrības namā 3. februārī atklāja nodaļas priekšnieks E. Robežgruntnieks, vadīja E. Pulciņš, protokolēja B. Šmita-Kalēja. No nodaļas priekšnieka un vanadžu kopas priekšnieces ziņojumiem izrietēja, ka nodaļas darbs bijis ļoti rosīgs ne tikai politiskā, bet arī aprūpes līdzekļu vākšanā un sabiedriskā laukā.

Ziemsvētku palīdzības akcijā ziedojumos ienācis 1.300 dol. Nodaļā 132 biedri, no tiem 54 vanadzes un 78 vanagi. Biedru maksājumi kārtoti ļoti labi. Nodaļas kasē, kopā ar nama fonda vecajiem līdzekļiem un sarīkojumu atlikumu — 11.000 dol.

Nodaļas tautas deju kopā Vainadziņš 18 dejotāji. Kopu vada Baiba Šmita - Kalēja. Vainadziņš gatavojās braukt uz dziesmu dienām Gotlandē.

Par nodaļas priekšnieku turpmākiem gadiem ievēlēja Edgaru Dāvidsonu, valdē no jauna ievēlēja K. Lapiņu un G. Auniņu, pārējie valdes locekļi: I. Krūziņš, V. Immurs, B. Šmita-Kalēja, E. Reinis, O. Ieviņš un J. Gailītis Jaunatnes nozares vadītājs Guntis Dāboliņš.

Revīzijas komisijā darbosies J. Dubinskis, O. Bērztīss un V. Dāboliņš. Par delegātiem DV delegātu sapulcei izraudzīja E. Dāvidsonu un O. Ieviņu. Par Hamiltonas vanadžu priekšnieci darbosies Nora Pulciņa. Pēc sapulces notika biedru vakars ar filmas izrādi par DV 25 gadiem Kanadā. Sapulcē bija ieradušies 33 biedri.

J. G.

Mūžībā aizgāja mūsu mīļā

Ruta Bernhards

dzimusi 1925. gada 9. novembrī Melnsilā,

mirusi 1979. gada 13. februārī, Toronto

Savās sirdīs klusi, klusi.
Turēsim Tev' piemiņā,

Mīlestībā piemin

vīrs, meita, dēli

Kalamazū mednieku un makšķernieku klubam 20 gadu

V. Rušēvicam, A. Tralmakam un J. Strautkalnam 1958. gada 28. decembrī pēc kopējām pārrunām radās doma no organizēt Kalamazū Mednieku un makšķernieku vienību. Saglabājies arī šīs sanāksmes pirmais protokols. Dibināšanas sapulce notikusi 1959. gada 15. februārī, pirmajā kluba valdē ievēlot V. Rušēvicu, A. Tralmaku, J. Strautkalnu, J. Kalniņu, R. Ozolu, J. Zuiku, A. Minku un K. Jākabsonu.

Ar inž. Voldemāra Grīviņa atļauju klubs ar saviem līdzekļiem un pašu darbu viņa īpašumā K. Sedliņa vadībā izbūvējis māla baložu izsviešanas ierīci. Par kluba goda biedriem ievēlēti Artūrs Plēsums

(Turpinājums 13. lp.)

Tautas deju kopas DAUGAVIŅA rīkotais

BALTIEŠU VAKARS

24. febr. sāksies pl. 19.30, nevis pl. 20.00,

kā iepriekš sludināts.

Kā aizritēja Kultūras dienas Austrālijā

VĒSTULE NO PIEKTĀ KONTINENTA

Pagājuši jau 28 gadi, kopš latvieši Austrālijā katru gadu, Ziemsvētku laikā, pulcēja savā lielākajā kultūrālajā sarīkojumā — Kultūras dienās. Pagājušā gada beigās tās notika Adelaidē, šī gada beigās tās rīkos Sidnejā. Ar sidnejiešiem savos iespaidos dalījās Sidnejas latviešu radio raidījumu vadītājs inž. E. Liepiņš 19. janvāra raidījumā. Viņš pastāstīja par Kultūras dienu norisi. Kultūras dienas atklāja Latviešu apvienības Austrālijā un Jaunzēlandē prezidija priekšsēdis E. Voitkus. Garīgajā koncertā piedalījās Adelaides DV vīru koris Daugava diriģ. St. Līvmaņa vadībā, pazīstamie solisti no Melburnas Magda un Dzintars Veides, čellists Arturs Ezergailis, Adelaides latviešu biedrības jauktais koris un ērģelnieks R. Barkovskis.

Latviešu namā Tālavā bija jaunatnes koncerts, piedaloties jaunajiem māksliniekiem pianistei Terēzei Svilānei, Andrai Dārziņai (brāča) un pianistei Kristīnei Mellēnai. Koncerta otrā daļa bija veltīta koklēm, piedaloties kokļu ansamblim Ausma. Pēc daiļamatniecības un lietiskās mākslas izstādes atklāšanas apmeklētāji pulcējās Eldera parkā, Torensa upes krastā, kur brīvā dabā uz estrādes tautas deju grupas sniedza uzvedumu Dzintarsaule. Diena bija ar patīkami saulainu laiku un atspirdzinošu vēju no upes. Caur parku gāja daudz vietējo ļaužu ar iepirkumiem rokās. Padzirdējuši viņiem svešo latviešu tautas deju mūziku un ieraudzījuši dejotājus krāšņos tautas tērpos, viņi apstājās, vēroja un tad, nolikuši pirkumus mauriņā, paši apsēdās, lai skatītos uzveduma turpinājumu. Kad starplaikos angļu valodā sniedza asprātīgus paskaidrojumus par deju nolūku un to izcelsmi, svešie skatītāji iekārtojās uz palikšanu. Uzvedums turpinājās četras stundas.

Netālajā institūta ēkā atklāja latviešu mākslas izstādi. Mūsu gleznotāji un skulptori Adelaidē bija rīkojuši 3 atsevišķas mākslas izstādes: galvenā, oficiālā izstāde, pilsētas centrā, kur 39 mākslinieki bija pārstāvēti ar vienu vai diviem darbiem katrs, kopā 65 darbi, kas lielāko tiesu bija profesionāla standarta. Bez šīs izstādes Dzidra Knocha bija rīkojusi atsevišķu izstādi Austrālijas latviešu mākslinieku apvienības Adelaides nodaļas vārdā. Šinī izstādē piedalījās 66 dalībnieki ar 126 darbiem, lielāko tiesu jauno, topošo mākslinieku darbi. Trešo mākslas izstādi bija rīkojis pazīstamais mākslinieks Viktors Mednis ārpus pilsētas, savas mājas īpatnējā galerijā.

Adelaides pilsētas namā tautieši pulcējās uz latviešu mūzikas koncertu. Adelaidieši ar austrāliešu mākslinieku palīdzību bija sastādījuši pilnu simfonisko orķestri. Koncertu ar savu klātieni bija pagodinājusi mūsu mūzikas tēva komponista Jāzepa Vītola atraitne no Ņujorkas. Viņu sumināja ar aplausiem un ziedu veltēm. Adelaides teātris izrādīja R. Rīdzinieka lugu Spoguļu siena. Šī luga risina mūsu tautas vecās un jaunās paaudzes problēmas attieksmē pret mūsu tautu un dzimteni Latviju. Pilsētas nama zālē bija rīkots kopkoŗa koncerts.

Pēc tautas deju uzveduma pasniedza karogu nākošo, 29. Kultūras dienu vadītājam Sidnejas latviešu biedrības priekšniekam Vidvudam Koškinam. Adelaidieši rīkoja raibo pēcpusdienu ar nosaukumu „Tad un tagad". Programmā bija ļoti daudz ģitaras mūzikas, gan flamenko, gan modernā stilā. Pagājušā gada beidzamajā dienā Saules jostas ansamblis necilvēcīgā karstumā sniedza Mārietas dziesmu uzvedumu. Cerams, ka ansamblim savā pasaules ceļojumā nebūs vēlreiz jādejo šādos apstākļos kā cepeškrāsnī.

Aizvadot veco gadu un sagaidot jauno, bija rīkotas trīs balles.

Ed. Šmugajs

Visbija, Gotlandes salā, bagāta daudziem vēsturiskiem piemineklīem. Pilsētas ziemeļdaļu apjož ap 3 km garš mūris ar 44 torņiem, kas celts ap 1250. — 1300. gadu. Tas ir viens no vislabāk saglabātiem tā laika piemineklīem Eiropā. Pirmās cīņas starp Visbijas pilsētas un zemnieku karaspēku. Šinī vēsturiskajā salā šovasar risināsies Latviešu dziesmu dienas, kurām latvieši gatavojas no visām pasaules malām.

DV Austrālijas saimei jauna valde

Melburnas latviešu namā uz pirmo sēdi pulcējās jaunā DV Austrālijā valde priekšsēža A. Kennes vadībā. Pēc pasāktās kārtības pagājušā gada decembrī beidza darboties iepriekšējā DV Austrālijas valde Adelaidē. Līdzšinējais valdes priekšsēdis M. Bumbieris nodeva savus pienākumus jaunajam priekšsēdim Melburnā.

Artūrs Kenne ir labi pazīstams Austrālijas latviešu saimnē, jo 5 gadus bijis DV Melburnas nodaļas valdes priekšsēdis, strādā Latviešu kreditkoopertīvā. Latviešu savstarpējās palīdzības biedrības un Jāņa Dāliņa piemiņas fonda valdē. Dzimis rīdzinieks, mācījies Rīgas valsts tehnikumā, vēlāk studējis inženierzinības Baltijas universitātē. Kara gaitas vadījis pīkv. V. Janumа 15. divīzijas 33. kājnieku pulkā.

Kopš 1976. gadā liktenis bija lēmis viņam zaudēt dzīvesbiedri Irmu, visas ģimenes rūpes un jaunās paaudzes audzināšana gūlās uz ģimenes galvas pleciem. Tēva gādībā abi dēli tagad jau 22.g.v. Pēteris un 19.g.v. Mārtiņš, izauguši par viņa ideju un uzskatu tālāk nesējiem un pievienojušies DV saimei. Jaunākā ģimenē — 13. g.v. Anda arī aug latviskā vidē un ir rosīga latvisko pasākumu dalībniece Melburnā. Būtu jauki, ja DV saimē būtu vairāk šādu ģimenu, kur aug jaunie Daugavas vanagi un vanadzes.

Pārējie jaunās valdes locekļi ir: vicepriekšsēdis J. Bērziņš, sekratāre Dzidra Cekuliņa, iekšējās informācijas vadītājs V. Kinps, aprūpes nozares vadītājs A. Briedis, kasieris A. Dunsis, valdes loceklis un 4.DV globālo dienu Melburnā rīcības komitejas vadītājs Br. Jansons. Divu nozaŗu vadībā ir adelaidieši — jaunatnes nozares — I. Matisone un kultūras — V. Zembergs. Par Informācijas centra un ārējās informācijas vadītāju, vienojoties ar Latviešu apvienību Austrālijā un Jaunzēlandē prezidiju, izraudzīts Atis Baltiņš Adelaidē. Valdes locekļu amatos savus pārstāvjus aicinātas dot DV Džilongas un DV Balaratas nodaļas, kas vēl nebija savu kandidātu vārdus paziņojuši. DV Brisbenas nodaļa kā DV Austrālijas valdes kandidātu dod O. Bisenieku, Sidnejas — E. Štubi un Melburnas I. Piekusi.

Nākamajiem trim gadiem Austrālijas vanadžu vadītājas amatam izraudzīta Velta Liepiņa—Bērziņa, kas ne tikai Austrālijā, bet arī citu zemju latviešu sabiedrībā ir pazīstama kā dziedātāja. Viņa 1942. gadā beigusi Latvijas konservātorijā prof. V. Stota vadīto dziedāšanas klasi ar brīvmākslinieces gradu. Dziedājusi solo un ansambļos Rīgas radiofonā un atsevišķos koncertos. Pēc iecelošanas Austrālijā, pirmos gadus dzīvojusi Balaratā, bet jau 1961. g. iestājusies Melburnas vanadžu kopā, kur beidzamos gados kā valdes un vanadžu kopas locekle darbojusies par jaunatnes un kultūras lietu referenti, vēlāk arī par valdes sekretāri.

Jaunajai valdei būs ļoti rosīgs darba laiks — gatavošanās 4. DV Globālām dienām 1981. gada aprīlī, uz kurām aicināti un gaidīti visi DV saimes locekļi — vanadzes un vanagi.

L.

Latviešu valodas kursi

Latviešu valodas studiju programma Rietummičigenas universitātē šogad sāksies 25. jūnijā, beigsies 10. augustā, pieteikšanās izdarāma līdz 16. aprīlim. Paredzēti 5 latviešu valodas kursi, 2 latviešu literātūras kursi, īpašs kurss, kas veltīts latviešu kultūrai, vēsturei, politikai un pašreizējai situācijai Latvijā un brīvajā pasaulē. Bez tam notiks paidagoģijas seminārs no 30. jūlija līdz 10. augustam, kā arī nedēļas nogales seminārs, kāds bijis katru gadu.

Latviešu valodas pamatkursu mācīs Dzidra Rodiņa ar asistenti Austru Reini. Vienā grupā būs kurss bez iepriekšējām latviešu valodas zināšanām, otrā grupā mācīs tiem, kas pirmo kursu mācījušies iepriekšējā gadā. Arī vidējā līmeņa latviešu valodas kursi būs divas grupas, kur Lalita Muižniece un Indra Avena mācīs teikumu uzbūvi un rakstu darbu vingrinājumus.

(Turpinājums 12. lp.)

KANADAS
LATVIEŠU
CENTRS
TORONTO

NĀCIET TALKĀ

Līdz šim bankā un solījumos	$583.000,00
Aizdevums bez %	$120.000,00
Vintario piešķirtā summa	$652.765,40

Centra telefons darbdienās
no pl. 19 līdz 22 — 960-1515

Sv. Jāņa ev. lut. latviešu draudzes lauku īpašumam
SAULAINEI VAJADZĪGS
SAIMNIEKS - APKOPĒJS.
Tuvākas ziņas pie Saulaines pr-ka L. Kinstlera,
11290 Pine Valley Dr., Woodbridge, Ont. L4L 1A6;
telef. (416) 832-8959.

Sarīkojumu Kalendārs

TORONTO

24. februārī pl. 19.30 Daugavpas kārtējais Baltiešu vakars.

24. februārī pl. 17 Latviešu namā Toronto latviešu katoļu draudzes pankūku vakars dāmu komitejas sarīkojumā.

1. martā pl. 14 Latviešu namā pensionāru kārtējā sanāksme. Anete Bencone lasīs Leonīda Breikša dzejoļus.

3. martā pl. 19.30 Latviešu namā TLB kostīmu balle „Ķekatnieki". Dekorēs Dižduncis. Spēlēs igaunu orķestris Kaja. Polonēze. Galdiņi rezervējami, 261-5254.

10. martā pl. 19 Harbour Castle viesnīcā Toronto korp. kopas rīkotā Kalpaka bataljona pieminas balle ar lūgtiem viesiem. Galdiņi rezervējami pie viceseniora J. Mežaka — 225-4132 un sekretāra V. Pētersona — 491-0560 līdz 17. februārim, pēc tam Lotus puķu veikalā — 533-3884.

18. martā pl. 14 Latviešu namā Burtnieki rīko Lieldienu daudzinājumu.

No 23. — 25. martam LNJAK sarīkojums „Šī māksla. Sarīkojumu virkne ar balli.

TORONTO KONCERTU APVIENĪBAS

20. sezonas KONCERTS

29. martā pl. 20 Town Hall koncerts Graubiņas (vijole) koncerts.

8. aprīlī Sv. Andreja ev. lut. latviešu draudzes koŗa gadskārtējais koncerts.

22 aprīlī (svētdien) pl. 17 vanadžu koŗa ZĪLĒ 7. gadskārtējais koncerts Toronto universitātes mūzikas fak. ēkā (Walter Hall — Edw. Johnson Bldg.).

29. aprīlī (svētdien) pl. 15, Yorkminster Park baptistu dievnamā 1585 Yonge Str., Amerikas latviešu baptistu draudžu koŗu 30. Gadskārtējā garīgu dziesmu diena.

Pagarināts projektu pieteikšanas terminš

Latviešu fonda valdes sēdē Ņujorkā projektu pieteikšanas terminš pagarināts no 28. februāŗa līdz 15. martam. Pieteikšanās veidlapas pieprasāmas, rakstot uz adresi: Juris Petričeks, 350 Olive St., Menlo Park, California, 94025, U.S.A. Dažādiem projektiem šogad sadalīs pavisam 28.000 dolaru.

Grāmatu

„GRĀFS MONTE CHRISTO"

latviešu valodā meklē pirkt vai aizņemties slimniekam lasīšanai.

Zvanīt 532-6623, vai 463-9397

Lietuvieši prasa atbrīvot Petku

Lietuviešu kopība Toronto savos 61. neatkarības svētkos bija rīkojusi pieņemšanu 16. februārī Lietuviešu centrā Kolledža ielā, kur pulcējās vairāk nekā 200 aicinātu viesu. Tos apsveica lietuviešu kopības priekšsēdis J. R. Simanavičs, atgādinot Lietuvas slaveno pagātni. Viņš aicināja atcerēties Viktoru Petkusu un citus padomju cietumos ieslodzītos, kā arī tos brīvības cīnītājus, kas apbedīti nezināmos kapos. No Kanadas federālā parlamenta sveicināja Dr. Stenlijs Haidašs, nolasot federālās valdības daudzkultūras ministra Normana Kafika sveicienus. „Mēs Kanadā stāvam par Lietuvas brīvību un apbrīnojam tos drosmīgos lietuviešus, kas cīnās par savas dzimtenes brīvību", sacīja Dr. St. Haldašs.

Parlamenta loceklis Jurijs Šimko nolasīja parlamenta opozicijas vadītāja progr. konservātīvās partijas vadītāja Klarka apsveikumu. Sveicināja arī Ontario parlamenta loceklis Tonijs Lurousella (NDP). Pieņemšanā bija ieradušies ārvalstu diplomātiskie pārstāvji, to vidū arī ASV konsuls Digins. Klāt bija arī visu triju baltiešu konsuli — Igaunijas ģenerālkonsuls I. Heinso, Lietuvas ģenerālkonsuls J. Žmuidzinas un latviešu goda konsuls Toronto Dr. E. Upenieks, tāpat LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs un citi organizāciju pārstāvji un sabiedriski darbinieki.

Priekšnesumos sešas dziesmas nodziedāja Toronto lietuviešu vīru koris 28 dziedātāju sastāvā un diriģenta V. Verikaiša vadībā ar pianistu Dž. Govedas pie klavierēm.

Kanadas lietuviešu cilvēka tiesību komitejas loceklis izdalīja lūguma formulārus nosūtīšanai padomju komūnistu partijas vadītājam Brežņevam, prasot nekavējoties atbrīvot cilvēka tiesību aktīvistu un vienu no Lietuvas Helsinku grupas dibinātājiem Viktoru Petkus, kas nosodīts ar 10 gadiem ieslodzījumā un 5 gadiem izsūtījumā.

Petkus pirmoreiz nosodīts 18 gadu vecumā ar 8 gadiem ieslodzījumā par sadarbību ar kristīgās jaunatnes organizāciju. Pēc Staļina nāves viņš atbrīvots, bet pēc četriem gadiem apcietināts no jauna un atkal notiesāts ar 8 gadiem ieslodzījumā, apvainojumā par pretpadomju literātūras glabāšanu. Pēc atbrīvošanas 1965. gadā viņš sadarbojies ar lietuviešu nacionālo un kristīgo jaunatni, bet 1976. gadā sakopojis Helsinku grupai ievērojamus dokumentus par cilvēka tiesību neievērošanu Lietuvā un citur. 1977. gadā Petkus atkal apcietināja, reizē ar A. Gincburgu un A. Čaranski.

—ls—

Gatavo

segas un spilvenus

pildītus ar dūnām un spalvām katrā lielumā un kvalitātē.

Zvanīt 787-9021

Lietuviešu neatkarības dienas piemiņas aktā Toronto septiņi lietuviešu jaunieši uznāca uz skatuves cietumnieku tērpos, turot rokā plakātus ar attiecīgā cietumnieka vārdu no padomju cietumos ieslodzītajiem lietuviešu brīvības cīnītājiem. Foto: Aleksandrs Kalniņš

Kultūras daudzinājums — jaunatnes aicinājums

Kalamazū 2., 3. un 4. martā šogad risināsies otrs Kultūras daudzinājums, kuŗā iesaistīti ap 100 programmas dalībnieku, no tiem lielākais skaits jauniešu, ne tikai no Kalamazū, bet arī Indianapoles, Grand Rapidiem un Detroitas. Galveno runu teiks Amerikas latviešu jaunatnes apvienības (ALJA) priekšniece Dzintra Lejiņa. Sarīkojumu norisi aicināta atklāt ALA kultūras biroja vadītāja Dr. Līga Ruperte.

Kalamazū Latviešu biedrība, plānojot gadskārtējo sarīkojumu virkni, izvēlējās turpināt pagājušā gadā uzsākto Kultūras daudzinājumu, iesaistot vairāk jaunatnes un izvēloties saukli: Kultūras daudzinājums — jaunatnes aicinājums. Jaunatne bijusi atsaucīga. Sastādīta 3 dienu sarīkojumu programma. Piektdien, 2. martā, pl. 19 Latviešu biedrības namā atklās mākslas izstādi. Lilita Austriņa izstādīs gleznas, Aija Āruma stīgu darbus un Rita Kubuliņa — keramiku. Izstādi atklās Latviešu instituta padomes loceklis mākslinieks Arnolds Sildegs, bet Kultūras daudzinājumu — ar ALA kultūras biroja vadītājas Dr. L. Rupertes un ALA viceprieksšēža I. Bergmaņa uzrunām. Galveno runu — Ko jaunatne dod un varētu dot kultūra laukā — teiks ALJA priekšniece Dzintra Lejiņa. Priekšnesumu daļā dziedās solists Pēteris Lielzuika, izrādīs krāsu filmu par latviešu dzīvi.

Sestdien, 3. martā, pl. 19 sarīkojumu turpinājums Recreation Park jaunajā zālē ar dziesmām, dejām un mūziku. Dziedās Kalamazū DV ansamblis diriģenta J. Zuikas vadībā. Ar tautas dejām piedalās Indianapoles Jautrais pāris — Gunas Asonas, Grand Rapidu Liesma — Lūcijas Kalējas un Kalamazū Raibie cimdi — Valža Āruma vadībā. Apmēram 50 dejotāji dejos gan grupu dejas, gan arī kopdejas. Mūzicēs Detroitas koklētāju grupa A. Ejupa vadībā. Pēc plašā jaunatnes sarīkojuma — balle, kuŗā deju mūziku spēlēs Indianapoles deju kapella Atmiņas Elmāra Bērziņa vadībā. Par vakariņām un atspirdzinājumiem rūpēsies Latviešu biedrības dāmu komiteja.

Kultūras daudzinājumu pabeigs svētdien, 4. martā, pl. 9.30 Latviešu biedrības namā ar „Literārām brokastīm", kuŗās pēc svētbrīža, ko vadīs mācītājs, savus darbus lasīs Zinta Aistare-Ruteņa, Kārlis Ķezbers un Ojārs Jēgens.

V. Boķis

Pāri Reinai un Lamanšam

VAI ATOMKAŖŠ BŪS NOVĒRŠAMS?

Mazepas biedrība Londonā 6. februārī bija rīkojusi parlamenta locekļa Patrika Vola priekšlasījumu par austrumu un rietumu attieksmēm. Vols nupat bija atgriezies no ASV, kur bija sekojis Ķīnas attieksmju „uzlabošanas procesam".

Izvērtējot austrumu un rietumu attieksmes, runātājs uzsvēra, ka Pad. savienībai esot „daudz vāju punktu", viens no tiem — ideoloģiskais. Turienes tautas neesot apmierinātas ar režīmu, uzliesmo pretestība. Rūpes sagādā arī naftas krājumu izsikšana. Pad. savienība sākot iepirkt naftu, lai to vēlāk eksportētu. Strauji notiekot bruņošanās. Maskava uzskata, ka nākošais kaŗš varētu beigties ar atomkaŗu, ja padomju spēki ļoti ātri neizlauzīsoties pāri Reinai līdz Lamanšam.

Runātājs salīdzināja arī apbruņojumu un kaŗa materiālus austrumos un rietumos. Viņš

(Nobeigums 11. lp.)

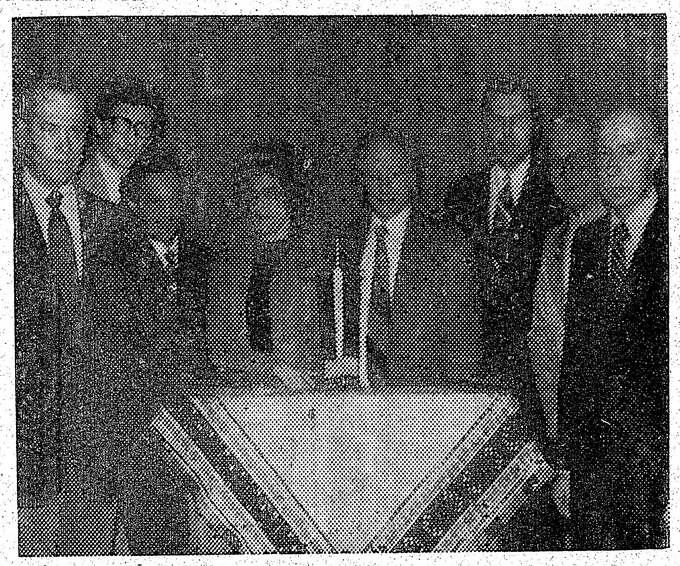

Gunārs Rode Klīvlandē. No kreisās : DV Klīvlandes apvienības priekšnieks V. Zemesarājs, DV apvienības valdes loceklis M. Grīns, Gunārs Rode, PBLA valdes priekšsēdis Dr. I. Spilners, Dr. T. Zariņš, Klīvlandes Latviešu biedrības priekšnieka vietnieks K. Avens un Apvienotās draudzes priekšnieks T. Bērkulis. Foto: A. Nešpors

Laikraksts

LATVIJA

AMERIKA

atsevišķus numurus

var pirkt Toronto

latviešu veikalos un

DV grāmatnīcā

491 College St.,

kā arī spiestuvē

LNAK padomes sesija 28. un 29. aprīlī

LATVIEŠU NACIONĀLĀS APVIENĪBAS KANADĀ VALDES SĒDES LĒMUMI UN ATZINUMI

Priekšsēža T. Kronberga vadībā LNAK valde savā 19. februāra sēdē vienojās ierosināt gadskārtējo padomes sesiju noturēt 28. un 29. aprīlī, par ko informēs prezidiju Lai jau laikus sagatavotu un iepriekš izsūtītu pārskatus, tad visiem valdes locekļiem, nozaru un organizāciju vadītājiem savi ziņojumi jāiesūta sekretāram I. Alksnim līdz 30. martam. Padomes sesijas darba seku pārrunās un sastādīs nākošajā valdes sēdē, lai arī to varētu iesniegt prezidijam.

Pasaules brīvo latviešu apvienības statūtu komisijā līdz šim jau darbojās LNAK padomes prezidija priekšsēdis V. Upeslācis, revīzijas komisijas priekšsēdis J. Grodnis un izglītības nozares vadītājs J. Mežaks, kas darba slodzes dēļ atlūdzās. Viņa vietā un komisijas papildināšanai no Kanadas aicinās Dr. A. Šteinu, Dr. A. Vanagu, A. Jomu, A. Tīcmani un V. Plūdoni.

Valdes priekšsēdis T. Kronbergs informēja par piedalīšanos Lietuvas valsts dibināšanas atceres sarīkojumos, kur pārstāvējis arī goda konsulu E. Upenieku. Pārrunājot LNAK archīva nodošanu Kanadas federālās valdības nacionālajam archīvam vai Ontario provinces valdības archīvam, valde nolēma pagaidām šo jautājumu vēl neizšķirt un līgumus neparakstīt, pirms nebūs nobeigts iecerētais manuskripts Kanadas latviešu vēstures grāmatai. Tomēr organizācijas citos latviešu centros un arī atsevišķas personas aicinātas vajadzības gadījumos apsvērt savu archīvu nodošanu, sazinoties ar LNAK. Tāpat vēlama arī dažādu materiālu nodošana kultūras un senlietu krātuvei, kādu Toronto organizē kultūras nozares vadītāja Inta Purva.

No viņas ziņojuma par Kanadas latviešu kultūras dienu norisi izriet, ka visi sarīkojumi līdz šim izrādījušies labi organizēti, un arī apmeklētāju skaits pieaudzis. Kultūras dienas beigsies 24. februārī ar Kultūras fonda godalgoto laureātu piedalīšanos sarīkojumā — Balsis un atbalsis, kas notiks Sv. Jāņa baznīcas zālē. LNAK mākslas krātuvei šogad iegādāta Valijas Mērnieces glezna Ceļā.

Plašāku ziņojumu par Gunāra Rodes viesošanos Kanadā un izplānotām akcijām, ieskaitot braucienu uz Otavu, sniedza politiskās informācijas nozares vadītājs un valdes priekšsēža vietnieks Dr. L. Lukss. Kā zināms, G. Rode ar priekšlasījumiem par dzīvi okupētajā Latvijā jau viesojies vairākos latviešu centros ASV. Viņam Toronto bija paredzēta arī preses konference un satikšanās ar tā saucamās Gunāra Rodes komitejas locekļiem.

Kasieris K. Tannis informēja, ka LNAK mūža biedru skaits pieaudzis uz 305, un Nākotnes fonda līdzekļi sasniedz 31.600 dol. No jauna par mūža biedriem kļuvuši Staņislavs un Biruta Vasarāji, bet jau trešo reizi simt dolaru iemaksas izdarījuši Jānis un Brigita Zībiņi, ko valde uzņēma ar sevišķu atzinību. Tāpat ar atzinību valde pieņēma G. Sukses ziņojumu par 15 gadus vecā Markitanta sabiedriski nacionālām aktivitātēm gan savā vidusskolā, gan arī rakstītām lasītāju vēstulēm Toronto laikrakstiem. Viņa darbs ir teicama priekšzīme mūsu nacionālās jaunatnes rosmei vietējos apstākļos.

Latviskās izglītības iegūšanai joprojām pastāv vairākas iespējas, par kurām informēja izglītības nozares vadītājs J. Mežaks. Kā galveno viņš minēja Minsteres latviešu ģimnaziju, kas sekmīgi darbojas Vācijā. Tomēr dzīves dārdzībai pieaugot un samazinoties turienes valdības atbalstiem, tās uzturēšana nākotnē prasīs latviešu sabiedrības vēl lielāku izpratni un arī materiālu atbalstu. Visiem pazīstami arī Mičigenas universitātes latviešu valodas kursi un arī skolotāju seminārs, bet arī tiem ir savas grūtības, jo kursi ilgst septiņas nedēļas un notiek vasarās. Šo kursu dalībnieku skaita samazināšanās daļēji izskaidrojama ar pašreizējo inflāciju un naudas kursa starpību. Mūsu jaunieši labprāt gribētu šajos kursos piedalīties, bet tas nozīmē, ka tajā laikā viņi nevar pieņemt vasaras darbu. Materiāli izdevīgāki ir latviešu valodas kursi pie Toronto universitātes, bet arī tie netiek pilnīgi izmantoti. Lai novērstu materiālās grūtības un panāktu uzlabojumus, nākotnē vēl vairāk jāieinteresē un jāiesaista visas latviešu organizācijas, tāpat arī sabiedrība. Valde uzdeva J. Mežakam sagatavot pilnīgu un vispusīgu informāciju šajos jautājumos, ko varētu publicēt kā LNAK apkārtrakstos, tā arī PBLA skolu padomes izdevumos un piesūtīt arī organizācijām.

Sēdes gaitā klātesošie pieskārās arī Latviešu centra Toronto publicējumam un pēdējai informācijai par Vintario atbalstu (652.765,40 dol.). Tā kā ar iepriekšējo LNAK valdes atzinumu pēdējā ir atbildējusi vienīgi uz Centra vadības aicinājumu, sniegt paplašinātu atbalstu, negrozot agrākos valdes un padomes lēmumus, tad valde atzina, ka principā tā savu viedokli jau pateikusi un cer, ka Centra vadība to bez aizspriedumiem lietderīgi apsvērs savu ieceru īstenošanā.

R. Noritis

Mākslinieku vienības Latvis Kultūras dienas izstādē Toronto Sv. Jāņa draudzes izstāžu telpās. Pirmajā rindā otrs no labās apvienības priekšnieks Edgars Krūmiņš.

Foto: V. Plampe

Pāri Reinai ...

(Turpinājums no 10. lp.)

atzina, ka austrumos tādi ir skaitliskā pārsvarā, bet rietumos tiem ir labāka kvalitāte. Interesants bija atzinums, ka padomju jaunākā paaudze, kas kaŗu nav pieredzējusi, no tā nebaidās, turpretī vecākā, Brežņevu ieskaitot, to pašlaik nevēloties. Taču uzmanāmas pasaules „ugunsgrēku vietas". Dienvidafrika, Tuvējie austrumi u. c. Nevajagot aizmirst, ka ar padomju varu varot runāt tikai uz „spēka bazes". Padomju varas līdzeklis ir arī t. s. psiholoģiskais karš.

Pēc klausītāju jautājumiem referents atzina, ka rietumi rīkojas neapdomīgi, atbalstot padomju saimniecību ar lieliem kredītiem un speciālistu padomiem, tādējādi atbrīvojot līdzekļus un spēkus padomju bruņošanās vajadzībām. Pad. savienības parādi brīvajai pasaulei sniedzoties jau pie 30 biljoniem dolaru. Daži arī jautāja par informācijas un kultūras apmaiņu starp austrumiem un rietumiem, kas arī pēc Helsinku vienošanās vēl arvien ir vienpusīga.

Starp sanāksmes dalībniekiem vairums bija no komūnistu apspiestajām zemēm. Bija gandarījums konstatēt, ka Patrika Vola, konservātīvo partijas deputāta, uzskati visumā sakrita ar apspiesto tautu nostāju. No latviešiem klāt bija konsuls E. Žilinskis, LNPL prezidija priekšsēdis A. Abakuks un DV CV ārējās informācijas nozares vadītāja A. Liepiņa.

—al—

Atkārtojas Stalina laiks

GUNARS RODE ČIKAGĀ

Nacionālais cīnītājs un Tautas balvas laureāts Gunārs Rode runāja Čikagā 11. februārī par disidentiem Latvijā, pārējās Baltijas valstīs un Krievijā. Viņu klausīties ieradušies ap 400 vietējo latviešu, kas pārpildīja Ciānas draudzes telpas. Gunāru Rodi ar klausītājiem iepazīstināja Čikagas latviešu organizāciju apvienības priekšsēdis I. Bergmanis.

Padomju režīms ir kļuvis nedrošs, teica Gunārs Rode. Partijā ir paaudžu plaisa, politbiroja sastāvs stipri novecojies, bet uz vietām partijas darbinieki ir jauni cilvēki. Armijā savukārt ir tautību plaisa, sevišķi ukraiņi neieredz krievus. Pad. savienībā dzeltenās rases iedzīvotājiem ir vislielākais dabiskais pieaugums. Uz robežapgabaliem kāri skatās Ķīna. Lai glābtu sarkano imperiju no sabrukšanas, atkal iesākusies Staļina slavināšana. Sevišķi aktīva kļuvusi čeka, iespējams, lai visu varu sagrābtu savās rokās.

Disidentu kustība radās Chruščova laikā, kad padomju varasvīri mīkstināja režīmu, bailēs par savu likteni, lai nerastos jauns tiranns un neatkārtotos trīsdesmito gadu tīrīšanas.

Pēc referāta Gunārs Rode atbildēja uz klausītāju jautājumiem.

Svētdienas vakarā Čikagas latviešu namā bija Čikagas latviešu organizāciju apvienības un Čikagas DV apvienības rīkotās vakariņas, kuŗu laikā Gunārs Rode tikās ar Čikagas draudžu un organizāciju vadītājiem.

Rodi sveica arī Čikagas latviešu biedrības priekšnieks un Čikagas apspiesto tautu komitejas priekšsēdis Viktors Vīksniņš, kas vakariņās bija ieradies pēc tikko pārciestas smagas operācijas.

Pirmdien, 12. februārī, Gunārs Rode tikās ar amerikāņu laikrakstu un radio staciju reporteriem, bet vakarā Latviešu namā runāja par tematu: Pārkrievināšana un mūsu cīņa pret to.

V. J.

Trīs smaidīgas lietuviešu tautu meitas greznajos tautas tērpos Lietuvas neatkarības dienas piemiņas aktā Toronto.

Foto: Aleksandrs Kalniņš

...des apvienības valdes locekļi ...dis Dr. I. ...ības priekš... priekšnieks ... A. Nešpors

Mūžībā aizsaukta mūsu mīļā

Irma Draule

dzim. Mainiece,

dzimusi 1904. gada 25. decembrī Ķemeros,
mirusi 1979. gada 18. februārī Toronto.

Vieglas smiltis kapsētā,
Salda dusa māmiņai;
Nedariet grūtu guļu,
Neraudiet asariņas.

Mīlestībā viņu piemin

vīrs, meitas, znoti un mazbērni Kanadā;
radi Kanadā, ASV un Latvijā.

Negaidīti aizgājis Dieva mierā

Alfrēds Aleksandrs Cīrulis

dzimis 1908. gada 22. aprīlī Valmieras pagasta Gibžos,
miris 1979. gada 5. februārī Hamiltonā.

Lielais miers nu klusi, klusi
Tavai sirdij pieskāries.

Sirsnībā un mīlestībā viņu piemin

valmierieši un svainis Oskars Jonass

Vintario pabalsts Centram

Kanadas latviešu centra Toronto atbalstītāju informācijas sanāksmē 19. februārī Sv. Andreja baznīcas zālē Centra izveidošanas komitejas priekšsēdis ziņoja, ka Centram piešķirti ievērojami Ontario provinces valdības loterijas Wintario līdzekļi. No Centra projekta paša sākuma izveidošanas komitejai svarīgs uzdevums bija panākt finanču atbalstu no Vintario. Gan komitejas locekļi, gan pieaicināti speciālisti un palīgi darbojās, lai tas notiktu.

Oficiālo Vintario pieprasījumu iesniedza 1978. g. maijā, un kopš tā laika komiteja sekoja iesnieguma progresam ar paskaidrojumiem un papildus datiem. Tagad, 1979. g. 6. februārī, datētā vēstulē Centra izveidošanas komitejas priekšsēdim V. Liepiņam Ontario provinces kultūras ministrs Rūbens C. Bets (Baetz) paziņojis, ka Kanadas latviešu centra Toronto iegūšanai un izveidošanai no Vintario līdzekļiem piešķirti 652.765,40 dol. Šī ievērojamā summa šķiet lielākais tāda veida financiālais pabalsts kādam latviešu pasākumam, kas attaisno izveidošanas komitejas vērtējumu, ka Centrs un latviešu sabiedrības aktīvitātes ir tādas, ka tās varētu sagaidīt šādu atbalstu no Vintario.

Vintario līdzekļi tiek piešķirti bezpeļņas organizācijām, lai sekmētu to kultūrālos un sabiedriskos uzdevumus. Pabalsts drīkst būt puse no pašas sabiedrības sagādātiem līdzekļiem. Arī citā ziņā svarīga ir pašu līdzekļu sagāde. Jau agrāk loterijas administrācija paskaidroja, ka piešķīrums ir tik liels tādēļ, ka Vintario varējusi konstatēt, ka latvieši jau tagad ir paši piedalījušies ar lielu atbalstu savam projektam. Vintario piešķīrums saistīts ar pērkamo objektu 4 Credit Union Drive resp. Kredītsabiedrību līgas namu, un Centra izveidošana tur jāiesāk līdz 1980. g. 1. februārim.

Pieņemot Vintario līdzekļus, Centrs patur pilnīgas pārvaldīšanas tiesības par savām telpāš un aktīvitātēm. Vintario līgums ar Centru paredz, ka, saskaņā ar provinces vispārējiem pretdiskriminācijas likumiem, Centrs ir vienādi pieejams resp. īrējams visiem. Ir arī jāpaziņo, ka par Centra biedru var kļūt ikviens, kas to vēlas, protams, izpildot statūtos noliktos Centra mērķus — veicināt latvietību un nostiprināt latvisko mantojumu un sabiedriskos centienus svešumā. Līgums paredz, ka visas saistības ar Vintaro beidzas pēc 10 gadiem un piešķirtie līdzekļi paliek Centram.

Tik labvēlīgi Vintario pabalsta rezultāti ļauj Centra izveidošanai iet ievērojamu soli uz priekšu. Kāds svarīgs priekšnoteikums ir sekmīgi īstenojies, un tālākā darbība saistās ar šo ievērojamo financiālo atbalstu.

J. C.

Ziedotāji devigāki

DV Ņujorkas apvienībā uz 1. janvāri bija 366 biedri, no tiem 270 vanagi un 96 vanadzes. Uzņemti 6 jauni biedri, viens izstājies, 7 miruši. Nodaļas darbība galvenokārt norit DV namā Bronksā. Pagājušo gadu no nama lietotājiem ieņemti 7770 dol., ziedojumi nama uzturēšanai 3955 dol. Lielākie izdevumi par namu bijuši nodokļi Ņujorkas pilsētai, kur samaksāti 3325 dol., gāze un elektrība 1800 dol., apkure pāri par 2000 dol., remonti un uzturēšanas izdevumi 1650 dol., apdrošināšana 1900 dol., kā arī citi izdevumi.

Apvienības organizācijas līdzekļos pagājušo gadu bijis 4673 dol. Vājāki bijuši sarīkojumu atlikumi, kur budžetā paredzēto 750 dol. vietā ienācis tikai 273. Toties ziedojumi krietni pārsnieguši cerēto, un budžetā paredzēto 200 dol. vietā ieņemti 1045 Aprūpes līdzekļi bijuši 8712 dol. DV nama un zemes vērtība aprēķināta par 80.000 dolariem, noguldījumi bankās 18.250 dol.; apvienībai vēl ir 10.000 dol. bezprocentu aizņēmumi.

Velta Vernere dāvinājusi apvienībai pašas darinātu Latvijas valsts ģeboni. Jānis Kuzņecovs dāvinājis klubam 4 kluba krēslus un citas mantas. Kluba apgrozījums bijis 12.708 dol., peļņa 5320; apvienības kasē iemaksāts 4631 dol.

Pie apvienības darbojas tēlotājas mākslas sekcija ar 22 māksliniekiem. Bibliotēkā ir ap 1500 grāmatu. Rosīgi darbojas sporta kopa. Namā atrodas ALA kultūras vērtību krātuve, ko vada L. Tomase. Pagājušā gadā ieņemti 1635 dolari.

Ņujorkas vanadžu kopas sapulcē 4. februārī par kopas priekšnieci jaunajam gadam ievēlēja Vērēnu Freiju. Sapulcē piedalījās 20 vanadzes, to atklāja DV apvienības priekšnieks J. Baltiņš. Ziemsvētku tirdziņš devis 2945 dol. atlikumu. Svētku saiņi nosūtīti latviešu veco ļaužu nometnē Insulā, Vācijā, diviem nod. biedru bērniem pasniegti svētku saiņiši un 8 sirmgalvjiem sagādātas svētku dāvanas.

Vk

Latviešu valodas kursi

(Turpinājums no 9. lp.)

Latviešu rakstu darbu kursu vadīs Dr. Jāzeps Lelis. Tur studenti iepazīsies ar dažādiem rakstu darbu stiliem un sacerējumu paveidiem, tiem būs jāraksta 12 oriģinālsacerējumi un tikpat daudz tulkojumi no angļu valodas. Literatūras kursi sadalīti latviešu folkloras un modernās literatūras kursos. Folkloras kursā Dr. J. Leļa vadībā mācīs folkloras pētīšanas metodes, apskatīs latviešu folkloras žanrus un tematus. Modernā literatūrā Lalita Muižniece iztirzās latviešu literatūru, kas radusies pēc 2. Pasaules kara, pievēršoties arī vēsturiskiem notikumiem un strāvām pasaules literatūrā, kas ietekmējusi latviešu sacerējumus. Dr. Jāņa Peniņa vadītais kurss aptvers latviešu sabiedrības un kultūras vēsturisko attīstību un pašreizējo stāvokli Latvijā un ārpus tās. Lekcijas galvenokārt būs latviski, bet pārbaudījumā varēs rakstīt latviski vai angliski.

Paidagoģijas seminārs Solveigas Miezītes vadībā pievērsīsies nozīmīgiem teorētiskiem un praktiskiem apspektiem par latviešu valodas mācīšanu latviešu papildskolās un vasaras vidusskolās. Bez tiešajām studijām būs iespēja spēlēt volejbolu, dziedāt, piedalīties kamu laiviņu izbraukumā un pavadīt otrdienas vakarus kopā ar viesu lektoriem.

Studenti varēs dzīvot pa vairākiem kopā īrētās telpās, iespējama arī apmešanās latviešu ģimenēs. Mācības maksa Mičigenā dzīvojošiem studentiem 26,50 dol. par priekšgraduācijas, 34,50 dol. par graduācijas kredita stundu bet citiem 61.75 un 77,75 dol. par kredita stundu. Lielam audzēkņu skaitam ar stipendijām palīdzējušas latviešu organizācijas un draudzes; dažos gadījumos gatavību sameklēt palīdzību izteicis šo kursu koordinātors Valdis Muižnieks, 2318 Gull Rd. Kalamazoo, MI 49001. Ja dažos kursos nebūtu pietiekams studentu skaits, tos svītrotu.

Vk

Ausekļa piemiņas vakars

(Turpinājums no 3. lp.

ko tulkoja brīvi, atstājot tikai Šillera brīvības centienu patosu.

Atradis skolotāja vietu Pēterpilī, viņš pievienojās Pēterburgas Avīzēm, aizraujot latviešus ar nacionālās idejas rakstiem. 1879. gadā saslima ar tīfu un mira 6. februārī. Ausekli svinīgi izvadīja uz Rīgu, kur to sagaidīja liels ļaužu pulks. Viņš apbedīts dzimtā pagasta Alojas kapos, kur uzcelts piemineklis.

Ausekļa dzeja mūsu rakstniecībā bija solis uz priekšu. Dzeja viņam bija svēta, pirms iespiešanas citiem to nerādīja, nepieņēma arī kādu padomu. Ausekļa pirmais dzejoļu krājums iznāca Pirmajos latviešu dziesmu svētkos 1873. gadā, tautiskās kustības ziedu laikā. Viņa dzeja par tēvzemi ir dziļi izjusta, saturā vēsture, mītoloģija, ticība Latvijas nākotnei (Gaismas pils, Beverīnas dziedonis u. c.). 1876. gadā sastādīts otrs Ausekļa dzejoļu krājums, bet to vairs neiespieda viņa dzīves laikā.

Kā skolotājam Auseklim bija augstas prasības. Viņš atvasinājis arī vairākus jaunvārdus. Ausekļa dzejā ietērpts mūsu senču gars, tur runā tauta, kas grib radīt spožu, brīvu nākotni. Auseklis dzimis 1950. gadā, kad mira Garlības Merķelis, bet viņa nāves gadā dzimis Kārlis Skalbe. Par sevi Auseklis teicis, ka viņam viena mīlestība — Latvija. Pēc Ausekļa nāves izkaroti divi lieli pasaules kari, kad Latvija ieguva brīvību un to atkal pazaudēja.

Tagad mēs atkal cīnāmies par savas tautas brīvību un tiesībām dzīvot savā brīvajā valstī, jo latviešu tautas sirdsapziņā nav apdzisusi brīvības liesma.

Pēc Imanta Ālkšņa runas ar Ausekļa dzejoļiem iepazīstināja LNAK kultūras daļas vadītāja Inta Purva. Viņa salīdzināja Ausekļa dzeju ar pavasara atmodu un nolasīja mazāk pazīstamus dzejoļus: Pie svētās upes Daugavas, Noslēpums, Dievozolu trijotne, Dziesma māmuļai un dzejoli Bezdelīgām aizejot, kas bijis pēdējais Ausekļa dzejolis. 1945. gads bijis Kārļa Skalbes nāves gads. Viņš dzimis tad, kad miris Auseklis. „Vai mums 1945. gadā ir dzimis dzējnieks, kas nesīs tālāk Ausekļa mantojumu?" jautāja Inta Purva.

Literāri mūzikālo pēcpusdienu beidza vīru koris Viesturs diriģenta J. Baruša vadībā ar četrām dziesmām: E. Melngaiļa Pie tēvu zemes dārgās, J. Kalniņa Ceļa zvaigzne, J. Beloglāzova Cīrulītis, mazputnis un J. Cīruļa Koklētājs. Sarīkojumā bija iekārtots grāmatu galds ar latviešu autoru jaunākiem darbiem. Programmas dalībniekiem pateicās preses kopas priekšnieks R. Norītis. Biruta Senkēviča aicināja apmeklēt literāri mūzikālo pēcpusdienu 18. martā Latviešu namā, kuras atlikums paredzēts Toronto latviešu biedrības sestdienas skolai.

V. S.

Ar devīgu roku

KĀ DARBOJUSIES ŅUJORKAS DRAUDZE

Pēc Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzes sakopotiem datiem redzams, ka draudzes locekļu skaits mazinājies, bet naudas summas palielinājušās. Tas rāda, ka daudz latviešu Ņujorku un tās apkārtni atstājuši, bet palikušie kļuvuši devīgāki draudzes darba atbalstītāji. Ņujorkas draudzē uz šī gada 1. janvāri bijuši 2900 draudzes locekļu vai par 67 mazāk nekā gadu iepriekš. No tiem iesvētīti ir 2542, neiesvētītie jaunieši 358. Floridā dzīvo 32 draudzes locekļi, kas tur pārcēlušies siltāka klimata vai citu apsvērumu dēļ. Ārzemēs atrodas 24 locekļi.

Draudze visvairāk locekļu zaudējusi Ņujorkas pilsētas robežās, kas nokritušies no 1098 uz 1042. Vairums dzīvo Kvīnsā, kur samērā daudz iegādājušies mājas. Vērojot neiesvētīto draudzes locekļu skaitu, stāvoklis pilsētas robežās nav iepriecinošs. Tā Bronksā no 234 draudzes locekļiem tikai 2 ir bērni vai jaunieši, Manhatenā no 126 locekļiem 6, Bruklinā no 299 — 14. Labāks stāvoklis ir Kvīnsā, kur no 356 locekļiem jauniešu ir 21. Tātad vērojama novecošanās

Visvairāk Ņujorkas draudzes locekļu dzīvo Longailendā — 703, no tiem 100 neiesvētīto. Otrs lielākais apgabals ir Ņūdžersija, kur no 508 locekļiem jauniešu ir 91, latviešu kopējais skaits te nav mainījies. Ziemeļos no Ņujorkas pilsētas dzīvo 260 personas, no tiem 51 neiesvētīti.

Bronksā pēdējos gados iedzīvotāju sastāvs jūtami mainījies. Tur pārvākušies daļa minoritāšu grupu sociālo pabalstu saņēmēju, notiek bieži ugunsgrēki, noziedzības, sevišķi rajona dienviddaļā. Vēl tālāk dienvidos Bronksa izskatās gandrīz kā Hamburga vai Minchene pēc kara, ar izdegušām, sagruvušām vai puspamestām mājām.

Dievkalpojumu skaits samazinājies no 210 iepriekšējā gadā uz 201, dievgaldnieki no 1115 uz 1054. Jonkeros notikuši 63, Longailendā 51, Bruklinā 39 dievkalpojumi, pārējie dažādās citās vietās.

Draudzē nokristīti 7 bērni, gadu iepriekš 17. Iesvētīti 27 jaunieši (42), salaulāti 15 pāri (13), no tiem 10 ar cittautiešiem, bet ārpus draudzes 3 pāri, no tiem 2 ar citu tautību partneriem. Arī mirušie bijuši mazāk, pēdējā gadā 46, iepriekšējā 63.

Piecdesmitajos gados Ņujorkas latviešu skaitu rēķināja uz apmēram 10.000 personām, vēlāk uz 8000. Ja par pamatu ņemtu draudzes sakārtotos skaitļus, tad latviešu skaits Ņujorkā laikam vēl būtu jāpazemina par pāris tūkstošiem.

Iepriecina skaitļi par naudas īdzekļiem. Ņujorkas draudzes budžets 1978. gadam bija paredzēts 119.500 dolaru, bet ieņemts 122.391 dol. Nodevās ieņemts 90.527 dol., paredzēto 89.000 vietā, svētku aploksnēs Ziemsvētkos un Lieldienās bijuši 11.032 dolari paredzēto 10.500 vietā. Kollektes bijušas paredzētā apmērā — 15.000 dolaru.

Izdevumos lielākais postenis bijis atlīdzība darbiniekiem, ieskaitot trīs mācītājus, pārsniedzot 50.000 dolaru. Dažādi darbības izdevumi bijuši gandrīz 20.000 dol. Skolām izdots 14.200 dol. Pāri par 25.000 dolaru izdots divu baznīcu un draudzes nama uzturēšanai un apdrošināšanai, kā arī baznīcu īrēm, kur dievkalpojumi notikuši citu draudžu īpašumos.

Šī gada budžets paredzēts 128.000. Draudzē līdz šim vīrieši maksāja 45, sievietes 40; pensionāri vīrieši — 25, sievietes — 20 dolaru gadā, no strādājošiem sagaidot brīvprātīgu piemaksu. Šīs nodevas tagad paaugstinātas par 5 dolariem gadā. Jaunajā budžetā paredzēts arī 7 proc. algas pielikums darbiniekiem.

V. I.

Egliņton - Mt. Pleasant rajona LATVIJA AMERIKĀ abonenti, kas pasta traucējumu dēļ laikraksta vēlētos saņemt jau ceturtdienās Crest puķu veikalā, 587 Mt. Pleasant Rd., laipni lūgti sazināties ar LA biroju pa telef. 466-1514.

Kalamazū mednieku . . .

(Turpinājums no 8. lp.)

un inž. Voldemārs Grīviņš, tagad abi jau miruši. Kluba gadskārtējie sarīkojumi latviešu sabiedrībā iemantojuši lielu atsaucību. Mežzinis K. Jākabsons, arī tagad vairs nav dzīvajo vidū, bija uzrakstījis no mednieku dzīves divas lugas, kas izrādītas, pašam autoram arī darbojoties līdz. Vēlākā laikā kopīgi ar DV Kalamazū apvienību klubs izbūvējis jaunu elektrisku māla baložu izsviežamo ierīci, ar 1976. gadu visas nodarbības pārceļot uz Gaŗezeru.

Divdesmit darbības gados klubs rīkojis arī vairākas ekskursijas sacīkstes ar Kanadas latviešu mednieku un makšķernieku klubiem. Pirmos 3 gadus par kluba priekšnieku bijis Voldemārs Rušēvics, pēc tam Arvīds Tralmaks, kas šinī amatā bijis 13 gadus, līdz aiziešanai no dzīves. Kopš 1975. gada par kluba priekšnieku atkal ievēlēts Voldemārs Rušēvics; valdē vēl darbojas K. Sedliņš — priekšnieka vietnieks, J. Šverns — sekretārs, A. Millers — kasieris, J. Baltmanis — šaušanas sekcijas vadītājs, J. Šneiders — viņa palīgs un A. Gīrupnieks — makšķerēšanas sekcijas vadītājs.

Kluba 20 gadu darbības atceres sarīkojums notika 24. februārī.

V. Bokis

Kā patērētājiem Ontario provincē jums ir tiesības sūdzēties.

Lai izvairītos no problēmām, jums ir jāzina likumi , pirms jūs izdarāt vienošanos.

Lielākā tiesa pircēju sūdzības ir viegli atrisināmas, ja pircējs un pārdevējs atzīst viens otra tiesības un atbildību un izmanto savu veselo saprātu.

Kā izdarīt sūdzību

Ja jūs esat atzinuši, ka jums ir pamatota sūdzība, te ir norādījums, kā to izdarīt.

- Izskaidrojiet savu problēmu pareizi un mierīgi pārdevējam ierēdnim. Ja viņš nespēj jums palīdzēt, griezieties pie uzņēmuma vadītāja.
- Vai jūs vēl neesat apmierināts? Nosūtiet ierakstītu vēstuli attiecīgai personai. Vēstulē miniet savu vārdu, adresi un tālruņa numuru, pirktās preces nosaukumu un tipu, pirkšanas datumu un preces cenu, jūsu problēmas īsu atstāstījumu un kā jūs esat mēģinājis to atrisināt; kvīšu kopijas, darba pasūtinājuma numuru un katru citu dokumentu; un ko jūs vēlaties, lai šī sabiedrība darītu jūsu problēmas atrisināšanai.
- Mēģiniet salīgt. Jūs varbūt pārliecināsit tirgotāju apmainīt jūsu pirkumu vai panākt citu izkārtojumu.
- Tirdzniecības prakses likums nodrošina jūs pret nepareiziem, nepilnīgiem vai maldīgiem paskaidrojumiem. Lai kādu darījumu atteiktu, nosūtiet

ierakstītu vēstuli, kas apstiprina: Es izsaku savas tiesības atteikt darījumu saskaņā ar Tirdzniecības prakses likuma 4. punktu." Miniet iemeslu, kādēļ jūs par šādu lēmumu esat izšķīries.

- Griezieties tuvākā Consumer Services Bureau un Better Business Bureau pēc palīdzības, lai sagatavotu vēstuli par savām sūdzībām vai atsaukumu. Ja jūs pats nespējat šo problēmu atrisināt, biroja darbinieki nekavējoties sāks rīkoties jūsu labā.

Ontario

Ko darīt pirms pirkšanas?

Šīs vienkāršās vadlīnijas palīdzēs jums izsargāties no daudz problēmām.

- Salīdziniet veikalus. Ievērojiet cenas, garantijas, vienošanos par pakalpojumiem dažādos veikalos.
- Pārbaudiet veikala reputāciju savā tuvējā Better Business Bureau.
- Noskaidrojiet, vai veikals preci ņem arī atpakaļ vai apmaina. Jums var arī nebūt uz to tiesības.
- Atcerieties, ka visi līgumi ir saistoši. Ja jūs pārdomājat par pirkumu vai kaut kur atrodat labāku cenu, jūs tomēr esat saistīti ar parakstīto līgumu.
- Uzglabājiet iepirkuma zīmes, izmaksātos čekus, kontraktus, sludinājumu un rēķinu kopijas un katru citu svarīgu informāciju.

Ja jums būtu vajadzīga tuvāka palīdzība vai Informācijas brošūra „Consumer Complaits", rakstiet:

Consumer Information Centre
Ministry of Consumer
Commercial Relations
555 Yonge Street
Toronto, Ontario M7A 2H6
(416) 963-1111.

FRANK DREA,
Minister of Consumer & Commercial Relations
VILLIAM DAVIS, Premier

Leonija Ozolkalne

ZĪLES VĒSTS

Ziņnese zīle ielaidās manā dārzā ar spārngalos atnestu vēsti. Es klausos tālās zīles atnestajā vēstī. Es klausos šais sīkajos tagadnes Latvijas fragmentos, lai kopainā redzētu savus tuvos viņu ikdienas solī. Es zinu, ka šodien tos slāpē. Es redzu ceļos sagumušus stāvus zemu noliektām galvām. Sausas, asaru izsikušas elsos, un mēmajās mutēs sastindzis viens vienīgs vārds — palīdzi, Kungs!

Es klausos zīles stāstā:

— Man dziļi smeldz tavi vārdi: mēs vairs nesatiksimies... Septembrī — krāsu un pārmaiņu mēnesī — man tuvojas 80. Tā uz spieķīša atspiedusies es te kliboju. Sāp kājas. Bet esmu priecīga būt starp labiem cilvēkiem, tad nejūtos tik lieka. Man te ir savs kaktiņš. Te par mani turēs rūpi arī pēdējā ceļā. Istabiņa man silta. Pie reizes pieskatu mazo dēliņu un cenšos būt noderīga, cik jau nu spēju. Ir arī labi, ja saimniekiem izejot no mājas, mājā paliek „atslēga".

Man uz galda vāzē egles zariņš u nsvecīte. To iededzu arvien, kad piedomāju pie jums. Ciemojos ar jums, lasot jūsu vēstules. Turpat mazā bļodiņā kastaņi un ozolzīles kā tuvi radiņi; tie pacelti tēvu mājas dārzā, tuvu pie istabas. Domās es tur bieži aizstaigāju. Nogriežos no lielceļa pa gatvi. Egle gatves galā platzaraina un kupla vecmāmuļas gādībā aicina apsēsties. Te ganu dienās mēs slēpāmies no lietus. Viss kā senāk. Tikai tās kājas neklausa vairs rikšiem, un čāpoju pamazītiņām Retumis es to atļaujos sev īstenībā. Tad izgājusi pagalmā, pastāvu zem ābelēm, zem kuplajām liepām un gobām. Soliņš zem tām, kur karstās vasaras dienās pusdienojām, sakritis uz trim kājām. Es nolieku plaukstu uz sarepējušā dēļa. Tāls siltums atstaro. Galdiņš sadedzis malkā. Nevienam caurgājējam te nekas nav svēts. Logs, kur uz palodzes sārtojās ģerānijas, apvilcies zilgani pelēks. Kā acs, pamazām zaudējot redzi.

Lēni soļoju tālāk. Pazīstamie taciņi panākas pretim. Jasmīna baltās zvaigznes kā izbirušas bērnības dienas,

Zili ceriņi un vasaras naktis... Brālis Andris... Dziesmas, dziesmas vakaru krēslainajās aijās. Tā skan tikai Andŗa tenors, maigi silts un glāstīgs, kad vēlos vakaros pēc darba dziesmu priekā izteicās viņa sirds. Kur tu izvaidēji savu pēdējo nopūtu? —

Manas kājas ir gurdas. Ir staigāts, daudz staigāts. Cik garus ceļus mūžs nav salocījis zem soļiem. Un tagad ar svecīti rokā domās meklēju vecos ceļus...

Jautāju sev: vai es vēl esmu? Es vairs neesmu es. No tālas aizdzīves mans gars klīst un meklē. Zudums ir liels. Atraduma nav. Mēs aizejam. Un kas pēc tam? Varētu vaicāt: kas ir ticis no cilvēka mūža? Vai tas jau būtu viss? Kādā aizlaikā es atgriezīšos? Kāpēc man — izdzītai — bija jāmeklē paspārne citur? Tās nav vairs manas mājas, kaut katrs taciņš te runā un stāsta tālu paaudžu stāstu. Nav!? — Te saimnieko sveši ļaudis.

Vecā istaba! Cik audzes tavās krēslainajās istabās ieraudzīja savu pirmo dzīvības stundu!? Cik sirmo tēvu un māšu neaizveda no klētiņas pa skuju ceļu? Vecajai istabai nu jumts ar kūkumu. Nolauztā akas vinda gul zālē satrūdējusi. Kā atlauzta roka...

Svecīte — mūžības sūtne — noraso pēdējo stearīna asaru. Es ieeju tumsā...

* * *

Cits stāsts un cita ziņa:

— Pie Staļģenes pār Lielupi taisīšot jaunu tiltu. Tur strādā pie uzbēruma. Vecais kaŗa laikā sapostītais tilts gadiem gulēja iegrimis upē, ar vienu galu stutēdamies pret krastu un ielauzto vidus daļu upē. Izrādījās, ka cilvēkiem nekāda satiksme pār Lielupi nebija vajadzīga. Autobusi no Bauskas uz Jelgavu un atpakaļ ripoja gar abiem upes krastiem. Ja salgalietim vajadzēja satikt svirlaunieku, jābrauc tikai 25 km apkārtceļā līdz Jelgavai, un tur tu esi. Un kas vispār darba cilvēkam par staigāšanu!

Bet nupat Staļģene izveidojusies par mazu kolchoza ciemu. Namus te ceļ steigšus, bet dzīvokļu nav. Te ir uzcelta jauna vidusskola, daudz div un trīsstāvu celtnes. Visur centrālā apkure un elektrība. Daudzi ceļ arī mazas savrupmājiņas ar iespēju kopt savu zemes gabaliņu Tā mazo mājiņu te ir savairojies vesels mežs. Ir uzceltas ļoti lielas kūtis — viena pat 400 govīm. Vairāks cūkām un teļiem. Mašīnu darbnīcas. Jaunajiem te patīk. Tikai vecie nīkst savās pussakritušajās būdās Daudz viņu vairs nav —— ne būdu, ne pašu veco.

Staļģenē ir arī savs sabiedriskais centrs. Tad nu pēc valdīšanas plāniem sākts veidot uzbērumus un jauns tilts pār Lielupi. Bet jāsteidzas jau nav. Dzīve ir gaŗa. Ko nepabeigs viena paaudze, paveiks nākošā. Kur mums jāskrien?

Es slimoju ar sirdi. Tā mums te ir „modes slimība". Jā, cilvēku te ir daudz; ārsti nespēj visiem palīdzēt. No Vācijas bija ciemos atbraucis Oskars. Pēc 30 gadu ilgās neredzēšanās braucām uz Rīgu viņu satikt. Tik mīļš ir katrs tautietis, kas vēl palicis dzīvs. Pie mums tādu ir palicis vairs pavisam maz. Gadi ir lieli. Šķirtības gaŗas. Cik nu vairs tās dzīves.

Dzīvoju un gribu nomirt pati savā būdiņā. Tā tēva celta."

* * *

— Esmu mazliet sasirgusi. Tieši gultā jau nu neguļu. Pārlapoju senas vēstules, ciemojoties ar saviem mīļajiem tālumā. Sāpīgi izjūtu man sūtīto un tomēr nesaņemto vēstuļu zudumu. Tā ir brutāla dvēseles aplaupīšana.

Tā slimojot atliek dažas stundas grāmatu lasīšanai. To darām kopīgi ar māmiņu. Nupat dabūju izlasīt Grīna Dvēseļu puteni. Spēcīga grāmata! Nu ir kārta Elīnas Zālītes Agrajai rūsai. Reti izdodas dabūt senāko laiku izdevumus. Tad aizejam kā pasaku zemē — tālā pagātnē. Retumis arī vecos autorus pārdrukā. To pašu Zālīti. Ir žēl skatīties, cik grāmatiņa ir kļuvusi plāna. Labi, ja trešā daļa, zaudējot tieši labāko.

Grāmatu jau mums arī izdod daudz, bet tās visas „laikmetīgas", nedod sirdij siltuma.

Paldies par atsūtītajām markām. Sevišķi tuvas ir tās, kas izdotas sakarā ar Goppera fondu. Tās ir kā relikvijas un svētums.

Māmiņa klibo. Gurnā juta cietumu. Deva aspirīnu. Kompreses. Trīs mēnešus sagulēja slimnīcā. Sāpes pavairojās. Kāju tikai ar abām rokām var iecelt gultā. Tā kļuvusi 3 centimetrus īsāka. Tāda šķība viņa klibo un smejas:

„Būs grūti mani tādu ielocīt zārkā."

* * *

— Klusas kļūst Latvijas āres. Kombainis aparis cīruļa līdzu. Viņa dziesma vairs nekāpj debesīs. Bagars izaris līča ievu; lakstīgalai nav kur perēkli vīt. Viss drūp un sakrīt. Kaimiņu mājas ir noplēstas. Tur tagad aug mežs. Ceļi un robežas ir izartas, tā ka mājās nevar ne iebraukt, ne izbraukt. Esam no visām pusēm ielenkti kolchoza gūstekņi.

Pilsēta sauc. Kolchozā nav vairs strādnieku. Ienāk svešnieki — krievi.

Tēvs krita un sasita sānus. Strādāt vairs nevarēja. Es ar saviem 87 gadiem viena laistīju dārziņu. Mums bija govs, pāris kazu, truši un vistas. Kolchoznieki palīdzēja apart mūsu lauciņu. Sienu sapļāvām no grāvmalas. Man ir 12 rubļi pensijas mēnesī, bet iztikām; cik nu diviem veciem vajag. Pārdevām kādu stopu piena, kādu olu.

Bet tēvs kļuva arvien slimāks. Tā slimoja divi gadi. Tad manas kājas vairs neklausīja. Iedzīvi pārdevām. Paturējām kaziņu, trušus un vistas. Dažas saimes bišu arī. Tās bija mana pazudušā dēla mīlules. Tur mums bija savs saldums.

Kļuvām arvien nestiprāki, līdz nespējām vairs pārlaipot pār sētu pie lopiņiem. Atlikušā kaza bija mūsu vienīgais atspaids. Nekas neatlika — atvedām to uz istabu. Novietojām lielajā gala istabā, kas bija domāta godam un kur pirms iesaukšanas dēls ievilka elektrību. Arī bites atvedām uz istabu, lai nenosalst. Tur viņas dažreiz dūca, kā čukstot, kā lūgša-

(Turpinājums 17. lp.)

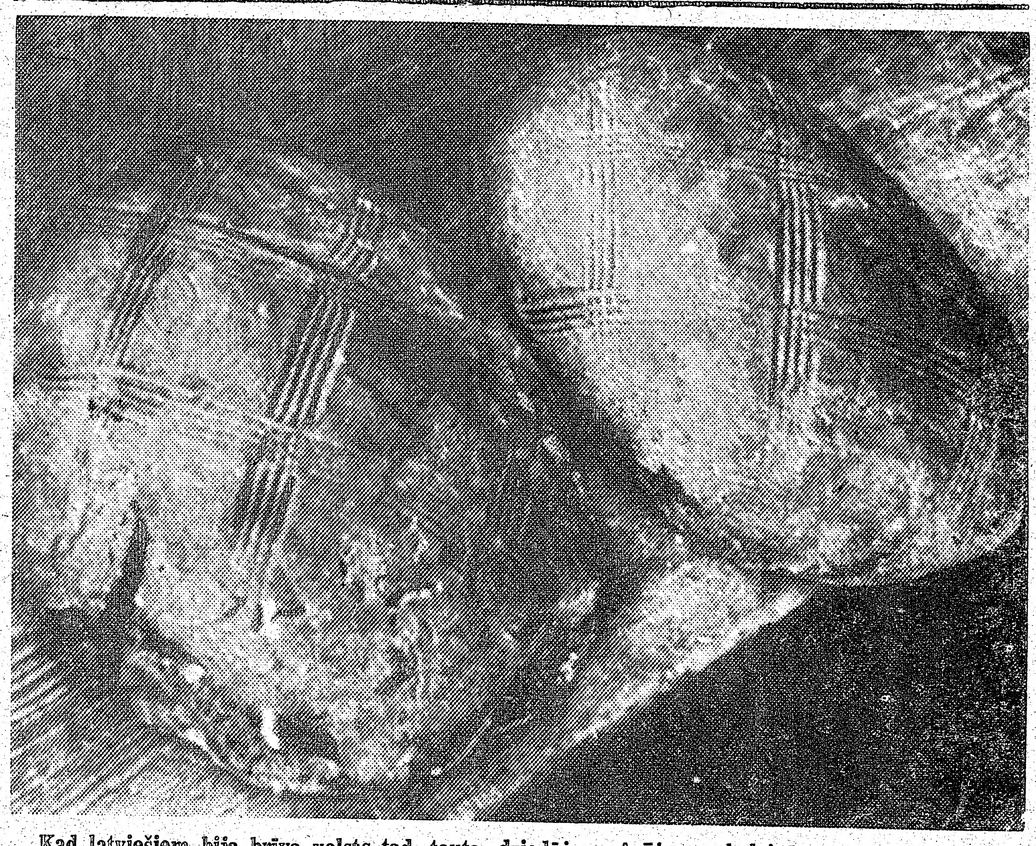

Kad latviešiem bija brīva valsts tad tauta dziedāja: „Arājs ara kalniņā, avots tecēj' lejiņā; netrūkst maizes arājam, ne ūdeņa avotam."

Rupjā rudzu maizē bija galvenais pārtikas līdzeklis. Izaudzēto labību un izkultos graudus mala dzirnavās. No rupjiem rudzu miltiem cepa maizi katrā sētā. Mājasmāte — saimniece bija maizes cepēja.

Mana vecmāmiņa dzīvoja Augšzemē un cepot maizi kukulim ievilka ar četrzarainu dakšiņu rūtotas rievas. Tāda izcepta maize labi garšoja un izskatījās kā austa rūtota sagša. Rūtotas sagšas auda un valkāja mīļi un saticīgi ļaudis.

Visvairāk šodien latviešu tautai jādomā par maizi, jo varas kāri okupanti, ienākdami Latvijā, iznīcināja zemes arājus, atņēma zemi, paņēma kumeliņus, mājas un visu dzīves inventāru, bet pašus izsūtīja uz Sibiriju un tāliem Krievijas ziemeļu apgabaliem. Tur tos nomērdņja badā, jo nebija maizes.

Šodien Latvijā ļaunā vara aizliedz laukos pašiem audzēt labību, kult graudus, samalt un cept maizi.

Maija Cīrule.

KLĪVLANDE

Kristīgās jaunatnes pulciņš Vīna koks 4. februārī Apvienotās draudzes namā rīkoja mācītāja M. Ķirsona priekšlasījumu par alkohola un citu reibinātāju vielu lietošanu. Stundu ilgai runai kuplā klausītāju saime sekoja ar lielu uzmanību. Referents aicināja atturēties no alkohola un citu baudvielu lietošanas, jo tās apdraud ne tikai veselību, bet daudzus noved pazušanā. Apvienotās draudzes un DV apvienības izkārtojumā 6. februāŗa vakarā notika Gunāra Rodes priekšlasījums par necilvēcīgās varas metodēm mūsu dzimtenē un visā Pad. savienībā. Referāts bija labi apmeklēts un izraisīja dzīvas pārrunas. J. E.

Jūsu apdrošināšanas lietas būs labi un ērti nokārtotas ar šo latviešu aģentūru palīdzību. — Zvaniet pēc izvēles.

Vald. Bebris
Beaverbrook Insurance & Real Estate Ltd.
1082A Victoria Park Ave., Scarborough
759-0266 759-2771

Arnolds Bērziņš
Berzins Realty Ltd.
5385 Yonge St., suite 20, Willowdale
226-6950 445-5325

Ilmārs Jankovskis
Skyline Real Estate Ltd.
2100 Dundas St. West, Toronto
533-8553

Andrejs Šteinbachs
6303 Drumond Road
Niagara Falls, Ontario
354-1258

Latviešu aģentūras ir peinījušas jūsu atbalstu, jo tikai latviešu aģentūras atbalsta latviešu sabiedriskos pasākumus.

RELIĢISKĀ DZĪVE

Vatikāns aizvadītajā gadā

Pagājušais gads raksturojās ar trim pāvestiem. Katrs no tiem ir atstājis savas pēdas. Pāvests Pauls VI bieži kritizēts un nesaprasts, bija arī netaisnīgi apvainots un pat apkaŗots. Īpaši viņam uzbruka ekstrēmistu grupas no Baznīcas iekšienes. Pauls VI bija ļoti apdomīgs, pazemīgs, uzņēmīgs un zināmā mērā pārgalvīgs, īstenojot savu plānu līdz galam. Viņš drošsirdīgi aizstāvēja ticību un tikumību, iedzīvināja koncila lēmumus, sadarbojās ar citām konfesijām un ar visiem laba prāta cilvēkiem. Viņš īpaši aizstāvēja cilvēka tiesības, rūpējās par mieru un sociālo taisnību visā pasaulē. Viņš bija ne tikvien liels diplomāts, bet arī dvēseļu gans. Viņš iekārtoja kārtējās pieņemšanas visiem svētceļniekiem katru nedēļu, uzrunāja tautu svētdienās un darīja daudz, lai būtu tuvs tautai. Pāvests Montini izcēla bīskapu kolēģiālitāti un lielā mērā modernizēja Romas kūriju, tāpat papildināja Vatikāna raidītāju.

Pāvests Jānis Pauls I palika amatā tikai vienu mēnesi. Viņš ieies vēsturē kā „smaidīgais pāvests", centās iet Jāņa III un Pauļa VI pēdās. Viņam nebija pieredzes ne diplomātijā, nedz arī Romas kūrijas praksē, un norādīja, ka izcelsies galvenokārt kā dvēseļu gans.

Pašreizējais pāvests Jānis Pauls II vēl pilnos spēka gados, sabiedrisks, labs valodu pratējs, darbīgs, vienkāršs, tuvs tautai, īpaši jaunatnei. Viņš ātri iemantoja piekrišanu visos kontinentos, arī Itālijā, kas bija pieradusi pie itāliešu pāvestiem. Jānis Pauls II, nākdams no Polijas, dod lielas cerības visai Baznīcai, protot atrast arī veidus, kā piesaistīt jaunatni kopējam baznīcas darbam. Pagājušā gadā nobeidza arī koncila dokumentu publikāciju 51 sējumā ar 9.103 lappusēm. Jānis Pauls II savās runās izcēlis koncila mācību.

Arī latvieši bijuši sakaros ar Svēto krēslu. Bīskaps Zontaks pārstāvēja latviešu katoļus pāvesta Paula VI apbedīšanā. Rīgas un Liepājas apustuliskais administrātors bīskaps Vaivods bija ieradies pāvesta Jāņa Paula I apbedīšanā un pašreizējā pāvesta Jāņa Paula II intronizācijā. Pirmie no latviešiem, kuŗus pieņēma audiencē tagadējais pāvests, bija Vatikāna radio latviešu nodaļas darbinieki. Archibīskaps A. Lūsis savukārt bija piesūtījis līdzjutības apliecinājumu pāvesta Jāņa Paula I nāves gadījumā. Jauno pāvestu bija sveikušas latviešu organizācijas un tautieši. Jaunās valstis cenšas nodibināt diplomātiskās attieksmes ar Vatikānu. Pāvestu apmeklējuši vairāki valstsvīri. Viens no pēdējiem bijis Ēģiptes valsts prezidents Sadats un Bulgārijas ārlietu ministrs. Pāvesti uzstājušies kā cilvēku tiesību aizstāvji, atbalsta pasaules bērnu gadu. Pāvests Jānis Pauls II miera saglabāšanai bija sūtījis savus personiskos sūtņus — kardināli Bertoli uz Libanonu un kardināli Samorē uz Čīli un Argentīnu. Svētais krēsls ar daudzu starptautisko organizāciju starpniecību iestājas par cilvēka tiesībām, reliģijas brīvību, pret rasismu, atomenerģijas ļaunprātīgu lietošanu, jūŗas bagātību izmantošanu, kā arī nodarbojies ar Belgradas konferences un citām problēmām.

Svētais krēsls daudzkārt nācis sakaros arī ar komūnistu zemēm, lai nokārtotu sasāpējušos reliģiskos jautājumus. Čehoslovakijā bija sasniegta vienošanās diecēžu jautājumā.

Gadmijā uzrunājot pie Svētā krēsla akreditēto diplomātisko korpusu, pāvests Jānis Pauls II izcēla brālīgas sadarbības veicināšanu tautu starpā, ievērojot visas nācijas un tautas ar to tradicijām, kultūru un attīstību. Jaunais pāvests uzskata, ka tautām ir tiesības būt neatkarīgām un pašām noteikt savu dzīves veidu. Tādas pašas tiesības ir arī mazajām tautām. Jānis Pauls II piebildis, ka viņš to labi saprot, jo arī viņa poļu tautai gadsimtiem ilgi bijušas atņemtas paš. noteikšanās tiesības. Pāvests izcēlis Cilvēka tiesību deklarāciju, starptautiskos nolīgumus un Apvienoto Nāciju centienus par mieru un tautu sadarbību, norādot, ka dzīšanās pēc varas un imperiālisma tieksmes ir kaŗa cēloņi.

Svētais krēsls galvenokārt pieprasa reliģijas un sirdsapziņas brīvību. Šis princips ne tikvien ietilpst cilvēka tiesību jēdzienā, bet ieņem arī izcilu vietu citu tiesību starpā. Runa ir par cilvēka gara pamattiesībām, ar kuŗām cilvēks vispilnīgākā veidā izteic sevi kā cilvēku. Otrais Vatikāna koncils izstrādājis deklarāciju par reliģijas brīvību. Svētais krēsls apzinājies savu pienākumu prasīt šo brīvību katoļu baznīcai, kā arī atzīst līdzīgas tiesības citām konfesijām, lai gan ir arī zemes, kur ir pamats šaubām, (iespējams, ka pāvests šeit domā par Ukrainas uniātiem.)

Svētā krēsla pienākums pieprasīt vaistīm, režīmiem un visai cilvēcei, lai šīs tiesības tiktu ievērotas. Tas ir vienkāršs pienākums, kas saistīts ar pasaules miera un taisnības centieniem, uzsvēris pāvests un atgādinājis, ka šinī sakarībā Vatikāna delegācija Belgradas konferencē, 1977. gada oktobrī, pacēlusi balsi, atsaucoties uz Helsinku konferencē apstiprinātām deklarācijām, īpaši attieksmē uz reliģijas brīvību.

Dr. A. Brumanis Romā

1979. g. 10. janvārī

Izdota jauna garīga ilgspēlējoša stereo skaņu plate

SVĒTBRĪDIS

Evaņģelijs vārdos un dziesmās

Draudzes, koŗa, vīru koŗa un solo dziesmas.

Mācītāju:

Fr. Čukura, J. Tervita un A. Vaska īsvētrunas.

Plate pasūtināma pie: Ralfs Augstroze,
P. O. Box 7839, Miami, Florida 33155
U.S.A.

Ieskaitot piesūtīšanu, Kanadā $7.-

„Cilvēks nedzīvo no maizes vien, bet no katra vārda, kas iziet no Dieva mutes". Mateja ev. 4—4.

Klausaities latv. radio raidījumu katru svētdienu pl. 2.45 pēcp. no Niagaras WHLD raidītāja. Vilnis 1270.

BAZNĪCU ZIŅAS

TORONTO

Māc. I. Gaide, 12 Werthington Cr., Toronto M4V 1J6, Ont., tālr. 766-5525. Sv. Jāņa draudze, tālr. 921-3327, 200 Balmoral Ave.

Māc. I. Gaides runas stundas Sv. Jāņa baznīcā: otrdienās no pl. 10 — 12.30, trešdienās no pl. 18 — 20. Citā laikā pēc iepriekšējas vienošanās.

25. februārī un 4. martā draudzes dievkalpojums. Piedalās archibīskaps A. Lūsis.

4. martā pl. 16 Sv. Jāņa baznīcā O. Kalpaka piemiņas dievkalpojums.

Māc. J. Cālītis, Sv. Andreja draudze, tālr. 924-156, Carlton St un Jarvis St. krustojumā, Toronto, Ont. Tālr. mājā 482-5743, 8 Rolland Rd., Toronto, Ont. M4G 1V5.

Sv. Andreja draudzes māc. J. Cālīša runas stundas Sv. Andreja baznīcā, trešdienās no pl. 10 — 12 un pl. 18 — 20, bet ceturtdienās no pl. 10 — 12. Citā laikā pēc iepriekšējas sazināšanās.

25. februārī pl. 15 dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma dāmu kom. rīkotais bazārs.

4. martā pl. 13 dievkalpojums angļu valodē. Plkst. 14 jaunāko jauniešu grupa. Pl. 15 dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma draudzes gada sapulce.

11. martā pl. 11 dievkalpojums. Draudzes dibināšanas 30 gadu atcere.

Māc. A. Briedis, 44 Marylin Cr., Toronto M4B 3C6, t. 757-2739 Toronto Austrumu ev. lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā 361 Danforth Avenue.

25. februārī pl. 13 dievkalpojums un svētdienas skola. Pēc dievkalpojuma nodarbību stunda jauniešu grupai.

Māc. A. Arājs, 9 Kingsbridge Court, Apt. 411, Toronto (Willowdale) M2R 1L6; tālr. 633-3822. Toronto latv. baptistu draudze. Sanāksmes Walmer Rd. baptistu dr. dievnamā.

Bībeles stundas — lūgšanu sanāksmes katru trešdienu pl. 19.30.

25. februārī pl. 10 dievkalpojums un pēc tā draudzes gada sapulce ar pārskatiem par dr. darbu un dr. padomes pārvēlēšanu.

Māc. prāv. Dr. B. Kokins, 100 Sunnyside Ave., M6R 2N8, tālr. 533-9456.

Toronto katoļu vienības dievkalpojumi notiek Kristus Augšāmcelšanās (lietuviešu) baznīcā, 1021 College Str. Dievkalpojumi katra mēneša otrā svētdienā pulksten 12.

HAMILTONA

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze — 18 Victoria Avenue South. Māc. K. Kuškēvics, 55 East 44th St., Hamilton, Ont. L8T 3G6, tālr. 385-9838.

Mācītāja K. Kuškēvica runas stundas baznīcas telpās ceturtdienās no pl. 19.30 — 21.30. Tālr. 527-5810. Ieeja birojā no baznīcas aizmugures

25. februārī pl. 13.30 dievkalpojums baznīcā, māc. Lauma Lagzdiņa.

4. martā pl. 10.30 bērnu dievkalpojums, svētdienas skola un Bībeles klase. Pl. 11 draudzes dievkalpojums; Kalpaka piemiņa. Kristus ciešanu laika iesākums.

11. martā pl. 10 — dievkalpojums angļu valodā, kopā ar igaunu draudzi. Pl. 11 Lielas lūdzamās dienas dievkalpojums ar dievgaldu.

18. martā pl 10 — svētdienas skola un Bībeles klase. Pl. 10 draudzes dievkalpojums. Pl. 17 draudzes vakars.

25. martā pl. 10 dievkalpojums ar lielgaidu piedalīšanos.

1. aprīlī pl. 10.30 bērnu dievkalpojums, svētdienas skola un Bībeles klase. Pl. 11 dievkalpojums apvienots ar draudzes koŗa Ciešanu laika koncertu.

BAFALO

Māc. Artūrs Dūmiņš, P.O. Box 655 Port Colborne, Ont. L3K 5X8. Tālrunis (416) 834-6681 North Park Lut. baznīcā Starin un Vingate, Buffalo, N.Y

4. martā pl. 12.30 North Park lut. baznīcā, Vingate un Starin krustojumā, Mārtiņa draudzes Ciešanu laika dievkalpojums. Māc. A Dūmiņš

MONTREĀLA

Prāvests A. Voitkus 3438 Rosedale Ave., Montreal H4B 2G6 P.Q. Tel. 489-3224. Montreālas latviešu ev. lut. Trīsvienības draudze, Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcell Ave.

8. aprīlī (Pūpolu svētdiena) pl. 14 Christ Memorial baznīcā dievkalpojums ar dievgaldu. Dziesmu lapiņas.

OTAVAS MIERA DRAUDZE

Māc. E. Lange, 364 Pleasant Pk. Rd., tel. 733-3966. Otavas latv. ev. lut. Miera draudze Sv. Pētera lut. baznīcā, 499 Sparks ielā.

Mācītājs atradīsies atvaļinājumā februārī un martā. Ziņojamies gadījumos griezties pie draudzes priekšnieka E. Aluša.

25. februārī pl. 14 dievkalpojums, ko vadīs māc. E. Ķerģis no Hamiltonas.

11. martā pl. 14 māc. E. Kristberga Draudžu dienās Saulainē piekšlasījums: Ticības dzīves izkopšana, spadīņa vietā.

18. martā pl. 14 dievkalpojums, ko vadīs māc. J. Cālītis. Pēc tam sanāksme, kuŗā runās māc. J. Cālītis.

18. aprīlī pl. 14 Lieldienas pirmdienas dievkalpojums ar dievgaldu.

15. aprīlī, Pirmajās Lieldienās, pl. 14, ģimeņu dievkalpojums. — Iespējami mūziķiši priekšnesumi, jaunatnes piedalīšanās.

Latviešu misijas
radio raidījums
„BRĪTIŅŠ AR DIEVU"
nepārtraukti 26 gada gājumā
Katru svētdienas rītu no pīkst. 9 — 9.30
Vilnis 1270 AM
No Niagaras WHLD raidītāja
Vadītājs A. Laksmanis
106 Dorset Rd. Scarboro, Ont. tālr. 261-4218

PRIEKA VĒSTS
Kristīgo latviešu radio raidījums
katru svētdienu pl. 2.45 pēcp. no Niagaras WHLD raidītāja
Vilnis 1270 AM
Vadītājs Dāvids Miķelsons,
60 Stevenson Rd., Rexdale, Ont., tālrunis 749-6332

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS
Global TV 6. un 23. stac. 100 Hunting St., Toronto,
no pirmd. — piektd. pl. 9.30 no rīta, sestd. pl. 10 no rīta. Bafalo TV stac. 29, 700 Club, ik dienas pl. 11.30 no rīta un pl. 9.30 vakarā
Radio FM CBN 107.7
24 stundas Tel. 898-3126.

PAVASARA **LE 1-7353**

DELIKATEŠU VEIKALS UN KONDITOREJA

361 Roncesvalles Ave. **Īpašnieks K. KEDZIERSKI**

Saulaines pārvalde meklē Sv. Jāņa ev. lut. draudzes

BĒRNU VASARAS NOMETNEI

saimnieci un virtuves darbinieces.

Labs atalgojums un izdevīgi darba apstākļi.

Tuvākai izziņai zvanīt vakaros 757-5589

Plašā izvēlē

latviska un modernā keramika, skulptūras, sienas segas

Pieņem pasūtinājumus brokastu un pusdienu traukiem (īpatnēji latviski medus dzelteni un zaļi).

ZIGFRIDS JURŠEVSKIS — ZIGFRIDS ART POTTERY
1428A Bloor St. W., Toronto M6P 3L6, tālr. 535-8183

Lotus FLOWERS

792 Bathurst St.,
(Pie Bloor St.) Toronto
Ont. M5R 3G1
Tel. 533-3884

PUĶES - GRĀMATAS
DAILAMATNIECĪBAS IZSTRĀDĀJUMI

Vienalga, kur dzīvojat: Sidnejā, Stokholmā vai Sanfrancisko — rakstiet, telegrafējiet, telefonējiet, un jūsu puķu pasūtinājumu izpildīšanu nekavējoties. Īpašnieki un Arvīds Tīrumi

LATVIEŠU VĒSTURES MŪZEJS

meklē dažādus priekšmetus, kas liecina par latviešu dzīvi, ģimeni, darbu un kultūru.

Informācijai — A. Brumelis, 210 Kirk Dr.,
Thornhill, Ont. L3T 3L8, Canada.
Tel. 1-416-889-0472

LAIKRAKSTAM LATVIJA AMERIKĀ

125 BROADVIEW AVE., Toronto, Ont. M4M 2E9

Lūdzu sūtiet man LATVIJU AMERIKĀ uz

☐ vienu gadu $30.00
☐ 6 mēnešiem $16.00
☐ 3 mēnešiem $ 8.00

Mr., Mrs., Miss .....

Adrese .....

Jauns abonents ☐ pagarinājums ☐

Čekus lūdzam rakstīt uz
LATVIJA AMERIKA PUBLISHING LTD vārdā

Visilgāk dzīvo islandieši

No apmēram 4.124 miljardiem cilvēku, kas pašreiz dzīvo pasaulē, 57 proc. atrodas Āzijā, taču vislielākais cilvēku pieaugums patlaban ir un arī turpmāk būs Afrikā. Tas redzams Apvienoto Nāciju publicētajā demografiskajā gada grāmatā. Viszemākais dzimstības procents patlaban ir Rietumvācijā, kur caurmērā piedzimuši 9,5 bērni uz 1000 iedzīvotājiem. Luksemburgā šis indeks ir 11, Austrijā 11,3, Šveicē 11,5 un Zviedrija 11,6.

Pie 15 dzimstības ziņā vājajām valstīm pieder arī Austrumvācija ar 13,3 bērniem uz 1000, tad Francija ar 14, ASV ar 14,7 bērniem uz 1000 iedzīvotājiem. Visvairāk bērnu dzimst Afrikā: Sambijā 52 bērni uz 1000 iedzīvotājiem, Mali un Libērija — 50.

No visas pasaules iedzīvotājiem 12 proc. dzīvo Eiropā, 10 proc. Afrikā, 8 proc. Latīņamerikā. Pad. savienībā dzīvo 6 proc., bet Ziemeļamerikā savu dzimteni atraduši nedaudz mazāk par 6 proc. no viesiem pasaules iedzīvotājiem.

Latvijā starp latviešiem dzimstība vismazākā visas imperijas lielajā tautu jūklī un sasniedz aptuveni 9 bērnus uz 1000 iedzīvotājiem. Jaunākos datus varbūt uzzināsim tikai pēc pēdējās tautas skaitīšanas.

Visilgāk cilvēki dzīvo lielajā Ziemeļjūras salā Islandē, kur sievietes sasniedz 79,2 gadu caurmēra vecumu, bet vīrieši 73 gadus. Turpretī Afrikas valstīs caurmēra vecuma līkne atrodas zem 50 gadiem. Vairums zemēs kā Amerikā, tā Eiropā, ieskaitot Pad. savienību, caurmēra cilvēka vecums nedaudz pārsniedz 60 gadus.

Ir arī jaunākās ziņas, kas vēsta, ka vīriešu caurmēra vecums jau pārsniedzis 70 gadus, vismaz Eiropa, bet sieviešu pat 73 gadus. Par to liecina milzīgi lielais pensionāru skaits Rietumeiropas zemēs un tādu cilvēku daudzums, kuri pārsnieguši 90 un pat 100 mūža gadus.

K.O.

B & V Installers

IERĪKO, PAPILDINA UN IZLABO APKURES IERĪCES

Zvanīt vakaros

V. Ivāns 763-3374 **R. Bulovs** 638-5478

NEVEDIET TOS MĀJĀS

KAITĒKĻI UN SLIMĪBAS,
KO IEVED ĶANADĀ AR STĀDIEM
UN DZĪVNIEKU
IZSTRĀDĀJUMIEM, NODARA
MŪSU LAUKSAIMNIECĪBĀM
UN MEŽIEM
MILJONIEM DOLARU POSTĪJUMA

JA JŪS ESAT
NODOMĀJUŠI IEVEST GAĻU,
DZĪVNIEKUS, AUGĻUS,
SAKNES, STĀDUS, ZEMI —
VISPIRMS SAZINIETIES
AR MUMS.

Agriculture Canada

Ziles vēsts

(Turpinājums no 14. lp.)

nu skaitot. Tā bezmiega naktīs nejūtos viena. Bišu sanoņa man stāstīja par tālām vasarām.

Beidzot kazu nokāvām; nevaju to vairs izslaukt. Tēvs kļuva arvien slimāks, kaut gāja un turējās līdz pēdējam. Piektdienā viņš mums no centra atnesa maizi. Sestdienas rītā vairs nepiecēlās.

Tēvu palīdzēja apglabāt kolchozniekī. Ar vajadzīgajām ceremonijām un godu. Ziedu un vainagu bija daudz. Es viņamkapā pārsedzu ilgi un slepus glabāto sarkanbaltsarkano karogu, lai smiltis nebirst acīs un lai vieglāka dusa.

Man ir sareģījumi ar naudu. Tēvam krājkasē glabājās 500 rubļu no mūsu pārdotajiem mājas produktiem. Tos glabājām mūsu bērēm. Pēc kaŗa visi archīvi tika nosūtīti uz Rīgu. No Rīgas atnāca ziņa, ka nevar atrast tēva kristāmo zīmi. Tā arī pateica, ka technisku iemeslu dēļ man nevar naudu izsūtīt.

Tagad cilvēki, brīvā garā augdami, kļuvuši ļauni. Izsita mājai logus, izlauza durvis. Bija bail, ka nenosit. Jāmeklē patvērums citur.

Tās ir sīkas ainas no dzimtenes šodienas. Daža ielīgsmo, daža satriec. Ir skumji, bezgala skumji piedomāt pie tiem, kas palikuši vieni. Visgrūtāk ir tam, kas paliek pēdējais.

Pierādās arī tas, ka izsalkušie mantas zvejnieki — komūnisti — apķīlā ne tikai svešumā mirušo vieninieku īpašumus, bet nekautrējas to darīt arī saviem pilsoņiem. Latvietis dzimtenē ir apmulsis, postā pamests, slepus glabājot kādu relikviju, pie kuŗas grūtā stundā pasildīties. Tur politiskā giganta ķetnās cīnās uz dzīvību un nāvi mazais cilvēks. Cerību dzirksti nomāc posts un bezizeja un laika nemitīgā tecēšana. Tautas dzīvība ir kā caurvējā iznesta sīka sveces liesmiņa. Vai mēs spējam laika ritēšanu apturēt? —

Lūgsim visi, lai Visuvarenais paceļ savu svētījošo roku sargot mūsu tautu, rakstot debesīs drošinātājus vārdus:

— Ticībā stiprie izturēs!

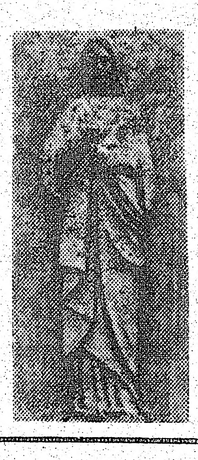

Gatavo piemineklus un skulptūras

CANADIAN ART MEMORIALS LTD.

Port Credit, Ont.

Tēlnieks P. POLNA

16 Bowden Street,
Toronto, Ont. M4K 2X2
Tel. 466-7580

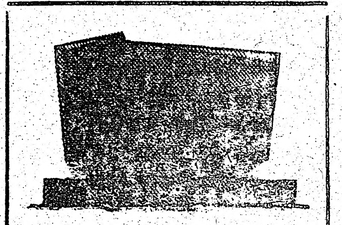

PIEMINEKĻI

487-2147, vakaros 445-8955

Kvalitātes darbs un eiropiešu mets

Igauņu uzņēmums

YONGE MEMORIAL LTD.
2019 Yonge St., Toronto
Starp Eglinton un Davisville

Prasīt pēc E. J. Hopp

SAIŅI UZ BALTIJAS VALSTĪM un P.S.R.S.

Mēs pārsūtām apdrošinātus drēbju un apavu sainīšus līdz 19¾ mārc. netto

LIELA MANTU IZVĒLE MŪSU VEIKALĀ

Biroja laiks — pirmd., otrd., ceturtd. un piektdien no pl. 9:00 — 17.00
Piektdienās vēlāk laikā — iepriekš sazinoties pa telefonu.
sestdienās no pl. 9.00 — 16.30, trešdienās birojs slēgts.

Baltic Exporting Co.

482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont.

M6R 2N5. Tālr. 531-3098

DAŽĀDU ZIEDU MEDUS

dabīgs, nepasterizēts

Ziedputekšņi Pollen)

Peru pieniņš (Royal Jelly) no

BRGĻU LIGZDAS DRAVĀM

30 Dewson St., Toronto, Ont. M6H 1G5, tel. 534-0563

Eglinton - Mt. Pleasant rajona LATVIJA AMERIKĀ abonenti, kas pasta traucējumu dēļ laikrakstu vēlētos saņemt jau ceturtdienās Crest puķu veikalā, 567 Mt. Pleasant Rd., laipni lūgti sazināties ar LA biroju pa telef. 466-1514.

Crest Motors Custom Service

labo visāda veida automašīnas. 253 Merton St. (starp Yonge un Mt. Pleasant), tel. 485 5537. Sestd. darbojas līdz 12.

S. Miķelsons, latviešu uzņ.

Ja esat nodomājuši iegādāties

JAUNU 1979. GADA AUTOMAŠĪNU

apmeklējiet mūsu SKATES TELPAS

CHEVROLET - CHEVELLE - CAMARO

OLDSMOBILE CHEVY NOVA - CHEVETTE

Sazinieties nekavējoties ar mūsu latviešu pārstāvi

HANS PLAUDE Tālr. HO 6-1131

Robertsons Motors Ltd.

1555 Danforth Ave., Toronto, Ont.

mājas pārbūves darbus.

Zvanīt: K. SUNTAŽS

751-6829, Toronto.

BĒRZIŅŠ Realty Ltd. Arnolds un Herberts Bērziņš

NEKUSTAMI ĪPAŠUMI, APDROŠINĀŠANA UN NOTĀRS

5385 Yonge St., Suite 20 (Northtown Shopping Plaza) 226-6950 Willowdale, Ont.

445-5325 72 Northdale Rd., Willowdale, Ont.

SOVEREIGN GENERAL INSURANCE COMPANY LIFE ASSURANCE COMPANY

MEMBERS OF THE CASCADE GROUP

Laikrakstu

LATVIJA AMERIKA

atsevišķus numurus var pirkt Toronto latviešu veikalos un DV grāmatnīcā 491 College St., kā arī spiestuvē

HELLO WORLD Travel Ltd.

1843 Avenue Rd., Toronto, Ontario, Canada, M5M 3Z4
Tel: (416) 789-5304

Sīkāku informāciju un pakalpojumus ceļojumu jautājumos latviešu valodā sniedz biroja vadītāja INESE GRODNIS pa augšminēto telefonu.

JAUNĀKĀS GRĀMATAS

P. J. Babris — Silent Churches	$19.50
Kārlis Lauks — Troickas pulks, dien. gr.	$9.50
P. Ērmanis — Satikšanās, stāsti	$7.75
R. Cukurs — Burtnieku ezers un tā upes	$4.25
L. Bērziņš — Neredzīgais Indriģis un viņa dziesmas	$3.50
H. Enzeliņš — Cēsis	$7.00
E. Andersons — Zemes spēks, stāsti	$6.00
L. Lideka — Neizspēlētā vasara, dz.	$7.00
Archb. A. Lūsis — Ceļinieks, dz.	$7.00
Bībeles stāsti, ssak. prāv. R. Āboliņš	$11.50
Latvju māksla Nr. 5	$5.00
G. Janovskis — Kur sunim vieta, stāsti	$9.50
Anšl. Eglītis — Laimīgie, rom.	$11.00
T. Zeltiņš — Leopolds Maurs atzīstas, rom.	$8.50
Alb. Brīvkalns — Krāsu varā	$11.00
J. Širmanis — Brīnumi, brīnumiņi	$7.00
A. Plaudis — Akcenti, atm. esejas	$9.80
Archīvs XVIII — mūzika	$12.00
P. Ērmanis — Izkaisītie dzejoļi	$8.00
Alberts Galiņš—Zem atvērtām debesīm, dz.	$4.40
U. Rūtiņa — Vēl ttā gribējās dzīvot	$7.00
J. Babre — Meditācija naktī, dzejoļi	$6.00
V. Mežezers—Sirds,ko dziļi iemīlēja, dz.	$6.50
G. Janovskis — Un kas par to, rom.	$9.50
E. Malpass — Septiņos norīta pasaule vēl kārtībā, rom.	$8.00
Laiks, telpa, ļaudis III daļa	$26.00
Edg. Dunsdorfs — Kārļa Ulmaņa dzīve	$33.50
J. Roze — Latvijas rītausmā, saulrietā	$10.50

DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCĀ

491 College St., Toronto, Ont. M6G 1A5

Tālr. 921-7121

Pasta sūtījumiem jāpieskaita 10%

DALT'S HONDA

2343 Eglinton Ave. W.,
(pie Caledonia)) Toronto, Ont.
M6E 2L6. Tel. 789-4101

Vecākā un lielākā HONDA auto pārstāvība Kanadā

Ieguvusi augstāko atzinību Kanadā par klientu iecilu apkalpošanu. Esot DALT'S HONDA pārstāvis, ceru uz tautiešu tādu pašu uzticību un atsaucību, kādu tie man parādījuši manos ilgajos darbības gados, strādājot EATON firmā.
Tel. mājā 742-0368. **Nikolajs (Nick) Mednis**

GARDENIA
FLOWERS & GIFTS

362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8
(Pie „Chester" pazemja pieturas)
466-1951 vai 466-1502
ZIEDI KATRAI VAJADZĪBAI
LIETIŠĶAS MĀKSLAS IZSTRĀDĀJUMI
ZELTKALA A. GŪGAŅA ROTAS
Veikals atvērts ceturtdienās līdz pl. 8.00 vakarā.
Māra Gugāns-Lūsis

ROSAR-MORRISON FUNERAL HOME LTD
Thomas K. Morrison — Funeral Direktor
407 Sherbourne St. Toronto, Ont. M4X 1H8. Tel 924-1468

RŪPĪGA UN SMALKJŪTĪGA
Apbedīšanas ceremoniju izkārtošana

TEAKWOOD mēbeles

791-2355

Hwy 7

Pārdošana noliktavā!

Airport Rd.

Yonge St.

Don Caster Ave.

Einar Clausen Ltd.

Steels Ave.

881-0000

BROADVIEW WOOLS, ARTS & CRAFTS

Īpašn. Elza Avots

Veikali Toronto:

674 Broadview Ave., pie Danforth, tel. 469-2005
9 Queen St. East, pie Yonge ielas 363-9011

Lielā izvēlē lietas un sintētiskas vilnas dzijas, vietējās un ārzemju; aužamās dzijas, vilnas dzipari. Materiāli dažādu latvisku rokdarbu sagatavošanai, linu materiāli, diegi, audekli, kanva visādos rupjumos. Dāvanām dažādi rokdarbi un auduni atsevišķi tautas tērpu gabali. Padomi rokdarbu jautājumos.

Veikali atvērti:

Pirmd., otrd. un trešd. no 9 rītā — 6 vak.;
ceturtd. un piekšd. no 9 rītā — 8 vak.;
sestdienās no 9.30 rītā — 4 pēcp.

LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN CREDIT UNION

491 College St., Toronto, Ont., M6G 1A5

Tālrunis 922-2551

Birojs atvērts no otrdienas — piektdienai no pl. 10 rītā — 7.30 vakarā. Sestdienās no pl. 9 rītā līdz pl. 1.00 pēcp.

Toronto nod. birojs 1539 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A5

Tālr. 533-9415

Atvērts no pirmdienas līdz piektdienai no pl. 10 rītā līdz pl. 7 vak. Sestdienās no pl. 9 rītā līdz pl. 1 pēcp.

HAMILTONAS NODAĻAS BIROJS
16 Queen Street North, Hamilton, Ont. L8R 2T3. Tel. 529-7920
Birojs atvērts no otrdienas līdz piektdienai no pl. 4 pēcp.—8 vak. Sestdienās no pl. 9 rītā līdz pl. 1 pēcp.

Augšminētie biroji vasaras brīvlaikā — no 15. jūnija līdz 15. septembrim SESTDIENĀS SLĒGTI.

LONDONAS NODAĻAS BIROJS
R. Bērziņa mājās
Birojs atvērts trešd. no pl. 7.00 — 9.00 vak.

„SAVINGS" NOGULDĪJUMA KONTS
Maksā 9% gadā, procentus aprēķina par katru dienu no mazākās summas konta un izmaksā mēneša beigās.

PAR BĒRNU CEKUS VAR RAKSTĪT
Par čeku kontu maksā 4% gadā, procentus izmaksā katru mēnesi, bet tikai, ja konta minima atlikums pārsniedz $500.

ILGTERMIŅA NOGULDĪJUMI
1 gada noguldījums $1000 min. par 9.75% gadā
3 gadu noguldījums $1000 min. par 9.50% gadā
Procentus izmaksā par gada ceturkšņiem.
3 gadu noguldījums $1000 min. par 9.75% gadā, procentus
Procenti sapomami tikai pēc termiņa izbeigšanās.

Visiem minētajiem noguldījumiem ir dzīvības apdrošinājums. Ja noguldījumu uzsaka pirms termiņa, tad %% likme samazinās par 1%.

TERMIŅĀTI NOGULDĪJUMI
1 gada noguldījums $2000 min. par 10.00% gadā
Procentus izmaksā pēc noguldījuma termiņa izbeigšanās.
3 gadu noguldījums $1000 min. par 9.75% gadā
5 gadu noguldījums $1000 min. par 9.75% gadā

Procentus pieskaita noguldījumam reizi gadā, bet tiem nav dzīvības apdrošinājumu un ir uz noteiktu laiku. (Tas ir, tos nevar pirms termiņa noteicšanas izņemt.)

PENSIONĀRU NOGULDĪJUMS
1 gada noguldījums $2000 min. par 9.75% gadā procentus aprēķina katra mēneša beigās.

RBSP UN RRCSP
Par katra noguldījuma veidu maksā 9.5% gadā.

HIPOTĒKAS AIZDEVUMI
Atklāta pirmā hipotēka līdz $100.000 — ar mainīgu likmi — 1.5% augstāka par bankas noteikto % pamatlikmi — pašreiz 12%.
Atklāta pirmā hipotēka līdz $100,000 par 11.25%.
Atklāta otrā hipotēka par 12.5% gadā.

AIZDEVUMI
Aizdevumi līdz $10.000 nodrošinātmi pilnā apmērā ar noguldījumu kreditsabiedrībā par 12% gadā.
Personīgi aizdevumi līdz $10,000 par 13% gadā.
Jaunu automobiļu iegādei izsniedz aizdevumus līdz 80% no mašīnas vērtības, par 12% gadā ar tās ieķīlāšanu (chattel mortgage).

Londonas . . .

(Turpinājums no 5. lp.)

teja rīkojusi 7 vakarēšanas, 2 ar referātiem, darbojusies līdz visu kopas sarīkojumu sagatavošanā un Mātes dienā apciemojusi četras māmuļas. Bibliotēkā grāmatu un žurnālu skaits 1978. gadā palielinājies par 189, un to kopskaits tagad ir 3169. Tuvu pie simt grāmatas (duplikāti) dāvinātas Čikagas Kr. Barona skolai un kara invalidu bibliotēkai Rotā. 25 lasītāji ņēmuši lasīšanai 406 grāmatas.

Revīzijas komisijas priekšsēdis Ž. Petrovskis pārskata beigās aicināja izteikt pateicību kopas vadībai un dāmu komitejas valdei, ko sapulce akceptēta, pievienojot pateicību arī bibliotēkārei un informācijas biļetēna redaktoram, kas ar 1978. g. beigām izbeidz savus pienākumus.

Par LNAK pagājušo padomes sēdi ziņoja LLK delegāts E. Bite. R. Epneris ziņoja par līdzdalību pasākumos ārpus kopas: 14. jūnija sarīkojumā kopā ar pārējiem baltiešiem un Tautu mākslas padomē. Kopa aktīvi piedalījusies Tautas mākslas padomes rīkotajā festivālā, kur galvenais latviešu stends saņēma 2. godalgu; Dāmu komitejai piedaloties, izveidots latviešu stends izstādē Cilvēks un pasaule pilsētas bibliotēkā, kur T. Banga devusi paskaidrojumus skolu ekskursijām. Veikta plaša vēstuļu akcija 99 Londonas draudžu mācītājiem, bet atbildes saņemtas tikai no trim.

Pārrunās par 1978. gada darbību un budžeta izpildīšanu pacēlās ierosinājumi, ka budžetā skolai paredzētie 200 dol. tomēr jāizlieto, kaut arī pag. gadā Londonā skola neatsāka darbību. Pēc debatēm par dažādiem iespējamiem izlietošanas veidiem sapulce nolēma, ka šie 200 dolari būtu jānosūta tai skolai (Toronto Valodiņai), uz kurieni brauc regulāri divi londoniešu bērni.

Vēlēšanas noritēja ļoti ātri, jo sapulce apstiprināja līdzšinējo valdi, revīzijas komisiju un dāmu komitejas valdi to pašreizējā sastāvā.

No Toronto atbraukušais Latviešu centra pārstāvis Dr. Voldemārs Gulēns, kas sevi vēl vienmēr uzskata par londonieti, jo ir beidzis arī Londonas latviešu skolu, informēja par Centru, tā izlietošanas iespējām un financiālo stāvokli, nobeigumā uzaicināja arī londoniešus nākt talkā (individuāli to jau vairāki ir darījuši). Sapulce pēc jautājumiem un pārrunām nolēma ziedot Centram 1000 dol. un valdei atļāva apsvērt arī turpmāku atbalstu.

Pārrunāja vēl dažus turpmākās darbības jautājumus, īpaši referātu vēlamību kanadiešiem par Latviju. Budžetu 1979. gadam pieņēma 2350 dol. apmērā.

A.

Gatavo
segas un spilvenus
pildītus ar dūnām un spalvām katrā lielumā un kvalitātē.
Zvanīt 787-9021

Daugavas Vanagu nams

PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI
SVĒTDIENĀS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTĒM

935 BROADVIEW AVE.
Tel. 465-5225

Daugavas Vanagu klubs

ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM
no pirmd. līdz ceturtd., iesk., no pl. 12 dienā — 12 naktī,
piektdienāsun sestdienās no pl. 12 dienā līdz 1 naktī,
svētdienās no pl. 12 dienā līdz 9 vakarā.

kas? kur? ko?

Town & Country Real Estate Ltd.
V. Palma - pārstāvis

41 Heathcote Ave., Willowdale, Ont. M2H-1Y9
Tel. 444-2447

Pērkot un pārdodot savu nekustamu īpašumu, zvaniet nesaistīgai informācijai 444-2447. Mājas lielā izvēlē visā pilsētā. Palīdzam sagādāt obligācijas un iemaksas māju pirkšanai uz izdevīgiem noteikumiem.

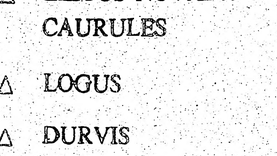

RATAS

— IGAUŅU OPTIĶIS

247 Danforth Avenue. Tel. 465-6251

Gatavo brilles pēc receptēm

Zeiss ● Rodenstock ● Crist Dior rāmji

Speciālitāte — dubultlēcu brilles ● Kontaktlēcas (soft)

Pulksteņi: Omega, Triosot, Bulova.

Latviešiem atlaide

LATVIEŠU NAMS
IZĪRĒ
TELPAS
491 College St., Toronto
sarīkojumiem - viesībām
kāj viesību gaitas
Tel. 922-2931

BROADVIEW DELIKATEŠU VEIKALS

141 DANFORTH AVE.

Tel.: HO 5-9905 *Ausma Miķelsone*

DIMANTI ● PULKSTEŅI
LATVISKAS ROTAS
Zeltkales

Aldonas ĶIVLENIEKS - KORMS

VEIKALĀ UN DARBNĪCA
964½ Bloor St. W., Toronto, Ont. M6H 1L6. Tālr. 533-2337

TRANSPORTA UZŅĒMUMS

BALTIC MOVERS

TĀLR. 534-1403, Toronto

M. LUNSKY, O.D. M. Sc.
LOUIS LUNSKY, R.O.
OPTIĶI

Iepriekš pieteikties
Tālr. 921-3924

470 College St. (Pie Bathurst)
Toronto M5G 1A5

Alcan Building Products
Authorized Dealer

Māju īpašnieki!

Sazinieties ar uzņēmuma īpašnieku—bez starpniekiem

ir trīs veidi, kā varat ietaupīt ar ALCAN SIDING:

2) Instalācijas un apkures izdevumus
1) Ietaupa darbu un laiku
3) Uzlabo izskatu un līdz ar to mājas vērtību, ieskaitot ALCAN 20 gadu garantiju.

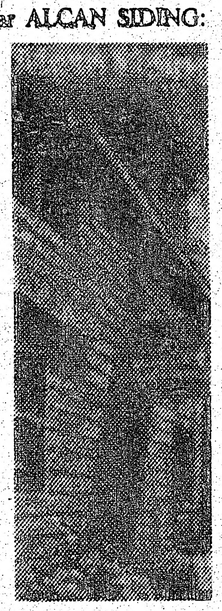

△ LIETUS NOVADA CAURULES
△ LOGUS
△ DURVIS
△ MARĶĪZES (Awnings)
△ JUMTA PĀRKARES (Sofit and fascia)

CENTURY ALUMINUM ISTALLERS

534-2864 Īpašnieks Artūrs Mīlne
2226 Dundas St. W., Toronto, M6R 1X3

OPTICAL STUDIO
R. Schmid, Optician

VĀCU OPTIĶIS —

Speciālizējies kontaktlenžu nozarē. Lielā izvēlē eiropiešu aceņu rāmji.

1586 Bloor St. W. Toronto, vienu bloku no Latviešu kreditsab. Dundas - Bloor nodaļas. Telef. 535-6252.

Latviska dāvana
SVĒTKOS
un vienmēr
Laikraksts Latvija Amerikā
Latvija Amerikā Publishing Ltd.
125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9

Lūdzu piesūtīt manu dāvanu (L. A. abonementu), uz vienu gadu, sākot ar .....

Mr., Mrs., Miss., Ms. .....

Adrese .....

.....

.....

Lūdzu pievienot 1. numuram kartīti ar dāvinātāja vārdu .....

Esmu Latvija Amerikā abonents, tādēļ nosūtu speciāli dāvanām pazemināto maksu $22.—

.....
(Vārds un uzvārds)

Adrese .....

A. Eglītis — TV RENTALS

1708 Queen St. W. Toronto M6R 1B3

Tel. 537-1401

R. S. KANE Ltd.

apbedīšanas birojs

4812 YONGE STREET
(Sheppard Avenue tuvumā)
Willowdale

221-1159

Sīkās Ziņas

● ASV prezidents Kārters nosodījis ASV vēstnieka Afganistanā Adolfa Dabsa nogalināšanu kā nicināmu varmācības aktu. „Dabss bija krietns cilvēks, kas mira, kalpojot savai valstij Afganistanā," sacīja Kārters, kad valdības lidmašīna pārveda noslepkavotā vēstnieka līķi uz ASV, Endrjū gaisa spēku bazē. Dabsu bija nolaupījuši četri musulmaņu sektes locekļi, prasot, lai no cietuma atbrīvo trīs citus šīs sektes locekļus. Afganistanas policija kopā ar trīs krievu padomdevējiem ielauzusies Kabulas viesnīcā, kur gūstā atradies amerikāņu vēstnieks ar teroristiem. Apšaudīšanās laikā vēstnieks nogalināts. ASV apsūdz Pad. savienību par piedalīšanos Dabsa nogalināšanā, bet Kremlis noliedz, ka būtu atbildīgs slepkavībā.

● Amerikāņu žurnālists 51 g. v. Džo Aleks Moris, laikraksta Los Angeles Times ārzemju korepondents, nošauts Teherānā, kur viņš aprakstījis cīņas pie Irānas gaisa spēku bazes. Viņu trāpījusi lode, vērojot ielu cīņas starp valdības karaspēku un nemierniekiem.

● Trīs čechi nosodīti katrs ar 9 gadiem cietumā par Čehoslovakijas pirmā komūnistu prezidenta nelaika Klementa Gofvalda piemineklja uzspridzināšanu. Starpgadījums noticis centrālajā Bohemijā, Pad. savienības organizētās Čehoslovakijas invāzijas 10 gadu atceres svinību laikā.

● „Kam gan varēja ienākt prātā, ka padomju valdība aicinās Kanadas aldaņus palīgā, lai atradinātu padomju pilsoņus no vodkas?" jautā laikraksts The Toronto Star un paskaidro, ka Pad. savienības tirdzniecības misijas Kanadā pārstāvis Andrejs Pļavinskis ievadījis sarunas ar Molsona firmu par alusdarītavas ierīkošanu Pad. savienībā. Laikraksts vēl piebilst, ka Maskava norūpējusies par savu pilsoņu lielo vodkas patēriņu, kas satur 40 līdz 50 proc. alkohola, kamēr kanadiešu alū alkohola saturs ir tikai 5 proc. Krievi atzīstot, ka kanadiešu alus garšojot vislabāk. Laikraksts sveicina: „Na zdorovje with a Molson's!"

SAVIENOTĀS VALSTIS

KLĪVLANDE

● Klīvlandes Latviešu biedrības Kultūras dienu sarīkojumu Apvienotās draudzes namā atklāja biedrības priekšniece un ALA valdes locekle Astrīda Jansone. Dzejniece Paulīne Zalāne, kas pati apmeklējusi okupēto dzimteni, savā referātā saistīja klausītāju uzmanību. Līdz ar Kultūras dienu sākumu atklāja Augusta Annusa sen., Annas un Jāņa gleznu izstādi. Klausītājus saistīja Daces Štauveres-Aperānes vadībā sniegtie instrumentālie un vokālie priekšnesumi. Organizācijas un individuāli ziedotāji nodeva Draudzīgā aicinājuma veltes. Nākošā dienā pēc dievkalpojuma slīdītēs rādīja ainavas no Latvijas ar Paulīnes Zalānes dzejoļu skandējumiem. Dzimtenes apmeklētāji stāstīja savus novērojumus. Radi un paziņas tos sagaida un izvada ar ziediem un asarām. J. E.

MANČESTRA

● Mančestras latviešu ev. lut. draudzes jaunatnes pulciņa gadskārtējais sarīkojums 10. februārī bija labi apmeklēts. Programmu izpildīja paši jaunieši. Jānis Kūlīts spēlēja klasisko ģitaru, Ingrīda Kļaviņa iepriecināja ar baleta solo, koklēja Sarmīte Grase, Ingrīda Krūmiņa un Silvija Strazda. Pulciņa priekšniece Ingrīda Kļaviņa apbalvoja jaunatnes darba vadītāju Zintu Kūlīti ar rožu ziediem, bet koklētājas pasniedza diriģentam V. Aldiņam neļķes par palīdzību priekšnesumu sagatavošanā. Ballē spēlēja Dukes kapella.

● Koriektikatas latviešu mednieku un makšķernieku kluba gada sapulci vadīja P. Aldiņš, protokolēja J. Bērziņš. Par kluba priekšn. ievēlēja Stanislavu Kviesi, viņa vietnieku Voldemāru Kupri, sekretāru Gustavu Kalniņu; kasieris un mednieku kopas vadītājs — Jānis Čemers. Valdes loceklis un makšķernieku kopas vadītājs Jānis Urtāns. Revīzijas komisijā: priekšsēdis Pēteris Aldiņš, sekretārs Jānis Bērziņš, komisijas loceklis Ojārs Nāgelis. P. Š.

ŅUJORKA

● Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzes bērnu vasaras nometne šogad paredzēta no 1. jūlija līdz 26. augustam, sadalot nometņošanas četros periodos. Nometni vadīs Ingrīda Mieme. Tanī varēs piedalīties kā Ņujorkas, tā citu draudžu un konfesiju piederīgo bērni. Pensionāru atpūta draudzes lauku īpašumā Katskilu kalnos paredzēta no 27. maija līdz 24. jūnijam. Iepriekšējā gadā bērnu vasaras nometnē ieņemti 64.562 dolari. Izdevumos lielākie posteņi bijuši atlīdzība darbiniekiem (18,530 dol.) un uzturam (18.678). Vk

HAMILTONA

● Hamiltonas mednieku un makšķernieku kluba gada sapulcē 11. februārī piedalījās 20 kluba biedri. Sapulci vadīja E. Robežgruntnieks, protokolēja Z. Kurmītis. Par kluba priekšnieku ievēlēja līdzšinējo R. Mierkalnu jun., valdē Z. Upīti, D. Kalvu, E. Šmitu—Kalēju un T. Jansonu. Revīzijas komisijā ievēlēja: R. Mierkalnu sen., J. Stangu un Z. Kurmīti. Groziņu vakarā sapulces dalībnieki skatīja L. Ozoliņa filmas. O.K.

Pekinga . . .

(Turpinājums no 1. lp.)

SALT II nolīguma parakstīšana. Sarunās atlikuši tikai nedaudzi šķēršļi, un viņš cerot, ka vēl šogad Brežņevs varēšot doties uz Vašingtonu parakstīt šo vēsturisko līgumu. SALT līguma parakstīšanai nekāds šķērslis nebūšot Maskavas eventuāli neakceptējamie soļi citās starptautiskās politisku sarežģījumu vietās. Ir tiešām jāpabrīnās, ka Kārters pēc līdzšinējās pieredzes ar Pad. savienību vēl neaptver, ka SALT nolīgumam nebūs nekādas praktiskas vērtības. Vai pienāks laiks, kad Kārters pamodīsies un saskatīs ASV un visas rietumu pasaules lielāko ienaidnieku un stāsies tam apņēmīgi pretī?

. . . Aleksandrs Ķegumnieks

Arvīds Lūsis pēdējā gaitā

Toronto latviešu sabiedrība atkal zaudējusi vienu nenogurdināmu darbinieku. No šīs zemes gaitām 11. novembrī pēkšņi šķīries Latviešu karaveterānu strēlnieku biedrības Kanadā priekšnieks Arvīds Lūsis. Viņš bija piedzīvojis 81 mūža gadu. Pēc Latvijas atbrīvošanas cīņām strādājis Daugavpils karaapriņķa pārvaldē, darbodamies arī aizsargu organizācijā, kuŗā sastāvējis līdz pat Pad. savienības iebrukumam. Bijis Alojas pagasta aizsargu nodaļas priekšnieks, kādu laiku arī šī pagasta vecākais. Apbalvots ar aizsargu Nopelnu krustu, Trīs zvaigžņu ordeni un vairākām citām goda zīmēm. Bēgļu gaitas ar ģimeni vadījis Grēvenes bēgļu nometnē Vācijā, no kurienes izceļojis uz Angliju, bet 1956. gadā uz Kanadu. Darbojies strēlnieku biedrības valdē, bet pēdējā laikā bijis šīs biedrības priekšnieks.

Nelaikim veltīts aizlūgums notika 14. februārī Rosara bēŗu namā, to vadot mācītājam Ā. Čopam un sēru mūziku spēlējot Editei Timermanei. Nākošā dienā Arvidu Lūsi uz Jorkas latviešu kapsētu izvadīja māc. J. Cālītis. Sēru namā pēdējās strēlnieku ardievas aizgājējam veltīja Ed. Apenis, no agrākajiem darba biedriem M. Prikulis, DV Toronto nodaļas — O. Kļavenieks, plkv. O. Kalpaka bataljons — K. Tannis. Biedrības goda biedre Biruta Senkēviča atvadām skandēja aizgājēja aizgājējam pēdējā ceļā veltītās vārsmas. Šķirsts bija klāts ar Latvijas karogu. Goda sardzē stāvēja strēlnieki un darba biedri.

Nelaikis atstāj dzīvesbiedri Leontīni, meitu Guntu ar vīru Leontinu Čeksteri, meitu Dainu ar vīru Rolfu Untiku, dēlu Uldi ar vedekla Margu, otru dēlu Andri, ar vedeklu Intu, meitu Maiju un znotu Ričardu Karsonu, kā arī 10 mazbērnus. No Grand Rapidiem izvadīšanā bija ieradies vecākais brālis prof. Oskars Jirgensons. Jaunākas brālis Kārlis no Minesotas nebija varējis bērēs ierasties. Tālu ceļu bija mērojis aizgājēja svainis mācītājs Ed. Putniņš no Napas, Kalifornijā. Pēc izvadīšanas ap 70 bērinieku atcerējās aizgājēju viņam veltītā bēŗu mielastā meitas Guntas Čeksteres ģimenes mājā. O.K.

† Arvīds Lūsis

DV Pertas nodaļas līdzdibinātājs un ilggadējais bij. valdes loceklis

Augusts Pelegrīns

dzimis 1919. gada 16. maijā Latvijā,
miris 1979. gada 10. februārī, Pertā, Rietumaustrālijā.

Piemiņā paturēs

Pertas vanagi un vanadzes